

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Základní umělecké školy

Jaroslava Kociana, Ústí nad Orlicí

Smetanova 1500, Ústí nad Orlicí

Aktualizovaná verze: 2024 / 2025

Obsah:

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2.1.	Počet oborů, velikost.....	4
2.2.	Historie a současnost.....	4
2.3.	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4.	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	5
2.5.	Vybavení školy a její podmínky	6
2.5.1.	Materiálně-technické, bezpečnostní a hygienické podmínky	7
2.5.2.	Personální podmínky	7
2.5.3.	Psychosociální podmínky	7
2.5.4.	Organizační podmínky	7
3.	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	8
4.	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	9
5.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ	11
5.1.	HUDEBNÍ OBOR	11
5.1.1.	Studijní zaměření Přípravná hudební výchova	11
5.1.2.	Studijní zaměření Hra na klavír.....	13
5.1.3.	Studijní zaměření Hra na housle.....	18
5.1.4.	Studijní zaměření Hra na violu	22
5.1.5.	Studijní zaměření Hra na violoncello	26
5.1.6.	Studijní zaměření Hra na kontrabas.....	30
5.1.7.	Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu.....	34
5.1.8.	Studijní zaměření Hra na klarinet	38
5.1.9.	Studijní zaměření Hra na saxofon.....	42
5.1.10.	Studijní zaměření Hra na trubku	46
5.1.11.	Studijní zaměření Hra na baryton.....	50
5.1.12.	Studijní zaměření Hra na pozoun	54
5.1.13.	Studijní zaměření Hra na lesní roh	58
5.1.14.	Studijní zaměření Hra na tenor.....	62
5.1.15.	Studijní zaměření Hra na tubu	66
5.1.16.	Studijní zaměření Hra na kytaru.....	70
5.1.17.	Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru	74
5.1.18.	Studijní zaměření Hra na basovou kytaru	78
5.1.19.	Studijní zaměření Hra na bicí nástroje	82
5.1.20.	Studijní zaměření Hra na akordeon	87
5.1.21.	Studijní zaměření Sólový zpěv	92
5.1.22.	Studijní zaměření Sborový zpěv.....	98
5.1.23.	Vyučovací předmět Hudební nauka	104
5.1.24.	Vyučovací předmět Seminář hudební nauky.....	106
5.1.25.	Vyučovací předmět Klavírní seminář.....	107
5.1.26.	Vyučovací předmět Obligátní klavír	110
5.1.27.	Vyučovací předmět Komorní a souborová hra.....	111
5.1.28.	Vyučovací předměty Hra v symfonickém orchestru a Hra ve swingovém orchestru.....	112
5.2.	VÝTVARNÝ OBOR	114
5.2.1.	Studijní zaměření Výtvarná tvorba	115
5.3.	TANEČNÍ OBOR	128
5.3.1.	Studijní zaměření Současný tanec	128
5.4.	LITERÁRNĚ- DRAMATICKÝ OBOR	141
5.4.1.	Studijní zaměření Dramatické	141
6.	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	147
7.	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	148
8.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	149

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy
Jaroslava Kociana, Ústí nad Orlicí

Předkladatel:
Název školy: Základní umělecká škola Jaroslava Kociana, Ústí nad Orlicí

Adresa školy: Smetanova 1500, 562 01 Ústí nad Orlicí
IČO: 72085142

Jméno a příjmení ředitele školy: MgA. Jiří Zajíček, DiS.

Kontakty: telefon: 733 658 032
e-mail: info@zusuo.cz
web: www.zusuo.cz

Zřizovatel:

Název: Město Ústí nad Orlicí
Adresa: Sychrova ulice 16, 562 24 Ústí nad Orlicí
Kontakty: telefon: 465 514 111
e-mail: podatelna@muuo.cz
web: www.ustinadorlici.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2012, varianta č. 8 (1. 9. 2023)

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Počet oborů, velikost

Škola je plně organizovaná, čtyřoborová (HO, TO, VO, LDO) s maximální kapacitou 960 žáků (dle „Zařazení do rejstříku škol MŠMT ČR“). Jednotlivé obory mají tyto maximální kapacity:

- hudební 670 žáků
- taneční 205 žáků
- výtvarný 139 žáků
- literárně-dramatický 80 žáků

Škola má v současnosti v průměru 760 žáků.

2.2. Historie a současnost

Potřeba vzniku hudební školy vyrůstala z bohaté hudební a kulturní tradice města. Roku **1803** byla v Ústí založena **Cecilská hudební jednota**, která zahájila bohatou kulturní a hudební činnost. Z tohoto širokého hudebního zázemí se zrodil symfonický orchestr nazvaný Orchesterální sdružení, který se neobešel bez odborně školených muzikantů. Dirigent orchestru **Jaromír Lahulek** se rozhodl, že se pokusí založit v Ústí nad Orlicí hudební školu, která by se ujala výchovy těchto tolik potřebných hudebníků. Je obdivuhodné, že se mu tuto školu za pomoci několika dalších nadšenců ve složité společenské situaci roku **1939** podařilo založit jako **Městskou hudební školu**.

V prvním školním roce měla škola 74 žáků, kteří byli vyučováni v prostorách tehdejší „dívčí“ školy a v divadelních šatnách. Prvním ředitelem se stal tehdy pouze čtyřiatvacetiletý **Antonín Šimeček** (žák M. Jaroslava Kociana).

Ve školním roce **1940 – 41** již měla škola 121 žáků. V tomto roce byla založena pobočka v Kyšperku (dnešním Letohradě), kde bylo zapsáno celkem 30 žáků. Začalo se zde vyučovat počátkem listopadu 1940. Otevírá se též pobočka v Litomyšli, která se však již po dvou letech osamostatnila a působí takto do dnešní doby. V roce **1948** vznikají další detašované učebny – v Sopotnici (přihlášeno 10 žáků) a v Dolní Dobrouči (8 žáků).

Roku **1943** zapůjčil škole své jméno ústecký rodák, houslový virtuos a pedagog Jaroslav Kocian.

Významným přínosem pro další rozvoj školy bylo založení **tanečního oboru v roce 1951**. První vyučující byla Eva Štanclová-Kudrnáčová (v tomto školním roce měl obor 40 žákyň). O další rozvoj tohoto oboru a jeho nasměrování na oblast scénického tance se zasloužila její dcera, Eva Veverková.

Po odchodu Antonína Šimečka na nové působiště v České Třebové (r. 1958) se ředitelem stává **Václav Šmerda**. Škola se stále výrazněji podílí na kulturním životě města. Z její iniciativy byly založeny např. pravidelné „Ústecké hudební pátky“, na nichž účinkovali učitelé i vyspělejší žáci, kteří působili také v mnoha souborech umělecké tvořivosti (např. pěvec. sbor Lukes, Orchesterální sdružení, dechová hudba a různé taneční soubory).

Z podnětu učitelů školy a ústeckého rodáka, violoncellisty Bohuše Herana, je od roku **1959** pořádána každoročně **Kocianova houslová soutěž**.

Počátkem 50tých let byla škola přemístěna z již nevyhovujících a stísněných prostor bývalého hotelu Šebestl u Starého nádraží do nových prostor secesní **Hernychovy vily** – prvním školním rokem zde byl rok 1955/56.

V roce **1961** se změnou názvu na **Lidovou školu umění Jaroslava Kociana** dochází i k jejímu zformování do té podoby, jak ji známe dnes – kromě hudebního a tanečního oboru se výuka rozšířila i o **obor výtvarný a literárně-dramatický**.

Rok **1966** je opět rokem pro historii školy velmi významným. Po odchodu dosavadního ředitele Václava Šmerdy na jeho místo nastupuje jeden z prvních žáků školy, Josef Kněžek.

Ve školním roce **1978/79** LŠU získává další prostory pro výuku v nedaleké budově „U Štěrbů“.

V období oslav 50. výročí založení školy (v průběhu školního roku **1988/89**) odchází dosavadní ředitel J. Kněžek do důchodu a jeho nástupcem se stává **PaedDr. Jiří Tomášek**, který v této funkci působí do dnešní doby.

Po roce **1989** byla budova Hernychovy vily uvolněna pouze pro potřeby tehdejší LŠU Jaroslava Kociana, avšak ani takto nebylo další soužití všech oborů (hudebního, tanečního a výtvarného) při daném počtu žáků z provozních důvodů jednoduché. Velmi důležitým mezníkem se stal rok **1994**, který přinesl nejenom nový název – **Základní umělecká škola Jaroslava Kociana**, ale i získání právní subjektivity.

S postupujícími lety počet žáků ještě narůstal a opět se projeví problémy s prostory pro výuku, které provázely školu již od jejího založení. Velmi negativně se též projevila účinnost restitučního zákona - působení školy v prostorách Hernychovy vily se stávalo finančně neúnosné. Přelomovým rokem je z tohoto pohledu rok **2003**, kdy byla dostavěna a slavnostně otevřena nová budova, ve které ZUŠ Jaroslava Kociana sídlí dodnes. Mohou se zde vedle sebe rozvíjet všechny obory, navzájem se nejenom neruší, ale úzce spolupracují a doplňují se.

2.3.Charakteristika pedagogického sboru

Škola má v průměru 40 zaměstnanců, z toho 35 pedagogů, kteří splňují odbornou i pedagogickou kvalifikaci.

Počet učitelů v oborech a jejich dosažené vzdělání (dlouhodobý průměr):

• hudební	30	VŠ – 20	konzervatoř – 10
• taneční	3	VŠ – 2	SŠ - 1
• výtvarný	1	VŠ – 1	
• LDO	2	VŠ – 1	

Počty učitelů v jednotlivých odděleních hudebního oboru:

• hudební nauka	2
• hra na klavír a akordeon	7
• hra na smyčcové nástroje	8
• hra na dechové a bicí nástroje	6
• hra na kytaru	5
• sólový a sborový zpěv	3

Průměrný věk pedagogů: 45 let

2.4.Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola je jedním z hlavních pořadatelů dvou mezinárodních hudebních soutěží pro mládež do šestnácti let - Kocianovy houslové soutěže a Heranovy violoncellové soutěže. Obě soutěže, ale zejména Kocianova houslová soutěž patří k nejprestižnějším a současně i nejstarším konkurzům mladých hudebníků v evropském i světovém měřítku. Účastníci jsou z mnoha zemí Evropy, Asie i Ameriky. Na pořadatelství škola spolupracuje s Nadačním fondem Mistra Jaroslava Kociana a Klubcentrem Ústí nad Orlicí. Kocianova houslová soutěž je součástí hudebního festivalu KOCIANOVO ÚSTÍ, jehož organizačním ředitelem je ředitel školy.

Škola se dlouhodobě významně podílí na realizaci činnosti Kruhu přátel hudby ve spolupráci s Klubcentrem v Ústí nad Orlicí. Ředitel školy je spoluautorem dramaturgie koncertní sezóny a většina koncertů probíhá v koncertním sále školy.

Významná je spolupráce školy na kulturních akcích města, zejména na „Ústeckých vánocích“ a „Městě v pohybu – Týdne dobré pohody“, ve kterých se prezentuje většina souborů a orchestrů školy, včetně oborů neuhudebních.

Mnohaletá a umělecky významná je spolupráce tanečního oboru se souborem moderního scénického tance C DANCE EVY VEVERKOVÉ na dvou tradičních projektech: „Tančíme pro radost“ a „Běh na dlouhou trať“.

Mnozí bývalí i současní žáci a učitelé se zapojují do činnosti dvou vynikajících orchestrů regionu – Komorního orchestru Jaroslava Kociana (sídlo v České Třebové) a Dechového orchestru Města Ústí nad Orlicí.

V rámci partnerství města Ústí nad Orlicí a měst Berlín - Neukölln, Amberg (NSR), Poprad (Slovensko), Massa Martana (Itálie) a Bystřice Kladská (Polsko) – škola příležitostně organizuje družební zájezdy s kulturním programem.

V oblasti prezentace činnosti školy spolupracujeme s regionální redakcí Orlického deníku, s regionální televizí Orlickým informačním kanálem a redakcí Ústeckých listů. Škola má vlastní webové stránky.

2.5. Vybavení školy a její podmínky

V únoru 2003 byl zahájen provoz školy v nově postavené budově na adrese Smetanova 1500. Škola tak získala skvělé zázemí pro svoji výchovně vzdělávací práci. Budova je čtyřpodlažní se suterénním technickým a skladovým zázemím.

Učebny a zázemí hudebního oboru:

- 21 učeben pro individuální výuku
- učebna hudební nauky s kabinetem
- učebna sborového zpěvu s kabinetem
- zkušebna souborové a orchestrální hry se 2 sklady
- koncertní sál s balkónem
- poslechové studio

Učebny a zázemí tanečního oboru:

- velký taneční sál s mobilní dělicí stěnou
- kabinet TO
- sklad TO
- 2 šatny se sprchovými kouty

Učebny a zázemí výtvarného oboru:

- 2 učebny
- keramická dílna
- sklad pro keramickou dílnu s vypalovací pecí
- kabinet
- sklad

Učebny a zázemí literárně-dramatického oboru:

- učebna s jevištěm a jevištní technikou
- kabinet
- šatna
- sklad

Administrativní zázemí:

- 3 kanceláře (ředitel, zástupci ředitele, hospodářka školy)
- sborovna
- knihovna
- archív
- sklad hudebních nástrojů a učebních pomůcek

Technické zázemí:

- bezbariérový přístup v celé budově
- klimatizace (taneční a koncertní sál)
- vlastní plynová kotelna

2.5.1. Materiálně-technické, bezpečnostní a hygienické podmínky

Materiální vybavení školy je pravidelně cíleně obnovováno a dle potřeb rozšiřováno. Škola disponuje odpovídajícím počtem učebních pomůcek (zejména hudebních nástrojů), které jsou pronajímány začínajícím žákům, případně žákům, kteří si nemohou z důvodu vysoké pořizovací ceny dovolit vlastní (kontrabas, tuba apod.).

Bezpečnostní a hygienické podmínky splňují státní normy. V pravidelných časových intervalech jsou prováděny odborné revize dotčených prostor a zařízení, které provádí smluvní partneři z oblasti revizních služeb.

Žáci i zaměstnanci školy mají k dispozici na každém podlaží zařízení pro osobní hygienu, odkládání oděvu a obuvi (kolektivní obory), prostory vestibulů školy jsou příjemným prostorem pro relaxaci a odpočinek žáků i pedagogů školy. Škola byla dodatečně vybavena zařízeními a potřebami, které umožňují plnohodnotnou distanční výuku v případě epidemiologických opatření.

2.5.2. Personální podmínky

Ve škole působí pedagogičtí pracovníci s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí a schopností se dále vzdělávat. Vedoucí pracovníci zajišťují v plné míře plynulý chod školy jak po stránce výchovně vzdělávací, tak provozní a vytvářejí svým podřízeným vyhovující podmínky pro jejich práci i odborný profesní růst.

2.5.3. Psychosociální podmínky

Veškerou činností a působením školy prolíná úsilí o bezpečné, podnětné a motivující klima školy, které má příznivý dopad na rozvoj pozitivních (žádoucích) psychických a sociálních rysů žáků školy.

Prioritní snahou všech zaměstnanců školy v oblasti dozoru nad žáky je bezpečí dětí a mládeže, ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.

2.5.4. Organizační podmínky

Vedení školy dbá na aktivní účasti všech učitelů na tvorbě a realizaci školního vzdělávacího programu. Toto téma je zařazováno na jednání předmětových komisí i pedagogických rad s cílem inovovat ŠVP k začátku nového školního roku.

Režim výuky je nastaven v souladu s možnostmi a potřebami žáků a optimalizován ve shodě s obsahem vzdělávání.

Informační systém školy je laděn k vzájemné prostupnosti v těchto oblastech komunikace:

- komunikace s učiteli
- komunikace se žáky
- komunikace s rodičovskou veřejností
- komunikace s nadřízenými orgány
- komunikace s partnery školy (SRPŠ při ZUŠ, sponzoři apod.) a obecně s veřejností.

Ve všech zmíněných oblastech využíváme tyto komunikační prostředky: e-mail, webový portál školy, facebook, datová schránka, klasická pošta.

Autoevaluační systém školy zajišťuje potřebný sběr dat z jednotlivých oblastí činnosti školy, oborů a oddělení školy, jehož výsledkem je ucelená hodnotící zpráva za příslušný školní rok.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

VIZE ŠKOLY aneb jakou cestou chceme jít:

- cestou umělecké výchovy kultivování mladého člověka s cílem celoživotního kladného vztahu k umění a kultuře
- cestou maximálního společenského uplatnění individuálních vědomostí a dovedností
- cestou společného tvůrčího úsilí k lepšímu poznání sebe sama v kontextu sociálních vazeb
- cestou vzdělávání s vhodným propojením poznatků a dovedností s širokým využitím v budoucím pracovním uplatnění
- cestou souvislosti historického vývoje a současné podoby umění
- cestou přístupnosti pro děti a mládež s předpoklady a nadáním, ale i pro ty, kteří umí nedostatek nadání nahradit pílí
- cestou aktivního využití volného času v bezpečném, přátelském a estetickém prostředí

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY aneb co u nás získáváte:

- základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech ve stabilní vzdělávací instituci s pevnou vazbou k městu a jeho bohaté kulturní tradici
- vědomosti a dovednosti s bohatou nabídkou aktivní interní a veřejné prezentace (představení, vystoupení, koncerty, výstavy aj.)
- rozvoj smyslu pro estetiku, kulturu a orientaci ve světě umění
- fungující mezioborovou a mezipředmětovou spolupráci, bohaté uplatnění v souborech, orchestrech a kolektivní tvorbě i následné plnohodnotné uplatnění v amatérském uměleckém prostředí
- kvalitní přípravu na profesní středoškolská a vysokoškolská studia v uměleckých oborech a výchovách

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Výchovné a vzdělávací strategie (VVS) jsou společně uplatňované postupy k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. VVS mají na úrovni jednotlivých oborů a oddělení podobu mnoha forem a metod práce učitelů specifických právě pro tyto obory.

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- Strukturu a obsah uměleckého díla žáci objevují pomocí řízeného rozboru učitelem s využitím různorodých zdrojů informací (přímé ukázky studovaných skladeb, publikace, CD, DVD, internet).
- Učivo člení pedagogové v průběhu školního roku i celého studia v souladu s individuálními dispozicemi žáků (stupněm vnímání, vyjadřování, myšlení, představivosti, estetickým cítěním, tvořivostí a fyzickými předpoklady).
- Učivo pedagogové předkládají a dětský projev kultivují formou vrstvení uměleckých zkušeností, vedou žáky od jednotlivostí k celku, od jednoduššího ke složitějšímu.
- Učitelé směřují své žáky k samostatnému výběru a využití získaných vědomostí a dovedností při vlastní umělecké interpretaci, tvorbě a hodnocení umění.
- Učitelé hodnotí u žáků primárně projevený zájem o tvorbu, osobitý přístup a vklad, umělecký posun, oceňují zejména vývoj jednotlivých žáků.
- Tvůrčí proces a radost z tvorby, citový a morální rozvoj osobností žáků staví učitelé nad vznik uměleckých artefaktů.

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- Učitelé vedou své žáky osobním příkladem a vlastním zaujetím k pečlivější přípravě na výuku.
- Ke každému z žáků učitelé přistupují individuálně s respektem k jeho osobnosti a současně vytvářejí dostatek příležitostí ke kolektivnímu uplatnění (komorní, souborová, orchestrální hra, oborová představení, výstavy, mezioborové projekty).
- Učitelé pravidelně zadávají žákům přiměřené úkoly, které vždy společně se žáky hodnotí ve vzájemné diskusi.
- Zapojením do kolektivní tvorby, která vyžaduje individuální přípravu, učitelé vytvářejí a postupně upevňují pocit zodpovědnosti každého žáka za úspěch společného uměleckého projektu.
- Učitelé oceňují spontánní mimoškolní kulturní a umělecké aktivity žáků, neochuzují je o drobná umělecká dobrodružství s momenty překvapení i poučení z vlastních nezdarů.
- Škola pořádá dostatek veřejných prezentací práce žáků (individuálních i kolektivních), kterými u žáků posiluje pocit zdravého sebevědomí a osobní kvality.

Strategie pro kompetenci kulturní

- Učitelé projevují zájem o současné kulturní dění, sledují současné umělecké i pedagogické trendy. Za tímto účelem škola odebírá odborné časopisy (Hudební výchova, Výtvarná výchova aj.) a pravidelně doplňuje odbornou literaturu do školní knihovny. Nové informace a metodické postupy využívají učitelé ve výuce.
- Aktivní i pasivní účastí na kulturních akcích školy, města i regionu vedeme žáky k úctě ke kulturnímu dědictví a k přesvědčení o důležitosti umění pro plnohodnotný lidský život.
- Účastí žáků na pestrých školních i mimoškolních kulturních a uměleckých projektech u nich vytváříme pevné povědomí přímé tvorby a uchování uměleckých hodnot, které je budou provázet po celý život.
- Dbáme na dodržování zásad slušného chování, odpovídajícího oblečení při kulturních akcích.

- Vzájemnou spoluprací posilujeme dobré vztahy mezi vrstevníky i mezi generacemi.

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

5.1. HUDEBNÍ OBOR

5.1.1. Studijní zaměření Přípravná hudební výchova

Je určeno dětem od 6 let, vyučuje se ve skupině maximálně 20 dětí ve dvou ročnících. V přípravné hudební výchově je hravou formou podchycen zájem dětí o hudbu a jsou rozvíjeny jejich elementární schopnosti, dovednosti a návyky. Aktivně se podněcuje základní tvořivost v pěveckých, instrumentálních, pohybových a poslechových činnostech. Součástí PHV je zjišťování, sledování a usměrňování zájmu žáků s cílem správného výběru dalšího studijního zaměření.

Učební plán

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Příprava ke hře na nástroj	1	1
Celkem	2	2

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
PS Sborový zpěv	1	1
Celkem	2	2

Poznámky: Výuka v předmětu příprava ke hře na nástroj probíhá individuálně nebo ve skupinách maximálně tří žáků. Učební osnovy viz učební osnovy jednotlivých vyučovacích předmětů.

V mimořádných případech je možno otevřít **přípravné studium 2. stupně**, ve kterém se naplňují očekávané výstupy I. stupně.

Učební plán

Předmět	1. ročník
Příprava ke hře na nástroj	1
Celkem	1

Předmět	1. ročník
PS Sborový zpěv	1
Celkem	1

Učební osnovy vyučovacního předmětu Přípravná hudební výchova:

1. ročník:

Žák

- rozlišuje pojmy výška, délka, síla a barva tónu
- vysvětlí schéma notové osnovy
- umí hudební abecedu
- orientuje se v notách v rozmezí jednočárkované oktávy
- dokáže pojmenovat a rozlišit notu a pomlku celou, půlovou, čtvrtovou
- vytleská rytmus slov, říkadla, udrží pravidelné metrum
- využívá Orffovy nástroje k doprovodné hře a zvukomalbě
- zvládá pohybovou koordinaci svého těla v hudebně-pohybových hrách
- zpívá na základě svých dispozic intonačně i rytmicky čistě v jednohlasu
- opakuje rytmicky i melodicky jednoduchý motiv
- určí pohyb melodie stoupající a klesající
- účinkuje v kolektivním hudebním vystoupení

- seznámí se s jednotlivými hudebními nástroji.

2. ročník:

Žák:

- orientuje se v notové řadě od c1 – c2
- zvládá nákres houslového klíče
- umí zapsat notu a pomlku celou, půlovou, půlovou s tečkou, čtvrt'ovou a osminovou
- vysvětlí funkci křížku, bé i odrážky
- zná význam hudebního názvosloví – piano, mezzoforte, forte, repetice, legato, staccato
- cítí metrickou pulzaci 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- zpívá jednohlasé písně v daných tóninách
- prohlubuje své hudební vnímání hrou na tělo i na Orffovy nástroje
- rozvíjí svou hudební fantazii při hudebně pohybových hrách
- má vytvořeny základní sociální vazby, dokáže pracovat ve skupině
- seznamuje se se základy kulturního chování na koncertech a při vystoupeních.

5.1.2. Studijní zaměření Hra na klavír

Přípravné studium

- formou individuální nebo skupinové výuky (2 – 3 žáci) v rozsahu 2 let – 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Klavírní seminář**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	3-9	3-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9

Poznámka:

* nepovinný

** povinně volitelný předmět - od 4. ročníku si žák volí mezi předměty Klavírní seminář, Komorní hra, Hra v souboru, Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru nebo Sborový zpěv. V případě zájmu může žák navštěvovat více těchto předmětů.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klavír	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Klavírní seminář**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	4-10	4-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10

Poznámky:

Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a schválení ředitelem školy.

* nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět - ve 4. ročníku si žák volí mezi předměty Klavírní seminář, Komorní hra, Hra v souboru, Hra v orchestru nebo Sborový zpěv. V případě zájmu může žák navštěvovat více těchto předmětů.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zanesed pedagog do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na klavír

Přípravné studium

Žák:

- hravou formou si osvojí základní návyky, dovednosti a znalosti (sezení, uvolněné držení těla, přirozené postavení ruky)
- orientuje se na klaviatuře
- hledá a hraje jednoduché melodie podle sluchu a podle svých schopností je transponuje
- zvládá základní klavírní úhozy (portamento, staccato, legato)
- hraje každou rukou zvlášť, později s navazováním rukou (případně oběma rukama dohromady)
- rozlišuje základní dynamiku, vyjadřuje náladu hudby a dbá na sluchovou sebekontrolu
- postupně se orientuje v jednoduchém notovém zápisu
- doprovodí písničku jednoduchým způsobem

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- opakuje a upevňuje základní návyky, dovednosti a znalosti z přípravného ročníku
- seznamuje se se stupnicemi a hraje přípravná cvičení k jejich hře
- hraje přípravná cvičení pro hru akordů a kvintakordy každou rukou zvlášť
- hraje dvojhmaty
- chápe jednoduchý notový zápis a hraje podle něj (v omezeném rozsahu i v basovém klíči)
- rozvíjí nezávislost pravé a levé ruky
- vnímá kvalitu tónu a snaží se vnímat a vyjádřit náladu hudby
- zahraje z paměti drobnou skladbičku nebo píseň
- doprovodí písničku pomocí T, D a podle svých schopností ji transponuje
- upevňuje základní pracovní návyky (domácí příprava, pravidelnost, atd.)
- zapojuje se do čtyřruční hry (s učitelem nebo s jiným žákem)

2. ročník

Žák:

- opakuje a upevňuje návyky, dovednosti a znalosti z 1. ročníku
- hraje durové stupnice dohromady protipohybem a mollové stupnice každou rukou zvlášť
- hraje 3hlasé akordy s obraty každou rukou zvlášť
- používá při hře elementární pedál
- hraje kvalitním tónem
- poznává a rozlišuje skladbičky různých výrazů, k vyjádření nálady skladby používá i jemnější odstíny dynamiky a základní agogiku
- zahraje alespoň jednu drobnou skladbu z paměti
- doprovodí písničku pomocí základních harmonických funkcí (TSD) a podle svých schopností ji transponuje
- hraje z listu (zvlášť nebo s navazováním rukou)
- zapojuje se do 4ruční hry (pokud možno se spolužákem)

3. ročník

Žák:

- opakuje a upevňuje návyky, dovednosti a znalosti z předchozích ročníků
- hraje durové i mollové stupnice dohromady rovným pohybem a začíná hrát stupnici chromatickou
- hraje 3hlasé akordy s obraty k dané stupnici dohromady
- seznamuje se s nejjednodušší formou polyfonní hry
- hraje jednoduché melodické ozdoby (příraz, nátryl, mordent)
- poznává hudbu starších slohových období
- tvoří jednoduchý dvojhlas
- je schopen sluchové sebekontroly a hraje s odpovídajícím výrazem
- rozvíjí hru z paměti
- učí se jednoduše hodnotit svou práci a výkon
- upevňuje doprovod pomocí TSD a používá jednoduché figurace
- hraje podle akordických značek X a Xmi
- hraje jednoduchá cvičení z listu
- zapojuje se do 4ruční hry (nejlépe se spolužákem)

4. ročník

Žák:

- opakuje a upevňuje návyky, dovednosti a znalosti z předchozích ročníků, ve cvičeních, etudách nebo skladbách zdokonaluje již probrané technické prvky
- hraje durové a mollové stupnice dohromady protipohybem i rovným pohybem (těžší stupnice zvlášť, chromatickou stupnici hraje dohromady protipohybem
- hraje akord k dané stupnici dohromady a nacvičuje 4hlasý akord (případně ho hraje každou rukou zvlášť)
- hraje jednoduchou polyfonii
- hraje sexty
- rozlišuje a používá synkopický a současný pedál
- hraje v rychlejších tempech
- vnímá kvalitu svého hudebního projevu, hraje s odpovídajícím výrazem a zvládá jednoduché hodnocení své práce a výkonu
- poznává repertoár baroka a klasicismu
- doprovází písničky pomocí TSD a zařazuje i písničky mollové
- rozvíjí hru z listu
- hraje 4ručně (nejlépe se spolužákem), případně hraje klavírní doprovod

5. ročník

Žák:

- dle potřeby opakuje a zdokonaluje již probrané technické prvky
- hraje stupnice kombinovaným pohybem a chromatickou stupnici dohromady
- hraje 4hlasý akord s obraty zvlášť i dohromady a seznámí se s dominantním septakordem
- hraje kadenci TSDT
- hraje technická cvičení a etudy
- seznámí se se složitějšími melodickými ozdobami (obal, trylek)
- hraje oktávy nebo přípravná cvičení pro jejich hru
- poznává repertoár různých slohových období a žánrů
- dbá na kvalitu tónu a odpovídající výraz
- zvládá hru z paměti
- je schopen jednoduše zhodnotit práci a výkony své i druhých

- hraje podle akordických značek X, Xmi, X7, Xmi7
- hraje z listu
- hraje 4ručně (případně se podle možností zapojuje do hry doprovodů nebo do hry komorní)

6. ročník

Žák:

- dle potřeby opakuje, upevňuje a zdokonaluje již probrané prvky
- hraje durové i mollové stupnice kombinovaně (podle možností v rychlejším tempu)
- hraje 4hlasý akord dohromady a velký rozklad zvlášť
- hraje kadence
- zdokonaluje pasážovou techniku a seznamuje se se složitějšími rytmickými prvky (polyrytmika, 2:3)
- rozvíjí hru vícehlasu
- prokáže smysl pro určení tempa a výrazu podle charakteru skladby
- hraje skladby různých slohových období
- doprovází písničky pomocí TSD7 (případně využívá i akordy na vedlejších stupních)
- je schopen hrát podle jednoduchých akordických značek
- postupně přesouvá harmonii do pravé ruky
- hraje z paměti
- hraje z listu
- zapojuje se do hry v kolektivu (4ruční nebo komorní hra nebo hra doprovodů)
- je schopen hodnotit práci a výkony své i druhých

7. ročník

Žák:

- opakuje a upevňuje dosavadní dovednosti a znalosti
- hraje stupnice a akordy podle individuálních potřeb a možností
- je schopen pracovat i samostatně (po stránce technické i výrazové)
- hraje 4ručně nebo se zapojí do hry komorní nebo do hry nástrojových doprovodů
- hodnotí práci a výkony své i druhých
- zakončí studium absolventským vystoupením

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové stupnice kombinovaným způsobem a v oktávách
- hraje chromatické stupnice
- hraje k daným stupnicím 4hlasý akord a velký rozklad
- dále rozvíjí a zdokonaluje dosavadní dovednosti a schopnosti (dle momentální potřeby)
- interpretuje skladby různých slohových období i různých žánrů s možným zaměřením na období či žánr podle vlastního zájmu
- dokáže zahrát přiměřeně obtížnou skladbu z paměti
- hraje podle akordických značek
- hraje čtyřručně
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu
- dle svých schopností zvládá korepetice mladších žáků z jiných studijních zaměření

3. - 4. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové stupnice kombinovaným způsobem a v oktávách (případně i v terciích a decimách), hraje i stupnice chromatické
- hraje k daným stupnicím 4hlasý akord a velký rozklad (případně i dominantní a zmenšený septakord)
- interpretuje skladby různých slohových období i různých žánrů s možným zaměřením na období či žánr podle vlastního zájmu
- je schopen samostatné práce a interpretace
- rozšiřuje hru podle akordických značek
- zahraje z listu rozsáhlejší skladby
- podle svých možností zakončí studium absolventským vystoupením nebo recitálem

5.1.3. Studijní zaměření Hra na housle

Učební plán Hra na housle

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky v rozsahu 2 let – 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Komorní hra*			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	3-4	3-8	3-8	2-7	2-7	2-7	2-7	2-7	2-7

Poznámky:

* nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Hra v symfonickém orchestru, Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů. O zařazení do vhodné formy výuky rozhoduje učitel.

- **Hodinová dotace předmětů Hra v souboru a Hra v symfonickém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena.**

- Dle vyspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na housle	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Komorní hra*			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	4-5	4-9	4-9	3-9	3-9	3-9	3-9	3-9	3-9

Poznámky:

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy.

*nepovinný předmět

**povinně volitelný předmět - žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Hra v symfonickém orchestru, Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů. O zařazení do vhodné formy výuky rozhoduje učitel.

- **Hodinová dotace předmětů Hra v souboru a Hra v symfonickém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena.**
- Dle úspěšnosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.
- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a povolení ředitele školy a je vyučován skupinovou formou.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zanesou pedagogové do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na housle

Přípravné studium

Cílem přípravného studia je především zjištění, zda má žák předpoklady pro hru na zvolený nástroj (dispozice sluchové, manuální a motorické i mentální), které je možno dalším studiem rozvíjet.

Žák:

- zvládá správné držení houslí a smyčce
- při uchopení smyčce si uvědomuje správné umístění a zahnutí prstů, postavení palce
- provádí cviky se smyčcem
- zvládá hru smyčcem na prázdných strunách
- snaží se o uvolnění zápěstí a prstů levé ruky
- ovládá pokládání prstů v probíraném prstokladu
- nácvik prstokladů provádí hrou pizzicato
- zná notový zápis prázdných strun
- hraje většinou podle popsaného prstokladu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá základy správného postoje při hře, držení houslí a smyčce
- hraje v prstokladu dur nebo moll při stálé kontrole pohybu lokte a linie zápěstí
- hraje stupnice v rozsahu jedné oktávy – G, D, A
- uvědomuje si základní pohyby paže při vedení smyčce
- hraje detaché a legato
- vnímá kvalitu svého hudebního projevu

2. ročník

Žák:

- upevňuje správné držení houslí a smyčce
- hraje v prstokladu dur a moll a jejich kombinací
- uvědomuje si kvalitu tónu
- zvládá jednoduché rytmické modely
- uvolňuje pravou ruku (dle svých individuálních možností), hraje přes struny detaché různými částmi smyčce
- používá základní dynamiku – forte a piano
- upevňuje sluchovou sebekontrolu
- hraje přednesové skladbičky pokud možno z paměti
- hraje v komorních seskupeních (s učitelem nebo s jinými žáky)

3. ročník

Žák:

- vnímá dynamickou, intonační, rytmickou a obsahovou stránku skladby
- je schopen částečného sebehodnocení
- zdokonalením funkce pravé ruky zvládá správné vedení smyčce, dbá na uvolňování pravého zápěstí a prstů na smyčci, uvolněný pohyb předloktí a citlivé překládání smyčce na vedlejší struny
- uvědomuje si závislost správně odstupňovaného tlaku smyčce na rychlosti tahu
- má upevněné dosud probrané prstoklady, v nichž hraje příslušné stupnice a akordy
- podle možností hraje stupnice přes dvě oktávy, začíná s hrou mollových stupnic a akordů přes jednu oktávu
- dle individuálních schopností provádí přípravná cvičení polohové hry a vibrata
- orientuje se v jednotlivých hudebních útvarech (repetice, Da capo al Fine, jednoduchá písňová forma) a jejich notovém zápisu
- dokáže z notového zápisu určit předznamenání a tóninu skladby, takt a tempové označení, své poznatky využívá při nácvičce a výsledném provedení skladby
- při hře využívá kromě základních dynamických stupňů též crescenda a decrescenda, provádí akcenty

4. ročník

Žák:

- zahraje technicky a výrazově náročnější skladby
- využívá dynamiky a podle možností i vibrata
- dokáže posoudit kvalitu tónu
- zvládá všechny prstoklady v 1. poloze, nacvičuje 3. polohu a výměny 1. – 3. polohy, hraje jednoduché dvojhlasy s použitím prázdné struny
- pokračuje v souborové hře

5. ročník

Žák:

- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- hraje ve 3. poloze, nacvičuje další polohy dle zvoleného postupu
- zvládá jednoduché dvojhmaty
- používá základní smyky (detaché, legato, martelé), nacvičuje spiccato
- uplatněním poznatků a dovedností z komorních souborů a orchestrů lépe vnímá klavírní doprovod

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice a akordy přes 3 oktávy
- zdokonaluje dvojhmatovou hru, hru akordů a melodických ozdob
- zvládá řadové staccato
- hraje s využitím dynamiky, uvědomuje si přednesovou stránku hry
- rozlišuje základy interpretace stylů baroka, klasicismu a romantismu
- zlepšuje kvalitu tónu a vibrata

7. ročník

Žák:

- prohlubuje a upevňuje získané znalosti, dovednosti a hudební návyky a využívá je při nácvičce a odpovídající interpretaci skladeb
- dokáže lépe odstupňovat dynamiku
- zvládá hru ve vyšších polohách, využívá i méně obvyklých poloh – 2. a 4. poloha

- důsledně uplatňuje vnitřní sluchovou představivost a intonační sebekontrolu
- při hře používá základní melodické ozdoby
- orientuje se ve struktuře nacvičovaných skladeb, rozpozná základní témata a motivy a těchto poznatků využívá při interpretaci
- umí postihnout charakteristické znaky jednotlivých hudebních slohů, zásady stylové interpretace, zároveň však dbá o vlastní osobitý projev
- na základě diskuse s vyučujícím spoluvytváří prstoklady a dynamické členění nacvičovaných skladeb
- zahraje z listu snadné skladby kratšího rozsahu
- dle možností poslouchá nahrávky, navštěvuje koncerty a zapojuje se do hry v komorních souborech a orchestrech ve škole i ve městě

Základní studium II. stupně

Navazuje na učební plán I. stupně, přihlíží však ještě více k individuální technické vyspělosti, zaměření i časovým možnostem žáka

1. - 2. ročník

Žák:

- využívá celého rozsahu nástroje
- důsledně kontroluje intonaci
- využívá vibrato v odstupňované intenzitě
- zdokonaluje funkci levé ruky a smyčcovou techniku, snaží se o správné provedení spiccata, dle individuálních schopností nacvičuje sautillé
- zahraje jednoduché dvojhmaty
- samostatně promýšlí logické a účelné dělení smyčce a využití příslušných smyků
- zvládá jednoduché opravy nástroje
- po diskusi s vyučujícím si utváří objektivní názor na vlastní hudební projev
- dokáže zařadit interpretovanou skladbu do základních stylových období
- zapojuje se do souborové a orchestrální hry

3. - 4. ročník

Žák:

- zdokonaluje intonaci (zejména při hře v polohách) a současně vědomě kontroluje kvalitu a barvu tónu
- uplatňuje dynamiku při logické výstavbě hudebních frází
- vnímá celkovou strukturu kompozice skladby
- během celého studia směřuje k tomu, aby získané teoretické i praktické vědomosti a znalosti uměl uplatnit při hře a studiu nových skladeb i po ukončení ZUŠ
- aktivně uplatňuje získané dovednosti v hudebním dění regionu
- diskusí s učiteli, návštěvou koncertů a poslechem nahrávek prohlubuje svůj hudební a kulturní rozhled

5.1.4. Studijní zaměření Hra na violu

Učební plán Hra na violu

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky (2 – 3 žáci) v rozsahu 2 let – 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru **			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Komorní hra*			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	3-5	3-8	3-8	2-8	2-8	2-8	2-8	2-8	2-8

Poznámky:

* nepovinný předmět

** povinně volitelné předměty - žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Hra v symfonickém orchestru nebo Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů. O zařazení do vhodné formy výuky rozhoduje učitel.

- Pokud žák ještě nemá potřebné fyzické předpoklady pro hru na violu, plní očekávané výstupy studijního zaměření Hra na housle a do příslušného ročníku studijního zaměření Hra na violu je zařazen podle uvážení učitele.

- **Hodinová dotace předmětů Hra v souboru a Hra v orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena.**

- Dle vospěllosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy a je vyučován skupinovou formou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na violu	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Komorní hra*			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	4-6	4-9	4-9	3-9	3-9	3-9	3-9	3-9	3-9

Poznámky:

* nepovinný předmět

** povinně volitelné předměty - žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Hra v symfonickém orchestru nebo Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů. O zařazení do vhodné formy výuky rozhoduje učitel.

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy.

- **Hodinová dotace předmětů Hra v souboru a Hra v symfonickém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena.**

- Dle vyspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

-

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy a je vyučován skupinovou formou.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zaneše pedagog do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na violu

Přípravné studium

Cílem přípravného studia je především zjištění, zda má žák předpoklady pro hru na zvolený nástroj (dispozice sluchové, manuální a motorické i mentální), které je možno dalším studiem rozvíjet.

Žák:

- zvládá správné držení nástroje a smyčce
- při uchopení smyčce si uvědomuje správné umístění a zahnutí prstů, postavení palce
- provádí cviky se smyčcem
- zvládá hru smyčcem na prázdných strunách
- snaží se o uvolnění zápěstí a prstů levé ruky
- ovládá pokládání prstů v probíraném prstokladu
- nácvik prstokladů provádí hrou pizzicato

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zná notový zápis prázdných strun a základy notace altovém klíči
- hraje zpočátku z paměti, později přechází na hru z not
- zvládá základy správného postoje při hře, držení nástroje a smyčce
- hraje v prstokladu dur nebo moll při stálé kontrole pohybu lokte a linie zápěstí
- hraje stupnice v rozsahu jedné oktávy
- uvědomuje si základní pohyby paže při vedení smyčce
- hraje detaché a legato
- vnímá kvalitu svého hudebního projevu

2. ročník

Žák:

- upevňuje správné držení nástroje a smyčce
- hraje v prstokladu dur a moll a jejich kombinacíh
- uvědomuje si kvalitu tónu
- zvládá jednoduché rytmické modely
- uvolňuje pravou ruku (dle svých individuálních možností), hraje přes struny detaché různými částmi smyčce
- používá základní dynamiku – forte a piano

- dbá na sluchovou sebekontrolu
- hraje přednesové skladbičky pokud možno z paměti

3. ročník

Žák:

- vnímá tónovou, dynamickou, intonační, rytmickou a obsahovou stránku skladby
- je schopen částečného sebehodnocení
- zdokonalením funkce pravé ruky zvládá správné vedení smyčce, dbá na uvolňování pravého zápěstí a prstů na smyčci, uvolněný pohyb předloktí a citlivé překládání smyčce na vedlejší struny
- uvědomuje si závislost správně odstupňovaného tlaku smyčce na rychlosti tahu
- má upevněné dosud probrané prstoklady, v nichž hraje příslušné stupnice a akordy
- při hře využívá kromě základních dynamických stupňů též crescenda a decrescenda, provádí akcenty
- hraje v komorních seskupeních

4. ročník

Žák:

- zdokonaluje technické a výrazové dovednosti
- využívá dynamiky a podle možností i vibrata
- rozvíjí hru z paměti
- hraje jednoduché dvojhlas s použitím prázdné struny
- pokračuje v souborové hře

5. ročník

Žák:

- čte noty v altovém klíči
- nacvičuje širší vibrato a specifický tah smyčce
- zahraje technicky náročnější skladby
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- zvládá všechny prstoklady v 1. poloze, nacvičuje 3. polohu a výměny 1. – 3. poloha
- zahraje jednoduché dvojhmaty
- používá základní smyky (detaché, legato, martelé), nacvičuje spiccato

6. ročník

Žák:

- umí posoudit kvalitu violového tónu a vibrata
- hraje ve 3. poloze, nacvičuje další polohy dle zvoleného postupu, dbá na přednesovou stránku hry
- zná základy dvojhmatové hry, hry akordů a melodických ozdob
- zvládá řadové staccato
- rozlišuje základy interpretace stylů baroka, klasicismu a romantismu

7. ročník

Žák:

- prohlubuje a upevňuje získané znalosti, dovednosti a hudební návyky a využívá je při nácvičce a odpovídající interpretaci skladeb
- dokáže lépe odstupňovat dynamiku
- hraje stupnice a akordy přes 3 oktávy
- orientuje se ve 2. a 4. poloze
- důsledně uplatňuje vnitřní sluchovou představivost a intonační sebekontrolu
- při hře používá základní melodické ozdoby

- samostatně rozlišuje hudební styly /baroko, klasicismus, romantismus)
- na základě diskuse s vyučujícím spoluvytváří prstoklady a dynamické členění nacvičovaných skladeb
- zahraje z listu snadné skladby kratšího rozsahu
- dle možností poslouchá nahrávky, navštěvuje koncerty a zapojuje se do hry v komorních souborech a orchestrech ve škole i ve městě

Základní studium II. stupně

Navazuje na učební plán I. stupně, přihlíží však ještě více k individuální technické vyspělosti, zaměření i časovým možnostem žáka

1. a 2. ročník

Žák:

- využívá celého rozsahu nástroje
- důsledně kontroluje intonaci
- využívá vibrato v odstupňované intenzitě
- zdokonaluje funkci levé ruky a smyčcovou techniku, snaží se o správné provedení spiccata
- samostatně promýšlí logické a účelné dělení smyčce a využití příslušných smyků
- zvládá základní péči o nástroj
- po diskusi s vyučujícím si utváří objektivní názor na vlastní hudební projev
- poznatky a dovednosti využívá při interpretaci skladeb jednotlivých stylových období
- zapojuje se do souborové a orchestrální hry

3. a 4. ročník

Žák:

- zdokonaluje intonaci (zejména při hře v polohách) a současně uvědoměle kontroluje kvalitu a barvu tónu
- důsledně uplatňuje dynamiku při logické výstavbě hudebních frází
- vnímá celkovou strukturu kompozice skladby
- během celého studia směřuje k tomu, aby získané teoretické i praktické vědomosti a znalosti uměl uplatnit při hře a studiu nových skladeb i po ukončení ZUŠ
- aktivně uplatňuje získané dovednosti v hudebním dění regionu
- diskutuje s učiteli, návštěvou koncertů a poslechem nahrávek prohlubuje svůj hudební a kulturní rozhled

5.1.5. Studijní zaměření Hra na violoncello

Učební plán Hra na violoncello

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky (2 – 3 žáci) v rozsahu 2 let – 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru **			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Komorní hra*			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	3-5	3-8	3-8	2-8	2-8	2-8	2-8	2-8	2-8

Poznámky:

* nepovinný předmět

** povinně volitelné předměty - žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Hra v symfonickém orchestru nebo Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů. O zařazení do vhodné formy výuky rozhoduje učitel.

- Dle vyspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- **Hodinová dotace předmětů Hra v souboru a Hra v symfonickém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena.**

- Dle vyspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy a je vyučován skupinovou formou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na violoncello	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru **			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Komorní hra*			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	4-6	4-9	4-9	3-9	3-9	3-9	3-9	3-9	3-9

Poznámky:

* nepovinný předmět

** povinně volitelné předměty - žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Hra v symfonickém orchestru nebo Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů. O zařazení do vhodné formy výuky rozhoduje učitel.

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy.

- **Hodinová dotace předmětů Hra v souboru a Hra v symfonickém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena.**

- Dle vyspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy a je vyučován skupinovou formou.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zaneše pedagog do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy Hra na violoncello

Přípravné studium

Cílem přípravného studia je především zjištění, zda má žák předpoklady pro hru na zvolený nástroj (dispozice sluchové, manuální a motorické i mentální), které je možno dalším studiem rozvíjet.

Žák:

- zvládá správné držení violoncella a smyčce
- při uchopení smyčce dbá na správné umístění a zahnutí prstů, postavení palce,
- provádí cviky se smyčcem
- zvládá hru smyčcem na prázdných strunách
- snaží se o uvolnění zápěstí a prstů levé ruky
- ovládá pokládání prstů v probíraném prstokladu
- nácvik prstokladů provádí hrou pizzicato
- zná notový zápis prázdných strun
- hraje většinou podle popsaného prstokladu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zvládá základy správného posazení při hře, držení cello a smyčce
- hraje v prstokladu základní polohy při stálé kontrole pohybu lokte a linie zápěstí
- hraje stupnice v rozsahu jedné oktávy – C, G, D, F
- uvědomuje si základní pohyby paže při vedení smyčce
- hraje detaché a legato
- vnímá kvalitu svého hudebního projevu, zejména intonaci a kvalitu tónu

2. ročník

Žák:

- upevňuje správné držení nástroje a smyčce,
- používá základní prstoklady na všech strunách
- zvládá základy obou širokých poloh
- dbá na kvalitu tónu
- zvládá jednoduché rytmické modely
- uvolňuje pravou ruku (dle svých individuálních možností), hraje přes struny detaché různými částmi smyčce
- používá základní dynamiku – forte a piano

- dbá na sluchovou sebekontrolu
- hraje přednesové skladbičky pokud možno z paměti
- hraje v komorních seskupeních (s učitelem nebo s jinými žáky)

3. ročník

Žák:

- vnímá dynamickou, intonační, rytmickou a obsahovou stránku skladby
- je schopen částečného sebehodnocení
- zdokonalením funkce pravé ruky zvládá správné vedení smyčce, dbá na uvolňování pravého zápěstí a prstů na smyčci, uvolněný pohyb předloktí a citlivé překládání smyčce na vedlejší struny
- uvědomuje si závislost správně odstupňovaného tlaku smyčce na struny na rychlosti tahu
- používá obě široké polohy
- začíná se orientovat v sedmé poloze a výměny mezi druhou a sedmou polohou
- podle možností hraje stupnice přes dvě oktávy
- dle individuálních schopností provádí přípravná cvičení polohové hry a vibrata

4. ročník

Žák:

- zahraje technicky a výrazově náročnější skladby
- využívá dynamiky a podle možností i vibrata
- dbá na kvalitu tónu
- zvládá všechny prstoklady v základní poloze, nacvičuje výměny mezi základní a sedmou polohou
- hraje jednoduché dvojhlas s použitím prázdné struny
- pokračuje v souborové a orchestrální hře

5. ročník

Žák:

- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- nacvičuje další polohy dle zvoleného postupu
- zvládá jednoduché dvojhmaty
- používá základní smyky, nacvičuje spiccato
- rozlišuje základy interpretace stylů baroka, klasicismu a romantismu
- uplatněním poznatků a dovedností z komorních souborů a orchestrů lépe vnímá klavírní doprovod

6. ročník

Žák:

- hodnotí přednesovou stránku vlastní hry
- rozlišuje hudební styly (baroko, klasicismus, romantismus)
- hraje stupnice a akordy přes 3 oktávy
- dbá na kvalitu tónu a vibrata
- zapojuje se do komorní hry a hry v orchestru

7. ročník

Žák:

- prohlubuje a upevňuje získané znalosti, dovednosti a hudební návyky a využívá je při nácvičce a odpovídající interpretaci skladeb
- neustále usiluje o kvalitu tónu, tvoření vibrata a bohatší odstupňování dynamiky
- důsledně uplatňuje vnitřní sluchovou představivost a intonační sebekontrolu
- při hře používá základní melodické ozdoby

- orientuje se ve struktuře nacvičovaných skladeb, rozpozná základní témata a motivy a těchto poznatků využívá při interpretaci
- umí postihnout charakteristické znaky jednotlivých hudebních slohů, je seznámen se zásadami stylové interpretace, zároveň však dbá o vlastní osobitý projev
- na základě diskuse s vyučujícím spoluvytváří prstoklady a dynamické členění nacvičovaných skladeb a samostatně nastuduje lehčí skladby
- zahraje z listu snadné skladby kratšího rozsahu
- dle možností poslouchá nahrávky, navštěvuje koncerty a zapojuje se do hry v komorních souborech a orchestrech ve škole i ve městě

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Navazuje na učební plán I. stupně, přihlíží však ještě více k individuální technické vyspělosti, zaměření i časovým možnostem žáka.

Žák:

- využívá celého rozsahu nástroje
- důsledně kontroluje intonaci
- využívá vibrato v odstupňované intenzitě
- zdokonaluje funkci levé ruky a smyčcovou techniku, snaží se o správné provedení spiccata, dle individuálních schopností nacvičuje sautillé
- zahraje jednoduché dvojhmaty
- samostatně promýšlí logické a účelné dělení smyčce
- zvládá jednoduché opravy nástroje
- po diskusi s vyučujícím si utváří objektivní názor na vlastní hudební projev
- dokáže zařadit interpretovanou skladbu do základních stylových období

3. a 4. ročník

Žák:

- zdokonaluje intonaci zejména při hře v polohách a současně dbá na kontrolu kvality a barvy tónu
- uplatňuje dynamiku při logické výstavbě hudebních frází
- vnímá celkovou strukturu kompozice skladby
- během celého studia směřuje k tomu, aby si získané teoretické i praktické vědomosti a znalosti uměl uplatnit při hře a studiu nových skladeb i po ukončení ZUŠ
- aktivně uplatňuje získané dovednosti v hudebním dění regionu
- diskutuje s učiteli, návštěvou koncertů a poslechem nahrávek prohlubuje svůj hudební a kulturní rozhled

5.1.6. Studijní zaměření Hra na kontrabas

Učební plán Hra na kontrabas

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky (2 – 3 žáci) v rozsahu 2 let – 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru **			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Komorní hra*			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	3-5	3-8	3-8	2-8	2-8	2-8	2-8	2-8	2-8

Poznámky:

* nepovinný předmět

** povinně volitelné předměty - žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Hra v symfonickém orchestru nebo Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů. O zařazení do vhodné formy výuky rozhoduje učitel.

- **Hodinová dotace předmětů Hra v souboru a Hra v symfonickém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena.**

- Dle vyspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy a je vyučován skupinovou formou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kontrabas	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Komorní hra*			1	1	1	1	1	1	1	1	1
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	4-6	4-9	4-9	3-9	3-9	3-9	3-9	3-9	3-9

Poznámky:

* nepovinný předmět

** povinně volitelné předměty - žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Hra v symfonickém orchestru nebo Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů. O zařazení do vhodné formy výuky rozhoduje učitel.

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy

- **Hodinová dotace předmětů Hra v souboru a Hra v symfonickém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena.**

- Dle vspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a povolení ředitele školy

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zaneše pedagog do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na kontrabas

Přípravné studium

Cílem přípravného studia je především zjištění, zda má žák předpoklady pro hru na zvolený nástroj (dispozice sluchové, manuální a motorické i mentální), které je možno dalším studiem rozvíjet.

Žák:

- zvládá správné držení kontrabasu a smyčce
- při uchopení smyčce dbá na správné umístění a zahnutí prstů, postavení palce,
- provádí cviky se smyčcem
- zvládá hru smyčcem na prázdných strunách
- snaží se o uvolnění zápěstí a prstů levé ruky
- ovládá pokládání prstů v probíraném prstokladu
- nácvik prstokladů provádí hrou pizzicato
- zná notový zápis prázdných strun
- hraje většinou podle popsaného prstokladu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- umí popsat nástroj a osvětlit jeho využití v hudbě
- umí popsat ladění nástroje (notaci na prázdných strunách)
- ovládá správné držení nástroje, základy techniky hry
- ovládá jednoduchá prstová cvičení
- užívá správné postavení levé ruky
- při hře využívá hru na prázdných strunách

2. ročník

Žák:

- ovládá notaci základní a 1. polohy
- ovládá hru jednoduchého rytmického motivu z paměti
- používá synchronizaci pravé a levé ruky
- při hře využívá dynamiku přednesu
- rozvíjí techniku hry na nástroj
- dbá na správné držení smyčce

3. ročník

Žák:

- ovládá kompletní notaci do 1. polohy

- dle svých individuálních schopností hraje stupnic F-dur, B-dur s rozloženými akordy
- dle svých individuálních schopností hraje z paměti jednoduchou skladbu
- vnímá náladu skladby a vyjadřuje ji elementárními výrazovými prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- využívá základní technické návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení levé ruky, držení smyčce)

4. ročník

Žák:

- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
- zvládá hru s přesuny ze základní do 1. polohy
- je schopen intonační sebekontroly
- využívá tónovou kulturu přednesu
- zapojuje se do komorní nebo souborové hry

5. ročník

Žák:

- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- orientuje se v notaci a prstokladu na hmatníku do 2. polohy
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- ovládá dosud probrané technické prvky
- uvědomuje si závislost správně odstupňovaného tlaku smyčce na struny na rychlosti tahu, využívá dynamiky a podle možností i vibrata

6. ročník

Žák:

- nacvičuje výměny poloh (do 5. polohy)
- orientuje se v akordických značkách
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby s využitím výrazových prostředků
- zvládá hru z listu a hru z paměti
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních

7. ročník

Žák:

- ovládá základní nástrojovou techniku, hraje s tónovou kulturou
- zvládá výměny do probraných poloh
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- podle svých individuálních schopností doprovází podle notace i akordických značek a vytváří vlastní doprovod

Základní studium II. stupně

Navazuje na učební plán I. stupně, přihlíží však ještě více k individuální technické vyspělosti, zaměření i časovým možnostem žáka.

1. a 2. ročník

Žák:

- samostatně se připravuje na vystoupení
- samostatně studuje přiměřeně obtížnou skladbu a vkládá do ní vlastní projev
- ovládá funkci pravé i levé ruky (spiccato, martelé)
- využívá výměny poloh a používá jejich spojování
- dodržuje intonační čistotu a tónovou kulturu
- ovládá techniku hry (držení smyčce, uvolněnost pravé ruky, správná funkce zápěstí)

- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- samostatně promýšlí logické a účelné dělení smyčce
- zvládá jednoduché opravy nástroje

3. a 4. ročník

Žák:

- zvládá vyšší polohy a jejich výměnu
- využívá vibrata a dosažení zesílení tónu s důrazem na jeho čistotu a intonační přesnost
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních
- samostatně se připravuje na vystoupení
- zvládá kombinaci smykových variant
- dále samostatně rozvíjí své dosavadní hudební schopnosti
- dokáže ocenit kvalitu hudebního díla
- během celého studia směřuje k tomu, aby si získané teoretické i praktické vědomosti a znalosti uměl uplatnit při hře a studiu nových skladeb i po ukončení ZUŠ
- aktivně uplatňuje získané dovednosti v hudebním dění regionu

5.1.7. Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Učební plán Hra na příčnou flétnu

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky (2 – 3 žáci) v rozsahu 2 let – 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Přípravná komorní hra*			1								
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	2-3	3-9	3-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9

Poznámky

* nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Sborový zpěv případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- Studium příčné flétny začne s využitím přípravného hudebního nástroje – zobcové flétny v prvních třech ročnících. Po přechodu na příčnou flétnu ve čtvrtém ročníku mohou žáci pokračovat v souboru zobcových fléten, kde budou mít možnost využít získané dovednosti. V 1. – 3. ročníku je možno vyučovat ve skupině 2 žáků.

- **Hodinová dotace předmětů Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena.**

- Dle vyspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do komorní, souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na příčnou flétnu	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Přípravná komorní hra*			1								
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3-4	4-10	4-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10

Poznámky:

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy.

* nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Sborový zpěv případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- Studium příčné flétny začne s využitím přípravného hudebního nástroje – zobcové flétny v prvních třech ročnících. Po přechodu na příčnou flétnu ve čtvrtém ročníku mohou žáci pokračovat v souboru zobcových fléten, kde budou mít možnost využít získané dovednosti. V 1. – 3. ročníku je možno vyučovat ve skupině 2 žáků.

- **Hodinová dotace předmětů Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena.**

- Dle vyspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do komorní, souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zanesou pedagog do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hra na příčnou flétnu

Přípravné studium

Žák:

- má kladný vztah k nástroji, radost z vytváření zvuků
- zvládá péči o nástroj, zná části nástroje, má základní hygienické návyky
- hraje si se zvukem, bez not hravou formou provádí improvizaci cvičení
- zvládá základní dělení not a pomlk (celá, půlová, čtvrtě, osminová)
- čte noty v rozsahu od C1 do G2

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- má správné návyky – uvolněný postoj, držení nástroje
- používá základy dechové techniky – dechová cvičení

- zvládá základní nasazení tónu, vytváření nátisku, postavení rukou na nástroji
- umí zahrát základní rytmické hodnoty a dělení, rytmizování říkadel
- hraje jednoduché lidové písně, při hře využívá legato, staccato
- vyzkoušel si souhru s jiným nástrojem

2. ročník

Žák:

- zvládá složitější rytmická dělení
- hraje v základním rozsahu do druhé oktávy
- prodlužuje délku výdechu
- upevňuje správné návyky - držení nástroje, uvolněný postoj
- orientuje se v notovém zápisu
- má cit pro jednoduchou hudební frázi, uvědomělé cítění těžké doby
- hraje jednoduché stupnice a akordy - dle svých schopností
- transponuje jednoduché národní písně

3. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu do d3
- zvládá další stupeň správných návyků - uvolňování rukou
- tvoří tón správným způsobem
- provádí dechová cvičení – dbá na dodržování plynulosti výdechu
- dbá na správné frázování, nádechy, legata
- hraje jednooktávové stupnice a akordy T5
- hraje podle sluchu jednoduché písničky
- používá vědomě brániční dýchání

4. ročník

Žák:

- ovládá již základní návyky – uvolněný postoj, práci s dechem (uvědomělé brániční dýchání), tvoření tónu
- orientuje se v notovém zápisu - rytmus, čtení not
- všechny dosud získané dovednosti využije při studiu hry na příčnou flétnu
- seznámil se s nástrojem a jeho údržbou
- osvojil si správné návyky – držení nástroje, uvolněný postoj
- zvládá tvorbu tónu, správné nasazení tónu (ze začátku na hlavici)
- hraje v rozsahu tónů podle schopností v první oktávě
- zahraje jednoduché písničky podle sluchu
- uvědomuje si činnost těla při nádechu a výdechu
- hraje stupnice C, F, G a T5 v jedné oktávě

5. ročník

Žák:

- zvládá správné tvoření tónu
- hraje v rozsahu tónů do třetí oktávy
- hraje dlouhé tóny ve zvládnutém rozsahu
- má upevněny správné návyky držení nástroje, uvolněného postoje, domácí přípravy
- hraje stupnice a akordy - nasazovaně i legato
- ovládá plynulé čtení notového zápisu, je schopen veřejného vystoupení
- prodlužuje délku výdechu
- hraje podle možností s klavírem

6. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu tónů od c1 do c4
- zvládá přiměřeně správné tvoření tónu v krajních polohách (plný tón)
- používá získané dovednosti
- umí použít spoje legato, staccato
- prodlužuje délku výdechu
- při hře duet kontroluje intonaci, dbá na správné frázování, nádechy, legata
- hraje stupnice a akordy dle svých schopností i přes dvě oktávy

7. ročník

Žák:

- ovládá hmaty v celém rozsahu
- používá získané dovednosti, správné návyky - držení nástroje, postoj
- hraje tónová cvičení – vydržované tóny v celém rozsahu, stále dbá na kvalitu tónu
- prodlužuje délku výdechu
- dbá na správné frázování, dodržování nádechů
- hraje spoje legato, staccato
- klade důraz na intonační čistotu a ekonomiku výdechu
- využívá dynamická znaménka, agogiku
- podle schopností hraje jednoduché melodie z paměti
- realizuje hru z listu hraním duet
- cítí hudební frázi
- prokazuje technickou zručnost hry
- hraje základní melodické ozdoby
- seznámil se s hrou chromatické stupnice

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny získané dovednosti
- disponuje technickou zručností hry
- hraje stupnice a akordy s více křížky a béčky (dle schopností žáka)
- kvalitněji artikuluje jednoduché i dvojitě staccato
- hrou duet prokazuje schopnost souhry
- používá při hře vibrato
- aktivně se zapojuje v orchestrální nebo souborové hře

3. a 4. ročník

Žák:

- hraje v souboru nebo orchestru
- orientuje se ve flétnové literatuře, hraje skladby různých období a žánrů
- pohotově realizuje hru z listu
- svoji interpretaci koriguje dle zkušeností z poslechu CD, DVD, internetu a jiných médií
- samostatně dokáže nastudovat vybranou skladbu a interpretačně ji dotvořit

5.1.8. Studijní zaměření Hra na klarinet

Učební plán Hra na klarinet

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky (2 - 3 žáci) v rozsahu 2 let – 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Přípravná komorní hra*			1								
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	2-3	3-9	3-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9

Poznámky:

*nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- V 1. - 3. ročníku může výuka probíhat ve skupině dvou žáků.

- Žák plní nejprve očekávané výstupy studijního zaměření Hra na klarinet na přípravný hudební nástroj – zobcovou flétnu. Po získání potřebných fyzických předpokladů přejde žák na základě doporučení vyučujícího na klarinet.

- Dle vyspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do komorní, souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena**

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klarinet	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Přípravná komorní hra*			1								
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3-4	4-10	4-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10

Poznámky:

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy.

* nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Sborový zpěv případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- Žák plní nejprve očekávané výstupy studijního zaměření Hra na klarinet na přípravný hudební nástroj – zobcovou flétnu. Po získání potřebných fyzických předpokladů přejde žák na základě doporučení vyučujícího na klarinet.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena**

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zaneše pedagog do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hra na klarinet

Přípravné studium

Žák:

- má kladný vztah k nástroji, radost z vytváření zvuků
- zvládá péči o nástroj, zná části nástroje, má základní hygienické návyky
- tvoří tón
- hraje bez not a hravou formou provádí improvizáční cvičení
- zvládá základní dělení not a pomlky (celá, půlová, čtvrtěová, osminová)
- čte noty v rozsahu od C1 do G2

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- je schopen sestavit nástroj, upevnit si plátek a pečovat o svůj nástroj
- orientuje se v základních principech: držení těla, rukou, prstů, nástroje

- orientuje se v základní dechové technice – postupně se učí pracovat s bránicí a uvědomuje si její funkci
- snaží se vytvořit si návyk pravidelného denního cvičení
- umí nasadit tón
- využívá tónový rozsah e – a1

2. ročník

Žák:

- zvládá tvoření tónu, na kterém dále pracuje
- zdokonalil se v základních principech: držení těla, rukou, prstů, nástroje
- chápe techniku správného dýchání a snaží se s ní pracovat
- vytvořil si návyk pravidelného denního cvičení
- prokazuje hudební vnímání a rytmické cítění při své hře
- využívá tónový rozsah e – c2

3. ročník

Žák:

- zvládá koordinaci dechu, prstů, jazyka (dle svých možností)
- stále pracuje se základní dechovou technikou a způsobem vedení dechu
- dokáže zahrát z paměti jednoduchou písničku, kratší skladbu
- využívá návyku pravidelného denního cvičení
- projevuje hudební vnímání a rytmické cítění při své hře
- používá k rozšíření tónového rozsahu přefukované tóny (duodecimy)
- využívá tónový rozsah e – e2

4. ročník

Žák:

- umí propojit činnost dechu, prstů, jazyka při hře (dle svých možností)
- umí pracovat se základní dechovou technikou a způsobem vedení dechu
- využívá svých schopností a zapojuje se do komorní nebo orchestrální hry
- vnímá dynamiku a používá ji (crescendo a decrescendo)
- rozvíjí hudební vnímání a rytmické cítění při své hře
- využívá tónový rozsah e – g2

5. ročník

Žák:

- prokazuje kvalitu tónu, dýchání a upevňování nátisku
- hraje v komorním souboru nebo orchestru
- vnímá dynamiku a používá ji v jemnějších odstínech ve své hře
- projevuje hudební vnímání a rytmické cítění při hře přednesových skladeb
- uplatňuje své znalosti při hře z listu
- využívá tónový rozsah e – c3

6. ročník

Žák:

- disponuje vyšší tónovou kvalitou, dýcháním a nátiskem
- je schopen samostatně pracovat - v rámci domácí přípravy se dokáže připravit na hodinu
- projevuje při hře cit pro dynamiku, agogiku a rytmický průběh skladby
- orientuje se v notovém zápisu při hře z listu partů odpovídající náročnosti
- využívá tónový rozsah e – c3
- hraje skladby různých stylů a žánrů

7. ročník

Žák:

- disponuje kvalitním tónem, regulovaným dechem a správným nátiskem
- je schopen samostatně pracovat při domácí přípravě na veřejné vystoupení
- hraje odpovídající repertoár ze sólové klarinetové literatury
- uplatňuje se jako souborový nebo orchestrální hráč
- využívá tónový rozsah e – e3
- studium I. stupně zakončí veřejným vystoupením na absolventském koncertě

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- využívá předchozích znalostí a návyků (držení těla, držení nástroje, postavení prstů, správné dýchání)
- používá technické prvky hry (nasazení tónu, barva tónu, kvalita tónu, prstová technika)
- orientuje se ve hře z listu zejména při hře orchestrálních partů
- je schopen uplatnit se v komorní hře, orchestrální hře i jako sólový hráč
- využívá rozsah e – g3
- orientuje se v klarinetové literatuře, zná možnosti uplatnění svého nástroje

3. a 4. ročník

Žák:

- je schopen orientovat se v rytmicky a technicky složitějších útvarech
- dokáže vystihnout náladu skladby, orientuje se v hudebních frázích
- je schopen uplatnit se jako samostatný, pohotový hráč a zodpovědný hudebník
- podílí se v různých komorních nebo orchestrálních útvarech na vytváření společného zvuku, výrazu a intonaci prováděných skladeb
- využívá tónový rozsah e-a3
- studium II. stupně zakončí veřejným vystoupením na absolventském koncertě

5.1.9. Studijní zaměření Hra na saxofon

Učební plán Hra na saxofon

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky (2 – 3 žáci) v rozsahu 2 let – 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Přípravná komorní hra*			1								
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	2-3	3-9	3-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9

Poznámky:

*nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- V 1. - 3. ročníku může výuka probíhat ve skupině dvou žáků.

- Žák plní nejprve očekávané výstupy studijního zaměření Hra na saxofon na přípravný hudební nástroj – zobcovou flétnu. Po získání potřebných fyzických předpokladů přejde žák na základě doporučení vyučujícího na saxofon.

-Dle vyspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do komorní, souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena**

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na saxofon	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	4-10	4-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10

Poznámky:

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy.

*nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- Žák plní nejprve očekávané výstupy studijního zaměření Hra na saxofon na přípravný hudební nástroj – zobcovou flétnu. Po získání potřebných fyzických předpokladů přejde žák na základě doporučení vyučujícího na saxofon.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena**

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zanesou pedagog do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacích předmětů Hra na saxofon

Přípravné studium

Žák:

- má kladný vztah k nástroji, zvládá péči o nástroj, pojmenuje části nástroje, má základní hygienické návyky
- tvoří tón
- zvládá základní dělení not a pomlky (celá, půlová, čtvrt'ová, osminová)
- čte noty v rozsahu od C1 do G2

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- je schopen sestavit nástroj, upevnit si plátek a pečovat o svůj nástroj
- orientuje se v základních principech: držení těla, rukou, prstů, nástroje
- orientuje se v základní dechové technice – postupně se učí pracovat s bránicí a uvědomuje si její funkci
- snaží se vytvořit si návyk pravidelného denního cvičení

- umí nasadit tón
- využívá tónový rozsah e – c2

2. ročník

- Žák:
- zvládá tvoření tónu, na kterém dále pracuje
- zdokonalil se v základních principech: držení těla, rukou, prstů, nástroje
- chápe techniku správného dýchání a snaží se s ní pracovat
- vytvořil si návyk pravidelného denního cvičení
- prokazuje hudební vnímání a rytmické citění při své hře
- využívá tónový rozsah e – c2

3. ročník

Žák:

- zvládá koordinaci dechu, prstů, jazyka, stále pracuje se základní dechovou technikou a způsobem vedení dechu
- uvědomuje si nutnost pravidelného denního cvičení
- projevuje hudební vnímání a rytmické citění při své hře
- používá k rozšíření tónového rozsahu přefukované tóny (oktávy), využívá tónový rozsah e – c3

4. ročník

Žák:

- umí pracovat se základní dechovou technikou a způsobem vedení dechu
- vnímá dynamiku a používá ji, vnímá akcenty a jazz.frázování
- rozvíjí hudební vnímání a rytmické citění při své hře
- využívá tónový rozsah c – e3

5. ročník

Žák:

- prokazuje kvalitu tónu, dýchání a upevňování nátisku
- vnímá dynamiku a používá ji v jemnějších odstínech ve své hře
- projevuje hudební vnímání a rytmické citění při hře přednesových skladeb
- využívá tónový rozsah c – f3

6. ročník

Žák:

- disponuje vyšší tónovou kvalitou, dýcháním a nátiskem
- je schopen samostatně pracovat - v rámci domácí přípravy se dokáže připravit na hodinu
- projevuje při hře cit pro dynamiku, agogiku a rytmický průběh skladby
- využívá tónový rozsah c – f3
- hraje skladby různých stylů a žánrů

7. ročník

Žák:

- disponuje kvalitním tónem, regulovaným dechem a správným nátiskem
- je schopen samostatně pracovat při domácí přípravě na veřejné vystoupení
- hraje odpovídající repertoár ze saxofonové literatury
- uplatňuje se jako souborový nebo orchestrální hráč
- využívá tónový rozsah e – f3
- studium I. stupně zakončí veřejným vystoupením na absolventském koncertě

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- využívá předchozích znalostí a návyků (držení těla, držení nástroje, postavení prstů, správné dýchání)
- používá technické prvky hry (nasazení tónu, barva tónu, kvalita tónu, prstová technika)
- orientuje se ve hře z listu, zejména při hře orchestrálních partů (především bigbandových)
- je schopen uplatnit se v komorní hře, orchestrální hře i jako sólový hráč
- využívá rozsah c – f3
- zná možnosti uplatnění svého nástroje

3. a 4. ročník

Žák:

- je schopen orientovat se v rytmicky a technicky složitějších útvarech
- dokáže vystihnout náladu skladby, orientuje se v hudebních frázích
- je schopen uplatnit se jako samostatný, pohotový hráč a zodpovědný hudebník
- podílí se v různých komorních nebo orchestrálních útvarech na vytváření společného zvuku, výrazu a intonaci prováděných skladeb
- využívá tónový rozsah c-f3
- studium II. stupně zakončí veřejným vystoupením na absolventském koncertě

5.1.10. Studijní zaměření Hra na trubku

Učební plán Hra na trubku

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky (2 – 3 žáci) v rozsahu 2 let – 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinný předmět:											
Přípravná komorní hra*			1								
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	2-3	3-9	3-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9

Poznámky:

* nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- V 1. - 3. ročníku může výuka probíhat ve skupině dvou žáků.

- Žák plní nejprve očekávané výstupy studijního zaměření Hra na trubku na přípravný hudební nástroj – zobcovou flétnu. Po získání potřebných fyzických předpokladů přejde žák na základě doporučení vyučujícího na trubku.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena**

-Dle vyspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do komorní, souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na trubku	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelný předmět:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinný předmět:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	4-10	4-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10

Poznámky:

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy.

* nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- Žák plní nejprve očekávané výstupy studijního zaměření Hra na trubku na přípravný hudební nástroj – zobcovou flétnu. Po získání potřebných fyzických předpokladů přejde žák na základě doporučení vyučujícího na trubku.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena**

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zanesou pedagog do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na trubku

Přípravné studium I. stupně:

Žák:

- umí pojmenovat části nástroje
- tvoří tón pomocí bzučení na rty a nátrubek
- hraje v celých a půlových hodnotách v rámci svých individuálních schopností

Základní studium I. stupně:

1. ročník

Žák:

- nadechuje se do bránice a nádechy provádí na vhodných místech
- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, prstová technika) dle svých individuálních schopností
- tvoří tón pomocí bzučení na nátrubek
- správně nasazuje tón jazykem
- hraje v celých a půlových hodnotách
- zahraje lidovou píseň s doprovodem klavíru

2. ročník

Žák:

- zvládá správné frázování a nádechy provádí na vhodných místech
- využívá různé druhy nátiskových cvičení na rozvoj nátiskové pohyblivosti a pružnosti a na zlepšení kvality tónu
- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, prstová technika)
- nadechuje se do bránice a správně nasazuje tón jazykem
- hraje v celých a půlových hodnotách
- zahraje lidovou nebo umělou píseň s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák:

- nadechuje se do bránice a správně tvoří tón
- dbá na kultivovanost hudebního projevu a na kvalitu tónu
- podle svých možností a schopností se zapojuje do komorní nebo souborové hry
- hraje jednoduché dvojhlasy s učitelem
- zahraje lidové nebo umělé písně v různých tóninách s doprovodem klavíru

4. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, prstová technika) dle svých individuálních schopností
- používá základní technické prvky hry (nasazení tónu jazykem, hra tenuto, hra legato)
- tvoří tón pomocí bzučení na rty a nátrubek
- hraje v celých, půlových a čtvrt'ových hodnotách
- využívá elementární dechová cvičení ke zdokonalení bráničního dýchání
- využívá základní dynamické rozlišení (forte, piano)
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních seskupeních

5. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané návyky a dovednosti
- používá základní technické prvky hry (nasazení tónu jazykem, hra tenuto, hra legato, hra staccato)
- hraje v celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- využívá základní dynamické rozlišení (forte, mezzoforte, piano)
- využívá základní tempová rozlišení (pomalé tempo, střední tempo)
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu

6. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané návyky, dovednosti a technické prvky hry
- dbá na kvalitu tónu
- zvládne stupnice dur (akordy T5) do 4# a do 4b
- využívá základní dynamické rozlišení (forte, mezzoforte, piano, crescendo, decrescendo)
- využívá základní tempová a agogická rozlišení (pomalé tempo, střední tempo, accelerando, ritardando)
- zvládá základní výraz a frázování ve skladbách různých stylů a žánrů
- zahraje z paměti a z listu přiměřeně obtížnou skladbu

7. ročník

Žák:

- zvládne stupnice dur a moll (akordy T5) do 4# a do 4b
- využívá brániční dýchání dle svých individuálních schopností

- samostatně pracuje při nácvičku probíraných skladeb a navrhuje způsoby interpretace
- dokáže transponovat jednoduchou lidovou píseň
- studium zakončí veřejným absolventským koncertem

Základní studium II. stupně:

1. – 2. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané návyky a dovednosti
- pracuje samostatně a podílí se na výběru repertoáru podle svého hudebního zaměření
- má vlastní názor na svůj výkon i na výkony svých spolužáků
- aktivně se účastní souborové a komorní hry a podílí se na vytváření společného zvuku a výrazu

3. – 4. ročník

Žák:

- zahraje z listu jednoduché skladby na úrovni I. stupně
- dokáže interpretovat skladby různých slohových období a hudebních stylů a žánrů
- aktivně se podílí na vytváření výrazu a celkové interpretace probíraných skladeb
- studium zakončí veřejným absolventským koncertem

5.1.11. Studijní zaměření Hra na baryton

Učební plán Hra na baryton

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky (2 – 3 žáci) v rozsahu 2 let – 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na baryton	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Přípravná komorní hra*			1								
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	2-3	3-9	3-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9

Poznámky:

*nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- V 1. - 3. ročníku může výuka probíhat ve skupině dvou až tří žáků.

- Žák plní nejprve očekávané výstupy studijního zaměření Hra na baryton na přípravný hudební nástroj – zobcovou flétnu. Po získání potřebných fyzických předpokladů přejde žák na základě doporučení vyučujícího na baryton.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena**

- Dle vyspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do komorní, souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na baryton	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	4-10	4-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10

Poznámky:

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy.

* nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- Žák plní nejprve očekávané výstupy studijního zaměření Hra na baryton na přípravný hudební nástroj – zobcovou flétnu. Po získání potřebných fyzických předpokladů přejde žák na základě doporučení vyučujícího na baryton.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena**

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zanesou pedagogové do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na baryton

Přípravné studium

Žák:

- umí pojmenovat části nástroje
- tvoří tón pomocí bzučení na rty a nátrubek
- hraje v celých a půlových hodnotách v rámci svých individuálních schopností

Základní studium I. stupně:

1. ročník

Žák:

- nadechuje se do bránice a nádechy provádí na vhodných místech
- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, prstová technika) dle svých individuálních schopností
- tvoří tón pomocí bzučení na nátrubek
- správně nasazuje tón jazykem
- hraje v celých a půlových hodnotách
- zahraje lidovou píseň s doprovodem klavíru

2. ročník

Žák:

- zvládá správné frázování a nádechy provádí na vhodných místech
- využívá různé druhy nátlakových cvičení na rozvoj nátlakové pohyblivosti a pružnosti a na zlepšení kvality tónu
- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, prstová technika)
- nadechuje se do bránice a správně nasazuje tón jazykem
- hraje v celých a půlových hodnotách
- zahraje lidovou nebo umělou píseň s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák:

- nadechuje se do bránice a správně tvoří tón
- dbá na kultivovanost hudebního projevu a na kvalitu tónu
- podle svých možností a schopností se zapojuje do komorní nebo souborové hry
- hraje jednoduché dvojhlasy s učitelem
- zahraje lidové nebo umělé písně v různých tóninách s doprovodem klavíru

4. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, prstová technika) dle svých individuálních schopností
- používá základní technické prvky hry (nasazení tónu jazykem, hra tenuto, hra legato)
- tvoří tón pomocí bzučení na rty a nátrubek
- hraje v celých, půlových a čtvrt'ových hodnotách
- využívá elementární dechová cvičení ke zdokonalení bráničního dýchání
- využívá základní dynamické rozlišení (forte, piano)
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových, nebo orchestrálních seskupeních

5. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané návyky a dovednosti
- používá základní technické prvky hry (nasazení tónu jazykem, hra tenuto, hra legato, hra staccato)
- hraje v celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- využívá základní dynamické rozlišení (forte, mezzoforte, piano)
- využívá základní tempová rozlišení (pomalé tempo, střední tempo)
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu

6. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané návyky, dovednosti a technické prvky hry
- dbá na kvalitu tónu
- zvládne stupnice dur (akordy T5) do 4# a do 4b
- využívá základní dynamické rozlišení (forte, mezzoforte, piano, crescendo, decrescendo)
- využívá základní tempová a agogická rozlišení (pomalé tempo, střední tempo, accelerando, ritardando)
- zvládá základní výraz a frázování ve skladbách různých stylů a žánrů
- zahraje z paměti a z listu přiměřeně obtížnou skladbu

7. ročník

Žák:

- zvládne stupnice dur a moll (akordy T5) do 4# a do 4b

- využívá brániční dýchání dle svých individuálních schopností
- samostatně pracuje při nácviu probíraných skladeb a navrhuje způsoby interpretace
- dokáže transponovat jednoduchou lidovou píseň
- studium zakončí veřejným absolventským koncertem

Základní studium II. stupně

1. – 2. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané návyky a dovednosti
- pracuje samostatně a podílí se na výběru repertoáru podle svého hudebního zaměření
- má vlastní názor na svůj výkon i na výkony svých spolužáků
- aktivně se účastní souborové a komorní hry a podílí se na vytváření společného zvuku a výrazu

3. – 4. ročník

Žák:

- zahraje z listu jednoduché skladby na úrovni I. stupně
- dokáže interpretovat skladby různých slohových období a hudebních stylů a žánrů
- aktivně se podílí na vytváření výrazu a celkové interpretace probíraných skladeb
- studium zakončí veřejným absolventským koncertem

5.1.12. Studijní zaměření Hra na pozoun

Učební plán Hra na pozoun

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky (2 - 3 žáci) v rozsahu 2 let – 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Přípravná komorní hra*			1								
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	2-3	3-9	3-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9

Poznámky:

*nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- V 1. - 3. ročníku může výuka probíhat ve skupině dvou až tří žáků.

- Žák plní nejprve očekávané výstupy studijního zaměření Hra na baryton na přípravný hudební nástroj – zobcovou flétnu. Po získání potřebných fyzických předpokladů přejde žák na základě doporučení vyučujícího na baryton.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena**

- Dle vyspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do komorní, souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na pozoun	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	4-10	4-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10

Poznámky:

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy.

*nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- Žák plní nejprve očekávané výstupy studijního zaměření Hra na pozoun na přípravný hudební nástroj – zobcovou flétnu. Po získání potřebných fyzických předpokladů přejde žák na základě doporučení vyučujícího na pozoun.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena**

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zanesou pedagog do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na pozoun

Přípravné studium

Žák:

- umí pojmenovat části nástroje
- tvoří tón pomocí bzučení na rty a nátrubek
- hraje v celých a půlových hodnotách v rámci svých individuálních schopností

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- nadechuje se do bránice a nádechy provádí na vhodných místech
- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, prstová technika) dle svých individuálních schopností
- tvoří tón pomocí bzučení na nátrubek
- správně nasazuje tón jazykem
- hraje v celých a půlových hodnotách

- zahraje lidovou píseň s doprovodem klavíru

2. ročník

Žák:

- zvládá správné frázování a nádechy provádí na vhodných místech
- využívá různé druhy nátiskových cvičení na rozvoj nátiskové pohyblivosti a pružnosti a na zlepšení kvality tónu
- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, prstová technika)
- nadechuje se do bránice a správně nasazuje tón jazykem
- hraje v celých a půlových hodnotách
- zahraje lidovou píseň nebo umělou píseň s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák:

- nadechuje se do bránice a správně tvoří tón
- dbá na kultivovanost hudebního projevu a na kvalitu tónu
- podle svých možností a schopností se zapojuje do komorní nebo souborové hry
- hraje jednoduché dvojhlasy s učitelem
- zahraje lidové nebo umělé písně v různých tóninách s doprovodem klavíru
- využívá elementární dechová cvičení ke zdokonalení bráničního dýchání

4. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, prstová technika) dle svých individuálních schopností
- tvoří tón pomocí bzučení na rty a nátrubek
- hraje v celých, půlových a čtvrt'ových hodnotách
- využívá elementární dechová cvičení ke zdokonalení bráničního dýchání
- využívá základní dynamické rozlišení (forte, piano)
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních seskupeních

5. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané návyky a dovednosti
- používá základní technické prvky hry (nasazení tónu jazykem, hra tenuto, hra legato, hra staccato)
- hraje v celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- využívá základní dynamické rozlišení (forte, mezzoforte, piano)
- využívá základní tempová rozlišení (pomalé tempo, střední tempo)
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu

6. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané návyky, dovednosti a technické prvky hry
- dbá na kvalitu tónu
- zvládne stupnice dur (akordy T5) do 4# a do 4b
- využívá základní dynamické rozlišení (forte, mezzoforte, piano, crescendo, decrescendo)
- využívá základní tempová a agogická rozlišení (pomalé tempo, střední tempo, accelerando, ritardando)
- zvládá základní výraz a frázování ve skladbách různých stylů a žánrů
- zahraje z paměti a z listu přiměřeně obtížnou skladbu

7. ročník

Žák:

- zvládne stupnice dur a moll (akordy T5) do 4# a do 4b
- využívá brániční dýchání dle svých individuálních schopností
- samostatně pracuje při nácviu probíraných skladeb a navrhuje způsoby interpretace
- dokáže transponovat jednoduchou lidovou píseň
- studium zakončí veřejným absolventským koncertem

Základní studium II. stupně

1. – 2. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané návyky a dovednosti
- pracuje samostatně a podílí se na výběru repertoáru podle svého hudebního zaměření
- má vlastní názor na svůj výkon i na výkony svých spolužáků
- aktivně se účastní souborové a komorní hry a podílí se na vytváření společného zvuku a výrazu

3. – 4. ročník

Žák:

- zahraje z listu jednoduché skladby na úrovni I. stupně
- dokáže interpretovat skladby různých slohových období a hudebních stylů a žánrů
- aktivně se podílí na vytváření výrazu a celkové interpretace probíraných skladeb
- studium zakončí veřejným absolventským koncertem

5.1.13. Studijní zaměření Hra na lesní roh

Učební plán Hra na lesní roh

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky (2 – 3 žáci) v rozsahu 2 let – 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Přípravná komorní hra*			1								
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	2-3	3-9	3-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9

Poznámky:

*nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- V 1. - 3. ročníku může výuka probíhat ve skupině dvou až tří žáků.

- Žák plní nejprve očekávané výstupy studijního zaměření Hra na lesní roh na přípravný hudební nástroj – zobcovou flétnu. Po získání potřebných fyzických předpokladů přejde žák na základě doporučení vyučujícího na lesní roh.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena**

- Dle vyspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do komorní, souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na lesní roh	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	4-10	4-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10

Poznámky:

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy.

*nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- Žák plní nejprve očekávané výstupy studijního zaměření Hra na lesní roh na přípravný hudební nástroj – zobcovou flétnu. Po získání potřebných fyzických předpokladů přejde žák na základě doporučení vyučujícího na lesní roh.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena**

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zanesou pedagog do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na lesní roh

Přípravné studium

Žák:

- umí pojmenovat části nástroje
- tvoří tón pomocí bzučení na rty a nátrubek
- hraje v celých a půlových hodnotách v rámci svých individuálních schopností

Základní studium I. stupně:

1. ročník

Žák:

- nadechuje se do bránice a nádechy provádí na vhodných místech
- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, prstová technika) dle svých individuálních schopností
- tvoří tón pomocí bzučení na nátrubek
- správně nasazuje tón jazykem
- hraje v celých a půlových hodnotách
- zahraje lidovou píseň s doprovodem klavíru

2. ročník

Žák:

- zvládá správné frázování a nádechy provádí na vhodných místech
- využívá různé druhy nátlakových cvičení na rozvoj nátlakové pohyblivosti a pružnosti a na zlepšení kvality tónu
- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, prstová technika)
- nadechuje se do bránice a správně nasazuje tón jazykem
- hraje v celých a půlových hodnotách
- zahraje lidovou nebo umělou píseň s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák:

- nadechuje se do bránice a správně tvoří tón
- dbá na kultivovanost hudebního projevu a na kvalitu tónu
- podle svých možností a schopností se zapojuje do komorní nebo souborové hry
- hraje jednoduché dvojhlasy s učitelem
- zahraje lidové nebo umělé písně v různých tóninách s doprovodem klavíru

4. ročník

Žák:

- uplatňuje základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, prstová technika) dle svých individuálních schopností
- používá základní technické prvky hry (nasazení tónu jazykem, hra tenuto, hra legato)
- tvoří tón pomocí bzučení na rty a nátrubek hraje v celých, půlových a čtvrt'ových hodnotách, využívá elementární dechová cvičení ke zdokonalení bráničního dýchání, využívá základní dynamické rozlišení (forte, piano)
- hraje v komorních, souborových nebo orchestrálních seskupeních

5. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané návyky a dovednosti
- používá základní technické prvky hry (nasazení tónu jazykem, hra tenuto, hra legato, hra staccato)
- hraje v celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- hraje s využitím dynamického rozlišení forte, mezzoforte, piano
- využívá základní tempová rozlišení (pomalé tempo, střední tempo)
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu

6. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané návyky, dovednosti a technické prvky hry
- dbá na kvalitu tónu
- zvládne stupnice dur (akordy T5) do 4# a do 4b
- využívá základní dynamické rozlišení (forte, mezzoforte, piano, crescendo, decrescendo)
- využívá kromě základního tempového rozlišení (pomalé a střední tempo) též rozlišení agogická (accelerando, ritardando)
- zvládá základní výraz a frázování ve skladbách různých stylů a žánrů
- zahraje z paměti a z listu přiměřeně obtížnou skladbu

7. ročník

Žák:

- zvládne stupnice dur a moll (akordy T5) do 4# a do 4b
- využívá brániční dýchání dle svých individuálních schopností
- samostatně pracuje při nácviu probíraných skladeb a navrhuje způsoby interpretace
- dokáže transponovat jednoduchou lidovou píseň

- studium zakončí veřejným absolventským koncertem

Základní studium II. stupně:

1. – 2. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané návyky a dovednosti
- aktivně se podílí na výběru repertoáru podle svého hudebního zaměření
- má vlastní názor na svůj výkon i na výkony svých spolužáků
- účastní se souborové a komorní hry a podílí se na vytváření společného zvuku a výrazu

3. – 4. ročník

Žák:

- zahraje z listu jednoduché skladby na úrovni I. stupně
- dokáže interpretovat skladby různých slohových období a hudebních stylů a žánrů
- aktivně se podílí na vytváření výrazu a celkové interpretace probíraných skladeb
- studium zakončí veřejným absolventským koncertem

5.1.14. Studijní zaměření Hra na tenor

Učební plán Hra na tenor

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky (2 – 3 žáci) v rozsahu 2 let – 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na tenor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Přípravná komorní hra*			1								
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	2-3	3-9	3-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9

Poznámky:

*nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- V 1. - 3. ročníku může výuka probíhat ve skupině dvou až tří žáků.

- Žák plní nejprve očekávané výstupy studijního zaměření Hra na tenor na přípravný hudební nástroj – zobcovou flétnu. Po získání potřebných fyzických předpokladů přejde žák na základě doporučení vyučujícího na tenor.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena**

- Dle vyspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do komorní, souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na tenor	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	4-10	4-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10

Poznámky:

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy.

*nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- Žák plní nejprve očekávané výstupy studijního zaměření Hra na tenor na přípravný hudební nástroj – zobcovou flétnu. Po získání potřebných fyzických předpokladů přejde žák na základě doporučení vyučujícího na tenor.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena**

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zaneše pedagog do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na tenor

Přípravné studium

Žák:

- umí pojmenovat části nástroje
- tvoří tón pomocí bzučení na rty a nátrubek
- hraje v celých a půlových hodnotách v rámci svých individuálních schopností

Základní studium I. stupně:

1. ročník

Žák:

- nadechuje se do bránice a nádechy provádí na vhodných místech
- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, prstová technika) dle svých individuálních schopností
- tvoří tón pomocí bzučení na nátrubek
- správně nasazuje tón jazykem
- hraje v celých a půlových hodnotách

- zahraje lidovou píseň s doprovodem klavíru

2. ročník

Žák:

- zvládá správné frázování a nádechy provádí na vhodných místech
- využívá různé druhy nátlakových cvičení na rozvoj nátlakové pohyblivosti a pružnosti a na zlepšení kvality tónu
- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, prstová technika)
- nadechuje se do bránice a správně nasazuje tón jazykem
- hraje v celých a půlových hodnotách
- zahraje lidovou nebo umělou píseň s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák:

- nadechuje se do bránice a správně tvoří tón
- dbá na kultivovanost hudebního projevu a na kvalitu tónu
- podle svých možností a schopností se zapojuje do komorní nebo souborové hry
- hraje jednoduché dvojhlasy s učitelem
- zahraje lidové nebo umělé písně v různých tóninách s doprovodem klavíru

4. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, prstová technika) dle svých individuálních schopností
- hraje s využitím základních technických prvků hry (nasazení tónu jazykem, hra tenuto, hra legato)
- tvoří tón pomocí bzučení na rty a nátrubek
- hraje v celých, půlových a čtvrt'ových hodnotách
- využívá elementární dechová cvičení ke zdokonalení bráničního dýchání
- využívá základní dynamické rozlišení (forte, piano)
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních seskupeních

5. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané návyky a dovednosti
- používá základní technické prvky hry (nasazení tónu jazykem, hra tenuto, hra legato, hra staccato)
- hraje v celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- využívá základní dynamické rozlišení (forte, mezzoforte, piano)
- využívá základní tempová rozlišení (pomalé tempo, střední tempo)
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu

6. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané návyky, dovednosti a technické prvky hry
- dbá na kvalitu tónu
- zvládne stupnice dur (akordy T5) do 4# a do 4b
- využívá základní dynamické rozlišení (forte, mezzoforte, piano, crescendo, decrescendo)
- využívá základní tempová a agogická rozlišení (pomalé tempo, střední tempo, accelerando, ritardando)
- zvládá základní výraz a frázování ve skladbách různých stylů a žánrů
- zahraje z paměti a z listu přiměřeně obtížnou skladbu

7. ročník

Žák:

- zahraje stupnice dur a moll (akordy T5) do 4# a do 4b

- využívá brániční dýchání dle svých individuálních schopností
- samostatně pracuje při nácviu probíraných skladeb a navrhuje způsoby interpretace
- transponuje jednoduchou lidovou píseň
- studium zakončí veřejným absolventským koncertem

Základní studium II. stupně

1. – 2. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané návyky a dovednosti
- pracuje samostatně a podílí se na výběru repertoáru podle svého hudebního zaměření
- má vlastní názor na svůj výkon i na výkony svých spolužáků
- aktivně se účastní souborové a komorní hry a podílí se na vytváření společného zvuku a výrazu

3. – 4. ročník

Žák:

- zahraje z listu jednoduché skladby na úrovni I. stupně
- dokáže interpretovat skladby různých slohových období a hudebních stylů a žánrů
- aktivně se podílí na vytváření výrazu a celkové interpretace probíraných skladeb
- studium zakončí veřejným absolventským koncertem

5.1.15. Studijní zaměření Hra na tubu

Učební plán Hra na tubu

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky (2 – 3 žáci) v rozsahu 2 let – 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Přípravná komorní hra*			1								
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	2-3	3-9	3-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9

Poznámky:

*nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- V 1. - 3. ročníku může výuka probíhat ve skupině dvou až tří žáků.

- Žák plní nejprve očekávané výstupy studijního zaměření Hra na tubu na přípravný hudební nástroj – zobcovou flétnu. Po získání potřebných fyzických předpokladů přejde žák na základě doporučení vyučujícího na tubu.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena**

- Dle vyspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do komorní, souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na tubu	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	4-10	4-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10	3-10

Poznámky:

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy.

*nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- Žák plní nejprve očekávané výstupy studijního zaměření Hra na tubu na přípravný hudební nástroj – zobcovou flétnu. Po získání potřebných fyzických předpokladů přejde žák na základě doporučení vyučujícího na tubu.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena**

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zanesou pedagog do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na tubu

Přípravné studium

Žák:

- umí pojmenovat části nástroje
- tvoří tón pomocí bzučení na rty a nátrubek
- hraje v celých a půlových hodnotách v rámci svých individuálních schopností

Základní studium I. stupně:

1. ročník

Žák:

- nadechuje se do bránice a nádechy provádí na vhodných místech
- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, prstová technika) dle svých individuálních schopností
- tvoří tón pomocí bzučení na nátrubek
- správně nasazuje tón jazykem
- hraje v celých a půlových hodnotách
- zahraje lidovou píseň s doprovodem klavíru

2. ročník

Žák:

- zvládá správné frázování a nádechy provádí na vhodných místech
- využívá různé druhy nátiskových cvičení na rozvoj nátiskové pohyblivosti a pružnosti a na zlepšení kvality tónu
- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, prstová technika)
- nadechuje se do bránice a správně nasazuje tón jazykem
- hraje v celých a půlových hodnotách
- zahraje lidovou nebo umělou píseň s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák:

- nadechuje se do bránice a správně tvoří tón
- dbá na kultivovanost hudebního projevu a na kvalitu tónu
- podle svých možností a schopností se zapojuje do komorní nebo souborové hry
- hraje jednoduché dvojhlasy s učitelem
- zahraje lidové nebo umělé písně v různých tóninách s doprovodem klavíru

4. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správný postoj, držení nástroje, prstová technika) dle svých individuálních schopností
- hraje s využitím základních technických prvků hry (nasazení tónu jazykem, hra tenuto, hra legato)
- tvoří tón pomocí bzučení na rty a nátrubek
- hraje v celých, půlových a čtvrt'ových hodnotách
- využívá elementární dechová cvičení ke zdokonalení bráničního dýchání
- využívá základní dynamické rozlišení (forte, piano)
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních seskupeních

5. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané návyky a dovednosti
- používá základní technické prvky hry (nasazení tónu jazykem, hra tenuto, hra legato, hra staccato)
- hraje v celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách
- využívá základní dynamické rozlišení (forte, mezzoforte, piano)
- využívá základní tempová rozlišení (pomalé tempo, střední tempo)
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu

6. ročník

Žák:

- využívá všechny doposud získané návyky, dovednosti a technické prvky hry
- dbá na kvalitu tónu
- zvládne stupnice dur (akordy T5) do 4# a do 4b
- využívá základní dynamické rozlišení (forte, mezzoforte, piano, crescendo, decrescendo)
- využívá základní tempová a agogická rozlišení (pomalé tempo, střední tempo, accelerando, ritardando)
- zvládá základní výraz a frázování ve skladbách různých stylů a žánrů
- zahraje z paměti a z listu přiměřeně obtížnou skladbu

7. ročník

Žák:

- zahraje stupnice dur a moll (akordy T5) do 4# a do 4b
- využívá brániční dýchání dle svých individuálních schopností

- samostatně pracuje při nácviu probíraných skladeb a navrhuje způsoby interpretace
- transponuje jednoduchou lidovou píseň
- studium zakončí veřejným absolventským koncertem

Základní studium II. stupně

1. – 2. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané návyky a dovednosti
- pracuje samostatně a podílí se na výběru repertoáru podle svého hudebního zaměření
- má vlastní názor na svůj výkon i na výkony svých spolužáků
- aktivně se účastní souborové a komorní hry a podílí se na vytváření společného zvuku a výrazu

3. – 4. ročník

Žák:

- zahraje z listu jednoduché skladby na úrovni I. stupně
- dokáže interpretovat skladby různých slohových období a hudebních stylů a žánrů
- aktivně se podílí na vytváření výrazu a celkové interpretace probíraných skladeb
- studium zakončí veřejným absolventským koncertem

5.1.16. Studijní zaměření Hra na kytaru

Učební plán Hra na kytaru

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky (2 – 3 žáci) v rozsahu 2 let - 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru **				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	3-7	3-7	2-7	2-7	2-7	2-7	2-7	2-7

Poznámka:

* nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Sborový zpěv. Případně může navštěvovat více těchto předmětů. O zařazení do vhodné formy výuky rozhoduje učitel.

- Předmět Hra na kytaru se vyučuje individuálně nebo ve skupině max. 2 žáků.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru může být na návrh ředitele školy navýšena.**

- Dle vospěllosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy a je vyučován skupinovou formou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kytaru	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	4-7	4-7	3-7	3-7	3-7	3-7	3-7	3-7

Poznámky:

* nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Komorní hra, Sborový zpěv. Případně může navštěvovat více těchto předmětů. O zařazení do vhodné formy výuky rozhoduje učitel.

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy.

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy a je vyučován skupinovou formou.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru může být na návrh ředitele školy navýšena.**

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zaneše pedagog do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na kytaru

Přípravné studium

Žák:

- dbá na správně sezení a držení nástroje
- zvládá uvolněné postavení rukou
- tvoří tón s rytmickou a dynamickou vyrovnaností
- podle svých schopností hraje úhozem apoyando i tirando
- střídá prsty i,m, hraje palcem
- správně pokládá prsty levé ruky s použitím říkadelských cvičení bez not
- hraje jednohlas s přechodem ze struny na strunu, rytmicky jednoduchý s použitím celých, půlových, čtvrtových not

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- správně sedí a drží nástroj
- kontroluje postavení pravé a levé ruky
- tvoří tón s rytmickou a dynamickou vyrovnaností
- používá úhoz dopadem i bez dopadu
- pravidelně střídá prsty i, m, a, ovládá hru palcem
- hraje jednohlas v I. poloze v dostupných tóninách na všech strunách
- hraje jednoduchý dvojhlas s využitím volných basových strun
- hraje jednohlasé jednooktávové stupnice v I. poloze
- zahraje jednoduché akordy na třech nebo čtyřech strunách bez notace
- zahraje z paměti drobnou skladbičku nebo píseň
- hraje s doprovodem učitele

2. ročník

Žák:

- zahraje dvojhlas a vícehlas dohromady i rozloženě
- používá prsty levé ruky ve správném postavení
- tvoří čistý tón a používá základní dynamiku (f – p)
- hraje jednohlasé jednooktávové stupnice a příslušné jednoduché kadence (T – D)
- používá jednoduché akordy k doprovodu písně
- zahraje alespoň jednu drobnou skladbu z paměti
- hraje snadná dueta s učitelem nebo jiným žákem

3. ročník

Žák:

- zvládá synchronizaci rukou, kontroluje kvalitu tónu
- používá bohatší dynamiku (f – mf – p)
- hraje rytmicky s přirozenou akcentací
- orientuje se a hraje do V. polohy na melodických strunách

- přirozeně používá úhozy apoyando a tirando
- hraje jednohlasé dvouoktávové stupnice dur i moll a kadence v dostupných tóninách (T,S,D)
- orientuje se v kytarové notaci
- doprovodí píseň pomocí základních harmonických funkcí
- interpretuje krátké skladby s pochopením nálady a výrazu
- vnímá kvalitu své hry i hry svých spolužáků, dokáže ji jednoduše ohodnotit
- zvládá svůj part v souhře se spolužákem nebo učitelem
- dokáže s pomocí ladičky přijatelně naladit nástroj

4. ročník

Žák:

- upravuje a udržuje optimální délku nehtů pravé ruky pro dosažení kvality tónu
- používá základní barevné rejstříky (sul ponticello, natural, sul tasto)
- používá dynamické prvky v plynulém provedení
- dbá na rytmickou přesnost hry
- rozpozná a pojmenuje chyby ve své hře, vzápětí je opraví
- hraje plynuleji do V. polohy /včetně/na melodických strunách, dle schopnosti i na basových
- používá rozkladovou techniku v notovém zápisu i harmonickém doprovodu na vyšší úrovni
- hraje jednohlasé durové i mollové melodické stupnice dvouoktávové ve vyšších tempech
- hraje kadence dur, moll s použitím barré
- doprovodí podle notového zápisu i akordických značek zpěv nebo druhý nástroj
- hraje skladby různých slohových období i stylů
- provozuje komorní hru

5. ročník

Žák:

- používá výrazové prvky, orientuje se v základním italském hudebním názvosloví
- plynule vyměňuje polohy, dle schopností na všech strunách
- používá rozkladovou techniku ve vyšších tempech
- hraje jednohlasé stupnice durové i mollové melodické typové
- dle své schopnosti používá velké barré
- kadence dur, moll hraje s využitím hmatu barré
- hraje legato, staccato, přirozené flažolety
- hraje skladby různých slohových období i stylů
- doprovodí obtížnější písně též rozkladem s využitím vedlejších harmonických stupňů
- užívá získané dovednosti v komorní hře

6. ročník

Žák:

- hraje kvalitnějším tónem s tónovou vyrovnaností
- samostatně čte notový zápis odpovídající obtížnosti
- realizuje přiměřená tempa
- volí výrazové prostředky dle svého citu
- zvládá obtížnější rytmické útvary (synkopy, ligatury, trioly, sextoly...)
- hraje v polohách dle schopností na všech strunách
- hraje durové i mollové stupnice v tempech (včetně kadencí)
- zvládá legato vzestupné i sestupné (kombinací obou legát následně též melodické ozdoby), flažolety přirozené i umělé, arpeggio
- doprovodí písně dle zápisu i vlastní harmonické představy, orientuje se v akordických značkách

- rozlišuje a používá hlavní zásady interpretace skladeb různých stylových období a žánrů v sólové, eventuálně komorní hře

7. ročník

Žák:

- užívá různá technická a rytmická cvičení pro interpretační jistotu prováděných skladeb
- pracuje samostatně, zvládá přípravu na veřejné vystoupení
- hraje v přiměřených tempech
- cíleným nácvikem lépe zvládá obtížná místa
- orientuje se na hmatníku v polohách na všech strunách
- získanou techniku (pasážová, rozkladová, barré, legáta +melodické ozdoby, arpeggia, flažolety...) a výrazové prostředky uplatňuje ve skladbách různých stylových období a žánrů
- zahraje i s dalším nástrojem – dvě a více kytar, housle, flétna, zpěv...
- je schopen základního servisu nástroje – údržba, výměna strun, ladění
- zakončí studium I. stupně veřejným vystoupením na absolventském koncertě

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- používá znalosti a dovednosti získané předchozím studiem I. stupně
- hraje legato, melodické ozdoby, arpeggio, flažolety, tremolo, pizzicato, rasguado
- hraje v polohách
- udržuje rovnováhu mezi technickou a výrazovou složkou hry
- hraje stupnice v různých rytmických a dynamických variantách v rychlejším tempu
- hraje skladby různých stylů a období na úrovni svých možností
- ovládá interpretační dovednosti a návyky a uplatňuje je jako sólista, doprovodný hráč nebo je členem souboru ve škole i mimo školu
- zhodnotí vlastní výkon v sólové, komorní i souborové hře

3. a 4. ročník

Žák:

- je schopen detailní práce při studiu nové skladby
- hraje z listu pohotověji
- hraje skladby různých stylů a období na úrovni svých možností
- pro vlastní stylově čistou interpretaci skladeb poslouchá nahrávky známých kytaristů
- zakončí studium veřejným absolventským vystoupením nebo recitálem

5.1.17. Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru

Učební plán Hra na elektrickou kytaru

Vzhledem k fyzické vyspělosti žáků je vhodné začít s výukou hry na elektrickou kytaru od čtvrtého ročníku, po předchozím studiu hry na akustickou kytaru.

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky (2 – 3 žáci) v rozsahu 2 let – 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	3-7	3-7	2-6	2-6	2-6	2-6	2-6	2-6

Poznámky:

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru a Sborovém zpěvu, případně může navštěvovat více těchto předmětů. O zařazení do vhodné formy výuky rozhoduje učitel.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena.**

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na elektrickou kytaru	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	3-8	3-8	3-7	3-7	3-7	3-7	3-7	3-7

Poznámky:

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy.

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru a Sborovém zpěvu, případně může navštěvovat více těchto předmětů. O zařazení do vhodné formy výuky rozhoduje učitel.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena.**

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zaneše pedagog do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na elektrickou kytaru

Přípravné studium

Žák:

- umí vyjmenovat struny, jednotlivé části nástroje a zná základy správného držení nástroje
- hraje střídavý úhoz dvou prstů pravé ruky s dopadem
- rozliší pojmy rychle – pomalu, silně – slabě
- dokáže správně postavit levou ruku na hmatníku v V. nebo VII. poloze
- hraje jednoduchá rytmická cvičení podle notového zápisu

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- umí vyjmenovat označení prstů pravé a levé ruky
- zná správné držení nástroje, postavení a uvolnění obou rukou při hře
- využívá ke hře jednohlasých melodií střídavý úhoz prstů i, m s hrou palcem na prázdných strunách
- orientuje se na hmatníku v I. poloze hraním jednoduchých melodií a národních písní

2. ročník

Žák:

- zvládá hru v I. poloze ve spojení s notovým zápisem a orientuje se na melodických strunách do II. polohy
- hraje střídavý a současný dvojhlas s použitím prázdných basových strun, používá kombinace prstů p, i, m, a
- kontroluje rytmickou a tempovou plynulost hry
- používá základní dynamiku p – f při hře jednoduchých melodií a lidových písní z paměti

3. ročník

Žák:

- zvládá správné držení nástroje s uvolněným postavením obou rukou
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech na hmatníku v I. a II. poloze ve spojení s notovým zápisem
- podle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- zahraje dvouoktávovou durovou a mollovou stupnicí s kadencí bez hmatu barré
- využívá při doprovodu písní základní harmonické funkce T, S, D
- dovede vyjádřit náladu skladby elementárními výrazovými prostředky p – mf – f při hře jednoduchých melodií a lidových písní z paměti
- uplatňuje se podle svých schopností v souhře s dalším nástrojem

4. ročník

Žák:

- umí popsat jednotlivé části nástroje a zná základy správného držení nástroje
- drží správným způsobem trsátko se správným úhodem o struny
- zvládá posuvné prstoklady stupnic s výměnou poloh
- hraje dvojhlasé power akordy otevřené a s tlumením strun malíkovou hranou
- orientuje se na hmatníku do V. polohy ve spojení s notovým zápisem
- uplatňuje se podle svých schopností v souhře s dalším nástrojem

5. ročník

Žák:

- zvládá synchronizaci pravé a levé ruky při hře stupnic a pentatonik vázaně, tlumeně a staccato

- orientuje se na hmatníku do VII. polohy při hře jednoduchých hudebních útvarů
- dokáže zahrát jednoduché sólo s využitím vibráta a vytahovaných tónů
- hraje rozložené akordy trsátkovou technikou
- uplatňuje se ve hře s dalším nástrojem /duo, trio/

6. ročník

Žák:

- zvládá hru oktáv trsátkovou technikou
- orientuje se na hmatníku do IX. polohy
- hraje durové a mollové stupnice jednohlas a v intervalech: oktávy, tercie
- používá jednotlivých figur při hře blues, rocku a metalu
- zná základní schéma dvanáctitaktového blues
- doprovodí sebe nebo jiný nástroj /duo, trio/

7. ročník

Žák:

- pomocí elektronické ladičky si naladí kytaru
- ovládá základní nástrojovou techniku, je schopen zahrát obtížnější sóla s využitím vibráta, legata, vytahovaných a zdvojených tónů, trylků a flažoletů
- orientuje se na hmatníku do IX. polohy, ovládá hru v polohách se správnou prací levé ruky při výměně poloh
- hraje všechny durové a mollové stupnice jednohlas a v intervalech: oktávy, tercie, sexty a decimy
- skladby interpretuje rytmicky přesně, s tónovou kulturou a s barevným a dynamickým odstíněním
- umí vytvořit kytarový akordový hmat podle značky, doprovází podle notace a akordických značek, hraje kadence a vytváří vlastní doprovod
- uplatňuje se při hře s jiným nástrojem nebo v souborových uskupeních
- ukončí studium 1. stupně absolventským koncertem

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku do XII. polohy • uplatňuje všechny zkušenosti a návyky doposud získané v I. stupni studia
- při interpretaci skladeb využívá speciální kytarové techniky, kvalitu tónu, dynamické a barevné možnosti nástroje
- dokáže plynulého přechodu při hře stupnic a pentatonik v rychlém tempu
- zajímá se a rozšiřuje svoje znalosti o historii, výrobě a typech kytar a jejich kvalitách
- je schopen jednoduché a středně těžké improvizace na blues 12 a hry podle sluchu s využitím vlastní fantazie
- uplatní se v souhře v kombinaci s další kytarou nebo jiným nástrojem v souborové hře
- k utvoření vlastního názoru navštíví koncerty a aktivně poslouchá hudbu (CD, DVD, internet, televize, rozhlas)

3. a 4. ročník

Žák:

- ovládá hru dvouoktávových a tříoktávových typových stupnic v dur i moll, intervalových stupnic a rozšířené kadence
- hraje specifické kytarové techniky hry /arpeggio, hammering, nahvzdávané tóny, bluesové figury/ a ovládá práci s aparaturou

- interpretuje písně a skladby různých stylů a žánrů v jemných barevných a dynamických odstínech
- je schopen jednoduché vertikální a horizontální improvizace na jazzové standardy s využitím vlastní fantazie
- orientuje se v akordech používaných v jazzu a v jejich značení • uplatňuje se jako samostatný hudebník při hře sólo, doprovodů a jako člen souboru
- je schopen zhodnotit svůj výkon a porovnat ho s výkony ostatních žáků
- využívá svých získaných zkušeností k samostatnosti a ke schopnosti rozšiřovat si dále repertoár bez pomoci učitele
- ukončí studium II. stupně absolventským koncertem

5.1.18. Studijní zaměření Hra na basovou kytaru

Učební plán Hra na basovou kytaru

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky (2 – 3 žáci) v rozsahu 2 let – 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	3-9	3-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9	2-9

Poznámky:

* nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Komorní hra a Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů. O zařazení do vhodné formy výuky rozhoduje učitel.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena.**

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na basovou kytaru	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	4-10	4-10	4-10	4-10	4-10	4-10	4-10	4-10

Poznámky:

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy.

*nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Hra v souboru, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru, Komorní hra a Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů. O zařazení do vhodné formy výuky rozhoduje učitel.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena.**

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zanese pedagog do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na basovou kytaru

Vzhledem k tomu, že neexistují malé nástroje, je výuka možná až po dosažení fyzických předpokladů. Vhodnými přípravnými nástroji jsou kytara, violoncello, kontrabas.

Přípravné studium

Žák:

- zná a popíše složení nástroje a jeho využitím v hudbě
- má zájem o zvolený nástroj
- dokáže opakovat jednoduchý rytmický a melodický motiv
- využívá hudební abecedu a notaci v basovém klíči

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj a osvětlí jeho využití v hudbě
- popíše ladění nástroje (notaci na prázdných strunách)
- ovládá správné držení nástroje a základy techniky hry
- ovládá jednoduchá prstová cvičení
- při hře využívá hru na prázdných strunách

2. ročník

Žák:

- ovládá základní notaci na hmatníku v základní a první poloze
- ovládá hru jednoduchého rytmického motivu z paměti
- hraje jednoduché prstové cvičení
- využívá synchronizace pravé a levé ruky
- při hře využívá dynamiku přednesu
- orientuje se v základní a 1. poloze

3. ročník

Žák:

- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu s použitím dynamiky
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou)

- používá osvojené základní technické prvky hry
- ovládá kompletní notaci základní a 1. polohy

4. ročník

Žák:

- dokáže zahrát repertoár různých stylových období včetně soudobé hudby
- zvládá hru s dynamickou změnou
- zapojí se do komorní nebo souborové hry
- využívá technické a výrazové prostředky (hra prsty, trsátkem)
- zvládá výměny poloh mezi základní, první a druhou polohou

5. ročník

Žák:

- dokáže se orientovat na hmatníku do V. polohy
- orientuje se v 2 oktávových stupnicích a kvintakordech
- zvládá hru z listu i z paměti
- využívá při hře technické prvky

6. ročník

Žák:

- orientuje se v akordických značkách
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby s využitím výrazových prostředků
- ovládá hru z listu a hru z paměti
- samostatně se připraví na vystoupení
- uplatňuje se při hře v komorních (souborových) uskupeních

7. ročník

Žák:

- samostatně se dle svých schopností a možností připraví na vystoupení
- ovládá základní nástrojovou techniku (prstovou techniku střední obtížnosti)
- hraje s tónovou kulturou a umí si naladit nástroj
- hraje dle individuálních schopností plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách
- orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek
- vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- samostatně se dle svých schopností a možností připraví na vystoupení
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu a vloží do ní vlastní projev
- využívá ve hře technické prvky (slap, hra prsty, trsátkem)
- dbá na tónovou kulturu
- zvládá dle svých schopností rytmickou přesnost hry
- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- vyhledá přiměřeně obtížné skladby z dostupných pramenů a dokáže je samostatně zpracovat a případně upravit
- dokáže využívat zvukovou pestrost nastavení nástroje a aparatury

3. a 4. ročník

Žák:

- uplatňuje se při hře v souborových uskupeních
- samostatně se připravuje na vystoupení
- zvládá dosaženou techniku hry
- orientuje se v nastavení aparatury a dokáže si připravit nastavení barvy tónu
- dále samostatně rozvíjí své dosavadní hudební schopnosti
- dokáže ocenit kvalitu hudebního díla
- sám vyhledá zajímavá témata pro svůj nástroj z dostupných pramenů
- zvládá dle svých schopností hru ve vyšších polohách
- využívá ve hře nově získané znalosti

5.1.19. Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Bicí nástroje, pravděpodobně nejstarší hudební nástroje, jsou v dnešní době velmi populární a v několika posledních letech absolvovaly značný vývoj v oblastech techniky a způsobu hry.

Studijní zaměření Hra na bicí nástroje zahrnuje hru na malý buben a bicí soupravu, případně hru na perkuse, tympány a melodické bicí nástroje.

Učební plán Hra na bicí nástroje

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky (2 - 3 žáci) v rozsahu 2 let - 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	3-8	3-8	2-8	2-8	2-8	2-8	2-8	2-8

Poznámky:

*nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty, Hra v souboru, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru a Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů. O zařazení do vhodné formy výuky rozhoduje učitel.

- Dle vyspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do souborové nebo orchestrální hry o rok dříve.

- V 1. - 3. ročníku může výuka probíhat ve skupině dvou až tří žáků na hodinu

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena.**

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na bicí nástroje	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Hra v souboru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v symfonickém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Hra ve swingovém orchestru**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	4-9	4-9	3-9	3-9	3-9	3-9	3-9	3-9

Poznámky:

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy.

*nepovinný předmět

** povinně volitelný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty, Hra v souboru, Hra v symfonickém orchestru, Hra ve swingovém orchestru a Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů. O zařazení do vhodné formy výuky rozhoduje učitel.

- **Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a Hra v symfonickém nebo swingovém orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena.**

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy, je vyučován skupinovou formou.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zanesou pedagog do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na bicí nástroje

Přípravné studium

Žák:

- má zájem o hru na bicí nástroje
- pojmenuje jednoduché základní bicí nástroje (triangl, činel, claves, shekere...)
- vytleská jednoduché rytmické modely, popřípadě rytmus lidových písní
- umí správně držet tělo při hře na malý buben
- zahraje základní údery na malý buben – pravá a levá ruka (bez rytmu)

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- hraje jednoduché údery P i L rukou, následně ruce střídá (v rytmu)
- chápe hodnoty celé, půlové a čtvrté noty a pomlky
- orientuje se při hře celých, půlových, čtvrtých not
- chápe jednoduchou kombinaci rukokladů ve výše uvedených hodnotách not
- opakuje jednoduché rytmy ve hře na ozvěnu
- získá základy hry na základní části bicí soupravy - malý buben, velký buben a činel
- doprovází jednoduché lidové písně

- hraje v dynamických odstínech forte - piano

2. ročník

Žák:

- umí zapnout a vypnout struník na malém bubnu
- ovládá základní návyky správného držení paliček a správného posedu za malým bubnem
- zvládá hru v celých, půlových, čtvrt'ových a osminových hodnotách not a pomlk
- hraje na malý buben v dynamických odstínech
- dokáže pojmenovat jednotlivé části bicí soupravy
- ovládá základy techniky hry nohou – velký buben, hi-hat
- rozpozná základní značky speciální notace bicí soupravy (malý buben, velký buben, hi-hat, ride)
- dokáže zahrát na bicí soupravu jednoduchý doprovod

3. ročník

Žák:

- umí držet paličky na melodické bicí
- na melodické bicí zahraje stupnici C dur a jednoduché písně
- pozná ostatní perkusní nástroje
- má upevněnou techniku držení paliček a hry na malý buben a bicí soupravu
- chápe a hraje víření
- rozšíří znalost not v šestnáctinových hodnotách
- má upevněnou techniku hry nohy na velký buben
- rozpozná další základní značky speciální notace bicí soupravy – tom-tomy, floor tom a činel crash
- hraje na všechny části bicí soupravy
- hraje a chápe čtyřtaktovou frázi s breakem
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu na bicí nástroje
- vnímá náladu skladby a dále rozvíjí hudební paměť

4. ročník

Žák:

- umí samostatně polohovat stoličku a malý buben
- má osvojeny základy techniky hry akcentů
- rozšíří znalost not v osminových triolách
- zná základní typy rytmických doprovodů zásadních směrů a stylů (beat, blues)
- má upevněnou techniku hry obou nohou
- chápe kombinaci rukokladů
- uplatní schopnost vnímání nálady skladby a podpoří ji vlastní osobitou interpretací pomocí různých výrazových prostředků (dynamika, pohyb těla, použití příslušného typu úderu nebo doprovodu)
- hraje z listu
- hraje jednoduché party v souboru či orchestru
- dokáže jednoduše zahrát na některé vybrané bicí nástroje z inventáře školy

5. ročník

Žák:

- má zvýšenou pohyblivost rukou i nohou pomocí technických cvičení
- má informativní povědomí o jednoduchém přírazu a tlakovém víru
- plně ovládá čtení speciálních značek notace bicí soupravy
- koordinuje pohyb rukou a nohou při hře na bicí soupravu

- hraje rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích (možnost použít doprovod CD)
- použije breaky s příslušnými technickými prvky
- projevuje rytmické cítění a cítění frází
- působí v souboru nebo orchestru

6. ročník

Žák:

- má zažité správné držení těla a paliček při hře na bicí soupravu a malý buben
- rozšíří znalost not v sextolách
- ovládá techniku hry na malý buben s rytmizovaným vířením a přírazem v různém dynamickém odstínu
- má informativní povědomí o ladění bicích
- upevňuje nezávislost rukou a nohou při hře na bicí soupravu
- hraje rytmické doprovody s jednoduchými výrazovými prvky
- rozpozná náladu skladby a dokáže použít vhodné prostředky pro interpretaci
- velmi jednoduše improvizuje na daná témata, open sóla
- má informativní povědomí o stavbě soupravy
- působí v souboru nebo orchestru

7. ročník

Žák:

- ovládá všechny výše uvedené techniky hry na malý buben a bicí soupravu
- na informativní úrovni chápe tzv. single paradiddle a dokáže alespoň jeden z nich v pomalém tempu
- dokáže zahrát polyrytmy 3:2 a 2:3
- zahraje rytmické doprovody se složitějšími technickými a výrazovými prvky
- dokáže zahrát z listu jednodušší etudu na malý buben nebo skladbu na bicí soupravu
- zahraje party různých hudebních žánrů (rockové i swingové styly)
- improvizuje na daná témata a dokáže zahrát jednoduché open sólo
- ovládá hru z listu a hru z paměti dle svých individuálních schopností
- doprovodí svým osobitým způsobem podehrávku CD či hudební těleso
- působí v souboru nebo orchestru
- je připraven ke hře v různých amatérských hudebních seskupeních

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- používá znalosti a dovednosti hry získané v I. cyklu studia
- hraje a fixuje při hře na bicí soupravu složitější technické prvky (akcenty, přírazy, tlakový vír, paradiddle) a výrazové prvky
- zná techniku double roll
- zdokonalí koordinaci rukou a nohou
- rozšířil si znalost not o kvintoly a septoly
- realizuje své myšlenky při doprovodu hudební podehrávky
- zvládá aplikovat varianty paradiddle v jednoduchém groove či breaku
- hraje složitější party různých hudebních žánrů (pop, rock, jazz, latin, funk, afro-cuban)
- hraje z listu složitější kompozice – doprovody skladeb
- improvizuje a hraje open sóla na bicí soupravu
- seznámil se s hrou na tympány a multipercuse

- hraje na percuse (conga, bonga, ...)
- realizuje vlastní hudební myšlenky
- dokáže dopsud nabyté zkušenosti využít k doprovodu různých hudebních uskupení i hráčů

3. a 4. ročník

Žák:

- zdokonalí techniku hry na malý buben (jednoduchý, dvojitý a trojitý příraz, tlakový vír v různých tempech a hodnotách not, složité kombinace paradiddleů rozložené do všech končetin)
- ovládá hru rudimentů na malý buben
- hraje celou rytmickou stupnici
- užívá při hře na bicí soupravu obtížnější technické a výrazové prvky
- rozvine nezávislost ovládní rukou i nohou
- orientuje se v notaci všech bicích nástrojů
- umí sestavit a naladit bicí soupravu a jiné bicí nástroje
- realizuje vlastní hudební myšlenky
- hraje všechny rytmy a styly, má přehled ve všech hudebních žánrech (jazz, afro-cuban rytmy, latinsko-americké rytmy, klasická hudba, taneční, dechovka, swing....)
- realizuje vlastní hudební myšlenky
- dokáže dopsud nabyté zkušenosti využít k doprovodu různých hudebních uskupení i hráčů

5.1.20. Studijní zaměření Hra na akordeon

Učební plán Hra akordeon

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky (2 - 3 žáci) v rozsahu 2 let – 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Komorní a souborová hra akordeonů**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	4	4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4	2-4

Poznámka:

* nepovinný předmět

** povinný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Komorní a souborová hra akordeonů a Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- Dle vyspělosti žáka a doporučení učitele je možné zařazení do Komorní a souborové hry akordeonů o rok dříve.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na akordeon	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Komorní a souborová hra akordeonů**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	5	5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5

Poznámky:

* nepovinný předmět

** povinný předmět – žák si od 4. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Komorní a souborová hra akordeonů a Sborový zpěv, případně může navštěvovat více těchto předmětů.

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zanesou pedagog do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na akordeon

Přípravné studium

Žák:

- projevuje zájem o hru na nástroj
- je schopen si nástroj upevnit, správně sedět a držet nástroj
- orientuje se v G klíči a hraje v pětiprstové poloze v rozsahu c2 – g2
- čte základní basy C, G D, F v F klíči
- hmatově se orientuje oběma rukama na klaviatuře a na basové tasteře
- hraje jednoduchou píseň pravou rukou podle sluchu
- zná základní značky pro vedení měchu a hraje podle nich

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- osvojuje si nebo upevňuje základní poznatky a dovednosti z přípravného studia, pokud jej absolvoval, správné sezení, držení nástroje, postavení pravé a levé ruky
- vede měch za účelem správného tvoření tónu, jeho nasazení a ukončení
- orientuje se na hmatníku se znalostí základních a pomocných basů s příslušnými durovými akordy (C, G, D, F)
- dodržuje měchové značky, které jsou předepsané v notách
- používá podklad palce pravé ruky
- hraje legato a staccato
- připravuje se na hru stupnic
- podle svých individuálních schopností hraje oběma rukama dohromady jednoduchá cvičení
- rozlišuje základní tempa (rychle, pomalu)
- pozná a hraje v základní dynamice slabě - silně a je schopen ji pojmenovat a slovně vyjádřit
- hraje lidové písně z not i z paměti

2. ročník

Žák:

- opakuje a upevňuje návyky, dovednosti a znalosti z 1. ročníku
- hraje v rozšířené pětiprstové poloze s posunem v pravé ruce
- zdokonaluje hru durových stupnic a akordů v jedné oktávě se zapojením levé ruky a s důslednou sluchovou sebekontrolou
- zdokonaluje hru v legatu a staccatu, rozšiřuje ji o hru tenuto
- k základní dynamice p – f přiřadí i zesilování a zeslabování (cresc. – decresc.)
- rozlišuje základní druhy tempa (andante, moderato, allegro)
- hraje v různých durových tóninách (C dur, G dur, F dur)
- je seznámen se základními prvky souhry
- jednoduše hodnotí svůj výkon i výkony svých spolužáků

3. ročník

Žák:

- opakuje a upevňuje návyky, dovednosti a znalosti z předchozích ročníků
- hraje stupnice v rychlejším tempu
- orientuje se v mollové tónině
- dokonaleji hraje v legatu, staccatu, tenuto a v různých kombinacích u souhry obou rukou dohromady
- hraje ve dvojhmatech v pravé ruce
- rozumí tečkovanému rytmu a správně jej hraje

- dbá o plynulé měchové obraty a zdokonaluje měchovou techniku
- hraje v rozšířené poloze pravé ruky s využitím podkladu palce
- hraje z paměti jednoduché přednesové skladby
- hraje v komorní nebo souborové hře, zvládá samostatně dle svých schopností notový part
- citlivě hodnotí výkony svoje i svých spolužáků

4. ročník

Žák:

- opakuje a upevňuje návyky, dovednosti a znalosti z předchozích ročníků, ve cvičeních, etudách nebo skladbách zdokonaluje již probrané technické prvky
- hraje stupnice a akordy v rychlejším tempu s důslednou sluchovou kontrolou vyrovnané legatové hry
- hraje mollovou stupnicí (harmonickou a melodickou) oběma rukama zvlášť, podle individuálních schopností i dohromady v rozsahu jedné oktávy
- podle svých schopností hraje čtyřhlasý durový kvintakord
- hraje v rozšířené poloze pravé i levé ruky (skoky)
- zdokonaluje hru ve dvojhmatech v pravé ruce
- zdokonaluje měchovou techniku
- hraje náročnější rytmické útvary a kombinace (synkopy, triola)
- seznamuje se s polyfonní hrou
- využívá barevných možností nástroje (technika rejstříkování)
- zapojuje se do komorní nebo souborové hry
- hodnotí výkony svoje i svých spolužáků

5. ročník

Žák:

- zdokonaluje a opakuje již probrané technické prvky
- ovládá vyšší úroveň technické, tempové, rytmické a dynamické hry
- hraje durové stupnice v protipohybu
- hraje dvojhmaty v různých intervalech (tercie, sexty)
- pozná a zahraje melodické ozdoby (příráz, nátryl)
- hraje jednoduchou polyfonii (vícehlas)
- zná další dynamické a agogické odstíny (accelerando, ritardando)
- uplatňuje možnosti rejstříkové techniky
- rozšiřuje repertoár o skladby vyššího populáru
- má smysl pro odpovědnost a pro společnou práci v komorní nebo souborové hře
- hodnotí výkony svoje i svých spolužáků

6. ročník

Žák:

- podle potřeby opakuje, upevňuje a zdokonaluje již probrané prvky hry
- pěstuje měchovou techniku na stupnicích, akordech, etudách i přednesových skladbách
- používá při hře rejstříkování
- hraje polyfonní skladby a zná základy jejich správné interpretace
- hraje melodické ozdoby (trylek, obal)
- reprodukuje výraz, tempo, dynamiku a agogiku na přednesových skladbách
- rozšiřuje repertoár o další skladby různých stylů
- hodnotí výkon svůj i svých spolužáků
- plní samostatně zadané úkoly v komorní nebo souborové hře

7. ročník

Žák:

- opakuje a upevňuje dosavadní dovednosti a znalosti
- ovládá prstovou techniku pravé i levé ruky v rámci svých motorických schopností
- orientuje se v celém rozsahu melodické části nástroje
- zvládá hru náročnějších přednesových skladeb po stránce výrazové, stylové a technické
- podle individuálních schopností hraje z paměti vybrané přednesové skladby, zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- podílí se na výběru skladeb
- umí zhodnotit výkon svůj i svých spolužáků
- veřejně vystupuje na třídních přehrávkách, školních koncertech nebo jiných akcích
- je platným hráčem souboru
- zakončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením.

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- používá všechny dosavadní vědomosti a dovednosti z 1. stupně a nadále rozvíjí svoji technickou úroveň
- hraje durové i mollové stupnice v dělených terciích a sextách
- k daným stupnicím hraje čtyřhlasý akord a velký rozklad, D7, zm.7 a jejich obraty
- podílí se na výběru repertoáru
- při hře využívá znalosti o výrazu hrané skladby, je schopen vlastního názorového vyjádření, vybrané skladby interpretuje z paměti
- ovládá měchovou techniku, frázování a používá hudební paměť
- kontroluje tvoření tónu, projevuje dynamické a agogické citění
- hraje party v komorní, případně souborové (orchestrální) hře
- má takové znalosti a dovednosti, že je schopen se uplatnit jako sólista, doprovodný hráč nebo člen souboru

3. a 4. ročník

Žák:

- používá všechny dosavadní vědomosti a dovednosti z předešlého studia a nadále rozvíjí technické a výrazové dovednosti
- hraje stupnice ve dvojčatových terciích a sextách, chromatickou stupnici oběma rukama dohromady
- při improvizaci doprovodů hraje podle akordických značek, vytváří bohatší harmonický doprovod s použitím vedlejších harmonických funkcí a melodickým vedením standardního basu
- podílí se na výběru repertoáru
- samostatněji nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu, při interpretaci rozvíjí její přednesovou stránku, interpretuje skladby různých stylů a žánrů s možným zaměřením na období či žánr podle vlastního zájmu
- ovládá měchovou techniku, frázování a používá hudební paměť
- kontroluje tvoření tónu, projevuje dynamické a agogické citění
- hraje party v komorní, případně souborové (orchestrální) hře
- má takové znalosti a dovednosti, že je schopen se uplatnit jako sólista, doprovodný hráč nebo člen souboru
- ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Komorní a souborová hra akordeonů

Základní studium I. stupně

4. a 5. ročník

Žáci:

- využívají všechny dosud získané hráčské dovednosti z individuálního studia
- mají základní návyky nutné ke komorní a souborové hře
- hrají přesně za účelem jednotné souhry s ostatními hráči
- upevňují si rytmické cítění a chápání široké škály dynamiky
- rozvíjejí svoje morálně volní vlastnosti, jako je odpovědnost, ukázněnost, smysl pro společnou práci, toleranci a zodpovědnost za sebe i celek
- podílejí se na veřejných vystoupeních

6. a 7. ročník

Žáci:

- mají zdokonalené a upevněné návyky nutné ke komorní a souborové hře
- pohotově se zrakově i sluchově orientují v notovém zápisu
- věnují zvýšenou pozornost rejstříkování pro obohacení barevné složky
- chápou svoji úlohu v kolektivu
- zvládají pódiovou etiku

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žáci:

- ovládají základní prvky souborové interpretace
- navazují na vědomosti a dovednosti získané v I. stupni výuky komorní hry
- upevňují si a prohlubují technické a výrazové prostředky
- prohlubují si rytmické cítění a používají širokou škálu dynamiky
- zvládají samostatnou domácí přípravu

3. a 4. ročník

Žáci:

- používají všechny dosud získané hráčské dovednosti
- rozvíjejí svoje morálně volní vlastnosti, jako je odpovědnost, ukázněnost, smysl pro společnou práci, toleranci a zodpovědnost za sebe i celek
- podílejí se na veřejných vystoupeních
- zvládají interpretaci skladeb různých stylů nebo různých slohových období
- jsou schopni zformulovat a slovně vyjádřit vlastní názor na provedení hudebního díla
- uvědomují si spoluzodpovědnost za společné dílo, svým jednáním jej neohrožují, jednají iniciativně směrem k plnění společného cíle

5.1.21. Studijní zaměření Sólový zpěv

Učební plán Sólový zpěv

Přípravné studium

- realizuje se formou individuální nebo skupinové výuky (2 – 3 žáci) v rozsahu 2 let - 1 hodina týdně (viz učební plán PHV)

Základní studium I. stupně

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Komorní zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Zpěv se souborem nebo orchestrem**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				2	2	2	2	2	2	2	2
Nepovinné předměty:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	2	2	2	3-7	3-7	2-7	2-7	2-7	2-7	2-7	2-7

Poznámky:

* nepovinný předmět

** povinně volitelné předměty

- Předmět Sólový zpěv se vyučuje individuálně nebo ve skupině max. 2 žáků.

- Ve 4. ročníku si žák povinně volí jeden z následujících předmětů: Komorní zpěv, Zpěv se souborem nebo orchestrem, Sborový zpěv.

- Učební osnovy předmětu Sborový zpěv - viz Studijní zaměření Sborový zpěv, pro jeho zařazení je rozhodující doporučení vyučujícího.

- **Vyučovací předmět Sborový zpěv se vyučuje v rozsahu 2 hodin týdně** – viz učební plán studijního zaměření Sborový zpěv.

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy a je vyučován skupinovou formou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sólový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Komorní zpěv**				1	1	1	1	1	1	1	1
Zpěv se souborem nebo orchestrem**				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv**				2	2	2	2	2	2	2	2
Nepovinné předměty:											
Seminář hudební nauky*						1	1	1	1	1	1
Obligátní klavír*				1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	4-8	4-8	3-8	3-8	3-8	3-8	3-8	3-8

Poznámky:

* nepovinný předmět

** povinně volitelné předměty

- Studium je určeno mimořádně nadaným žákům s odpovídajícím rodinným zázemím, pouze na základě doporučení předmětové komise a ředitele školy.

*nepovinný předmět

- Ve 4. ročníku si žák povinně volí jeden z následujících předmětů: Komorní zpěv, Zpěv se souborem nebo orchestrem, Sborový zpěv

- Učební osnovy předmětu Sborový zpěv - viz Studijní zaměření Sborový zpěv, pro jeho zařazení je rozhodující doporučení vyučujícího.

- **Vyučovací předmět Sborový zpěv se vyučuje v rozsahu 2 hodin týdně** – viz učební plán studijního zaměření Sborový zpěv.

- Předmět Obligátní klavír si žák volí pouze na základě doporučení vyučujícího a schválení ředitelem školy a je vyučován skupinovou formou.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který zaneše pedagog do třídní knihy. Výuka se realizuje v minimálním rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Sólový zpěv

Přípravné studium

Žák:

- zachovává přirozenost dětského hlasu, rozvíjí rytmické cítění
- dokáže vnímat slovní obsah interpretované písně
- umí intonačně správně zopakovat zahranou a zazpívanou jednoduchou melodii v rozsahu 3-5 tónů
- je seznámen s prvními technickými základy správného pěveckého postoje, klidného dýchání (3 fáze – nádech, zadržetí, výdech), správné artikulace
- zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- je seznámen s prvními technickými základy správného pěveckého postoje, klidného dýchání, správné artikulace, měkkého nasazení tónu a uvolnění dolní čelisti
- dokáže intonačně správně zopakovat zahranou a zazpívanou jednoduchou melodii
- vnímá souvislost textu a melodie interpretované písně
- zpívá tak, aby byla zachována přirozenost dětského hlasu
- učí se spojovat notový zápis s hudební představou a správně jej reprodukovat

2. ročník

Žák:

- dbá na správné držení těla při zpěvu - pěvecký postoj, na správné žeberně-brániční dýchání, artikulaci
- upevňuje a zdokonaluje základní pěvecké návyky a dále je dle individuálních možností rozvíjí (měkké nasazení tónů, čistá intonace)
- upevňuje samostatnost při zpěvu s doprovodem nástroje
- zachovává přirozenost dětského hlasu, rozvíjí rytmické cítění
- chápe slovní obsah interpretované písně, zpívá z paměti s doprovodem nástroje

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné uvolněné držení těla při zpěvu, klidné dýchání) a základní technické prvky (nasazení tónů, čistá intonace, správná artikulace)

- používá hlas v celém hlasovém rozsahu, zachovává jeho přirozenost a nepřepíná své síly
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku, má povědomí o legatovém zpěvu
- zpívá s doprovodem hudebního nástroje
- zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku
- rozvíjí melodické cítění zpěvem známých písní, za doprovodu hudebního nástroje a druhého hlasu zpívaného učitelem

4. ročník

Žák:

- navazuje na dovednosti z předchozích ročníků
- rozšiřuje svůj hlasový rozsah vzhledem ke svým individuálním možnostem a schopnostem
- zdokonaluje plynulý zpěv legato
- dbá na uvědomělé dodržování pěveckých návyků – pěvecký postoj, artikulace, pěvecké dýchání, měkké nasazení tónů
- uplatňuje vědomosti získané v teoretické výuce - orientace v notovém zápisu, dynamika

5. ročník

Žák:

- opatrně zachází s hlasem, vzhledem k předmutačnímu nebo již mutačnímu období
- dodržuje zásady hlasové hygieny
- udrží se ve svém hlase při nácviu vícehlasých písní, spolupracuje s ostatními
- zvládá zvukové vyrovnávání hlasu (jednotlivých tónů, přechodových tónů) v přiměřené síle dle svých individuálních možností
- dbá na správné uvolněné držení těla při zpěvu, klidné pěvecké dýchání a základní technické prvky (nasazení tónů, čistá intonace, správná artikulace)
- dbá na kultivovaný projev
- dodržuje jednotlivé hudební fráze skladby

6. ročník

Žák:

- navazuje na dovednosti z předchozích ročníků
- rozšiřuje hlasový rozsah a zvukově vyrovnává hlasové rejstříky, přiměřeně hlasovým možnostem
- důsledně dodržuje pěveckou techniku – měkké nasazení tónů, správná artikulace, pěvecké dýchání
- dbá na výraz při zpěvu
- chápe obsah textu písní
- zvládá nácviu vícehlasých písní – zpěv dvojhlasých, tříhlasých písní
- vnímá a dokáže zhodnotit výkony svých spolužáků

7. ročník

Žák:

- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónů, zásady správné artikulace a hlasové kultury
- používá rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky
- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudbě i textu
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů a je schopen veřejného vystoupení
- zpívá ve vícehlasých skladbách a orientuje se v jejich notovém zápise
- uplatňuje zásady hlasové hygieny
- studium I. stupně zakončí absolventským vystoupením, popř. závěrečnou zkouškou

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žák:

- navazuje na dovednosti z předchozích ročníků
- uvědoměle dodržuje pěvecký postoj, stále zdokonaluje pěvecké dýchání, správně a výrazně artikuluje a dbá na správnou pěveckou techniku získanou v předchozích ročnících
- dovede svůj hlas technicky správně ovládat v běžných polohách svého hlasového rozsahu
- zdokonaluje zvukové vyrovnávání hlasových rejstříků, vokálů, přiměřeně hlasovým možnostem rozšiřuje hlasový rozsah
- interpretuje z paměti přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů s instrumentálním doprovodem různých hudebních nástrojů
- je schopen zpívat ve vícehlasých skladbách a orientuje se v jejich notovém zápise, dokáže se udržet ve svém hlase
- při zpěvu vychází z pochopení hudebního a slovního obsahu písně, přičemž dodržuje jednotlivé hudební fráze skladby

3. a 4. ročník

Žák:

- ve zpívaných skladbách využívá techniku měkkého a opřeného nasazení tónu ve všech rejstřících hlasu
- při nácvičce a reprodukci jednotlivých skladeb zdokonaluje správnou dechovou techniku
- uvědoměle zdokonaluje zvukové vyrovnávání hlasu v celém svém rozsahu
- pracuje samostatně s hudebními frázemi a myšlenkami
- rozliší různé druhy skladeb (duchovní, klasické, populární)
- aktivně vyhledá a navrhne skladby vhodné k nastudování
- pracuje s kultivovaným a přirozeným tónem ve všech dynamických odstínech
- charakterizuje specifika různých hudebních stylů a uplatňuje je při realizaci skladeb
- propojuje všechny získané vědomosti a dovednosti
- dokáže zazpívat z listu náročnější skladby
- aktivně se účastní kulturního dění ve svém okolí a má všeobecný kulturní rozhled
- má vlastní hudebně kulturní názor a je schopen jej vyjádřit a obhájit
- je schopen samostatně práce nejen při korepetici, ale i při domácí přípravě
- orientuje se ve vícehlasé skladbě a dokáže zazpívat čistě svůj part

Učební osnovy vyučovacího předmětu Komorní zpěv

Základní studium I. stupně

4. a 5. ročník

Žáci:

- využívají dovedností a znalostí získaných v sólovém zpěvu
- slyší, zda jsou při nácvičce vícehlasu k prvnímu hlasu intonačně čistě a správně
- orientují se v hudebním zápise a textu
- zpívají nejsnazší dvojhlas a postupně náročnější repertoár - týmová spolupráce, spolehlivost, koordinace

6. a 7. ročník

Žáci:

- využívají dovedností a znalostí získaných v sólovém zpěvu
- ve dvojhlasu udrží svoji melodickou linku, přičemž vyučující zpívá druhý hlas
- vhodně interpretují vícehlasou skladbu s ohledem na její charakter, žánr, styl

- umí taktně hodnotit výkony své i svých spolužáků, např. na třídních besídkách
- uplatňují vědomosti získané v teoretické výuce - orientace v notovém zápisu, dynamika

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žáci:

- navazují na dovednosti získané v I. stupni
- zpívají dvojhlasé a náročnější písně - týmová spolupráce, spolehlivost, koordinace
- čistě intonují part ve vícehlase s doprovodem a orientují se v jejich notovém zápise
- dodržují jednotlivé hudební fráze skladby

3. a 4. ročník

Žáci:

- zpívají a vhodně interpretují vícehlasé skladby různých období a žánrů
- umí taktně hodnotit výkony své i svých spolužáků, např. na třídních besídkách a též výkony aktivních umělců různých žánrů
- udrží se ve svém hlase při nácviu vícehlasých písní, spolupracují s ostatními a dbají na kultivovaný projev

Učební osnovy vyučovacího předmětu Zpěv se souborem nebo orchestrem

Základní studium I. stupně

4. a 5. ročník

Žáci:

- využívají dovedností a znalostí získaných v sólovém zpěvu
- orientují se v hudebním zápise (partituře) a textu
- zpívají jednohlasé písně s doprovodem hudebního souboru
- ve spolupráci s učitelem interpretují skladbu s doprovodem souboru s ohledem na její charakter, žánr, styl

6. a 7. ročník

Žáci:

- vhodně, vzhledem ke svému věku, interpretují skladbu s doprovodem souboru
- umí taktně ohodnotit výkony svoje i svých spolužáků, např. na třídních besídkách
- uplatňují vědomosti získané v teoretické výuce – orientace v notovém zápisu, dynamika

Základní studium II. stupně

1. a 2. ročník

Žáci:

- navazují na vědomosti získané v I. stupni
- zpívají jednohlasé i vícehlasé náročnější písně s doprovodem hudebního souboru, orchestru
- čistě intonují svůj part ve vícehlasé skladbě s doprovodem hudebního souboru, orchestru,
- orientují se v hudebním zápisu (partituře)

3. a 4. ročník

Žáci:

- sledují dirigenta a reagují na jeho pokyny – propojení teoretické výuky v hudební nauce - dirigování
- dodržují rytmus
- udrží se ve svém partu za doprovodu orchestru, souboru

- zpívají s doprovodem orchestru nebo souboru skladby různých období, stylů, žánrů, vhodně tyto skladby interpretují

5.1.22. Studijní zaměření Sborový zpěv

Sborový zpěv má všechny přednosti kolektivní činnosti, především učí jedince podřizovat se celku, vede ke vzájemné odpovědnosti členů kolektivu, podněcuje žáky k hlubšímu vnímání emocionálních zážitků, potlačuje psychické, fyzické i sociální rozdíly mezi jedinci tím, že před všechny staví stejné úkoly a cíle. Umožňuje dětem a mládeži interpretovat díla nejrozmanitějších epoch, stylů a žánrů a tím přispívá k rozvoji jejich hudebního citění a hudebního rozhledu.

Studium ve studijním zaměření Sborový zpěv žákům nabízí získání odborného vzdělání, které jim umožní uplatnit se podle svých schopností a zájmů jako dobří amatéři (v různých typech sborů a komorních ansámbľů), ale také zvolit si takový profesionální směr, jehož předpokladem je úspěšné zvládnutí kultivovaného hlasového projevu (profesionální zpěvák pěveckého sboru, učitel, vychovatel, herec apod.).

Žák může studovat pouze studijní zaměření Sborový zpěv (v tomto případě žák nehraje na žádný hudební nástroj ani nenavštěvuje hodiny sólového zpěvu), nebo je může studovat v kombinaci s dalším studijním zaměřením. Ke studiu sborového zpěvu mohou být přijati i žáci z nehudebních oborů školy (výtvarný obor, taneční obor, literárně-dramatický obor).

Na naší škole má sborové zpívání dlouholetou tradici. Od roku 1965 zde působí "Dětský pěvecký sbor Čtyřlístek" a jeho přípravná oddělení – *Sluníčka, Petrklíče, Berušky, Čekanky a koncertní sbor Čtyřlístek*. Pro zařazení do jmenovaných sborových oddělení je rozhodující věk a talentové předpoklady žáka.

Organizace výuky

Studijní zaměření Sborový zpěv je ve vzdělávací oblasti „Hudební interpretace a tvorba“ realizováno povinným předmětem *Sborový zpěv* a nepovinnými předměty *Pěvecká hlasová výchova a sborový repertoár, Intonace a rytmus, Komorní zpěv*.

- **Sborový zpěv** je realizován formou celosborové zkoušky, v jejímž průběhu žáci využívají veškeré poznatky získané v předmětu „Pěvecká hlasová výchova a sborový repertoár“. Žáci se věnují především společné interpretaci sborových skladeb (jednohlasých až mnohohlasých, a to podle zařazení do příslušného oddělení „Dětského pěveckého sboru Čtyřlístek“). Na každé celosborové zkoušce je přítomen korepetitor, který je nejbližším spolupracovníkem sbormistra a spoluvytváří společné dílo. Žáci jsou v hodinách vyučování kolektivně.
- **Pěvecká hlasová výchova a sborový repertoár** zahrnuje *Pěveckou hlasovou výchovu*, kterou vyučující za účelem naplnění očekávaných výstupů a směřování ke klíčovým kompetencím na základě individuálních potřeb žáka do výuky ve vhodném období a v potřebném rozsahu zařazuje. Cílem tohoto předmětu je také nácvik samostatného hlasu vícehlasých skladeb. *Sborový repertoár* je určen žákům, kteří se nově stali členy Koncertního sboru Čtyřlístek. Výuka je zaměřena na doučování skladeb kmenového repertoáru sboru, což je nezbytné pro co nejrychlejší začlenění se do koncertní činnosti. Žáci jsou v hodinách vyučování v 1. až 3. ročníku skupinově (o zařazení žáků do předmětu rozhoduje vyučující), od 4. ročníku kolektivně.
- **Intonace a rytmus** zahrnuje *Elementární sluchovou analýzu, intonaci a rytmus* za účelem naplnění očekávaných výstupů. Předmět je určen všem žákům, žáci jsou vyučování kolektivně.

Ve vzdělávací oblasti „Recepce a reflexe hudby“ je realizován povinným předmětem **Hudební nauka**. Tento předmět je určen všem žákům I. stupně základního studia. Žáci jsou vyučování kolektivně.

Učební plán studijního zaměření Sborový zpěv

Přípravné studium

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná hudební výchova	1	1
Sborový zpěv	1	1
Celkem	2	2

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty:											
Pěvecká hlasová výchova**						1	1	1	1	1	1
Intonace a rytmus**						1	1	1	1	1	1
Zpěv se souborem nebo orchestrem**						1	1	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	3-6	3-6	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5

Poznámky:

povinně volitelný předmět - žák si od 6. ročníku na základě doporučení vyučujícího volí mezi předměty Pěvecká hlasová výchova, Intonace a rytmus a Zpěv se souborem nebo orchestrem, případně může navštěvovat více těchto předmětů.

I. stupeň základního studia

Ve vzdělávací oblasti „**Hudební interpretace a tvorba**“ probíhá výuka žáků v přípravném studiu ve sboru *Sluníčka a Petrklíče*, na I. stupni v 1. až 3. ročníku ve sboru *Berušky a Čekanky* a ve 4. – 7. ročníku I. stupně a ve II. stupni ve sboru *Čtyřlístek*.

V každém ze sborů se mohou vyskytnout žáci, kteří vynikají svým talentem a jsou záměrně zařazeni do vyššího oddělení. Mohou se ale vyskytnout i žáci, kteří nastoupili později a práce ve vyšším oddělení by pro ně byla náročná (případně ti, kteří potřebují k osvojení učiva více času). Tito žáci jsou proto záměrně zařazeni do oddělení nižšího, v němž mohou dle individuálních potřeb setrvat déle.

Hudební nauka není povinná pro žáky, kteří navštěvují Hudební nauku v rámci studia hudebního nástroje nebo sólového zpěvu.

II. stupeň základního studia

Ve vzdělávací oblasti „**Hudební interpretace a tvorba**“ probíhá výuka žáků na II. stupni v povinných předmětech společně v jediném sborovém oddělení, a to v *koncertním sboru Čtyřlístek*.

Ve vzdělávací oblasti „**Recepte a reflexe hudby**“ na II. stupni je výuka nedílnou součástí předmětu Sborový zpěv, přičemž vzdělávací obsah, způsob realizace a hodnocení stanoví příslušný pedagog.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv

Přípravné studium

Žák:

- zazpívá na základě svých dispozic intonačně a rytmicky čistě v jednohlase
- předvede správný postoj, správné sezení a správné dýchání při zpěvu
- použije svůj hlas v přirozené poloze, nepřepíná hlasivky příliš hlasitým zpěvem
- reaguje na požadavky sbormistra
- podílí se na veřejných vystoupeních

Základní studium I. stupně

1. - 3. ročník

Žák:

- zazpívá čistě v unisonu s doprovodem i a capella
- zazpívá jednoduchý dvojhlas a kánon
- zazpívá v celém přirozeném rozsahu svého hlasu, bez přílišné forze
- správně stojí a sedí při zpěvu
- užívá správnou pěveckou dechovou techniku a artikulaci a elementární výrazové prostředky
- objasní pojem hlasová hygiena
- orientuje se v elementárním notovém zápisu
- podle dosažené úrovně zazpívá kánon
- reaguje na dirigentská gesta – nástup, mezihry, závěr
- podílí se na veřejných vystoupeních

4. - 7. ročník

Žák:

- správně stojí a sedí při zpěvu
- užívá správnou pěveckou dechovou techniku a artikulaci, měkké nasazení tónu, intonaci, rytmus a všechny hudebně výrazové prostředky
- zazpívá v rozšířeném hlasovém rozsahu, podle svých možností s vyrovnanými hlasovými rejstříky
- zazpívá podle notového zápisu jednoduchou lidovou píseň za pomoci elementárních znalostí ve čtení sborové partitury
- reaguje na požadavky a dirigentská gesta sbormistra
- čistě intonuje jednohlasé, dvoj a vícehlasé písně s doprovodem i bez doprovodu
- zazpívá složitější kánony
- orientuje se v základních dílech lidové a umělé písňové tvorby
- respektuje, že je součástí kolektivu
- podílí se na veřejných vystoupeních

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- předvede správný pěvecký postoj, správnou dechovou techniku, měkké nasazení tónů a artikulaci
- zazpívá s využitím rozšířeného hlasového rozsahu a vyrovnaných hlasových rejstříků
- čistě intonuje svůj part ve skladbách a capella i s instrumentálním doprovodem
- zazpívá písně různých žánrů a období, v různých jazycích
- orientuje se ve struktuře vícehlasé sborové partitury
- rozliší kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- objasní zásady hlasové hygieny
- taktně analyzuje výkony své i svých spolužáků
- podílí se na veřejných vystoupeních

3. - 4. ročník

Žák:

- předvede správný pěvecký postoj, správnou dechovou techniku, měkké nasazení tónů a artikulaci
- samostatně se orientuje ve struktuře vícehlasé sborové partitury
- intonuje z listu jednodušší skladby

- zazpívá vyrovnaným hlasem v celém svém hlasovém rozsahu
- sluchově analyzuje dvoj a vícezvuky
- orientuje se ve významných hudebních obdobích našich i světových dějin
- transponuje při zpěvu lidovou píseň
- provede svůj part s předepsaným rozsahem dynamiky, plynulou kantilénou a dodržováním frázi
- předvede intonačně čistý, kultivovaný a stylový zpěv svého partu různých žánrů a období v náročnějších skladbách a capella i s doprovodem
- zazpívá ve vícehlasém komorním seskupení
- podílí se na veřejných vystoupeních

Učební osnovy vyučovacího předmětu Komorní sbor

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žáci:

- užívají správnou pěveckou dechovou techniku a artikulaci, intonaci, rytmus a všechny hudebně výrazové prostředky
- zpívají vyrovnaným hlasem v celém svém hlasovém rozsahu
- zazpívají svůj part za dodržení plynulé kantilény, fráze a agogiky
- intonují z listu jednodušší skladby
- sluchově analyzují dvoj a vícezvuky
- kultivovaně zazpívají jednohlasé dvojhlasé a vícehlasé písně s doprovodem i bez doprovodu
- samostatně se orientují ve struktuře vícehlasé sborové partitury

3. - 4. ročník

Žáci:

- předvedou intonačně čistý a kultivovaný zpěv svého partu různých žánrů a období v náročnějších skladbách a capella i s doprovodem
- transponují při zpěvu lidovou píseň
- zazpívají ve vícehlasém komorním seskupení
- orientují se ve významných hudebních obdobích našich i světových dějin

Učební osnovy vyučovacího předmětu Intonace a rytmus

Základní studium I. stupně

1. - 3. ročník

Žáci:

- poznají notu a pomlku celou, půlovou, čtvrt'ovou, osminovou, šestnáctinovou, osminovou s tečkou
- poznají a umí zpívat v taktu celém, $2/4$, $3/4$
- poznají předtaktí
- znají triolu a synkopu
- umí základní schémata dirigentských gest: $2/4$, $3/4$, $4/4$
- zazpívají půltón a celý tón
- umí zpívat prodlevy v jednom hlase
- umí zpívat stupnicové postupy s unizonem rozcházejícím se do tercií
- zazpívají na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

4. - 7. ročník

Žáci:

- poznají a umí zpívat v taktu $3/8$, $6/8$, $2/2$

- cvičí a kombinují hlasová cvičení v rozsahu oktávy (v tóninách dur i moll)
- procvičují stupnicové postupy a opakované tóny, tónický kvintakord durový a jeho melodické obměny
- sluchově procvičují intervaly (velké, malé, čisté)
- analyzují intervaly a akordy
- zazpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně ve dvojhlase, případně vícehlase

Učební osnovy vyučovacího předmětu Pěvecká hlasová výchova

Základní studium I. stupně

1. - 3. ročník

Žáci:

- naučí se správný postoj (správné uvolněné držení těla při zpěvu)
- dodrží tři fáze dechu (nádech, zadržetí, výdech)
- tvoří měkký hlasový začátek s posazením tónu na dechu
- učí se rozezpívat na jednom tónu a zpívají sestupné, později i vzestupné melodie
- správně artikulují
- používají dynamiku v p, později v mf a učí se zpívat legato a staccato
- zpívají v přirozené poloze, zachovávají lehký a přirozený hlas
- interpretují jednoduchou lidovou píseň s doprovodem klavíru i a capella

4. - 7. ročník

Žáci:

- znají a uplatňují zásady hlasové výchovy a hlasové hygieny
- ovládají základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury
- použijí rytmické a dynamické (frázování) i agogiku
- využívají rozšířený hlasový rozsah a podle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky
- rozvíjejí plynulou kantilénu a prodlužování a zdokonalování dechových frází
- žáci absolvují I. stupeň veřejným vystoupením sboru

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žáci:

- navazují na vědomosti a dovednosti získané studiem 1. - 7. ročníku
- použijí vyrovnaný hlas v celém hlasovém rozsahu
- jsou schopni kultivovaného sborového zpěvu (fráze a kantiléna)
- čistě zpívají ve vícehlase s instrumentálním doprovodem
- zpívají z listu jednodušší skladby
- orientují se ve čtení vícehlasé sborové partitury
- vnímají vyváženost jednotlivých hlasů při nácvičce a interpretaci sborové skladby
- zazpívají s různými druhy doprovodů
- s jistotou reagují na dirigentská gesta

3. - 4. ročník

Žáci:

- použijí pěvecké návyky ve spojení s hlasovou hygienou
- čistě zpívají a capella
- zazpívají staccato, melodické ozdoby a stupnicové běhy v šestnáctinovém pohybu v rychlejším tempu

- pracují s větším rozsahem dynamických a agogických výrazových prostředků
- zazpívají píseň v cizím jazyce
- dle svých schopností vytvoří druhý hlas k dané melodii
- studují a vhodně interpretují sborovou literaturu různých slohových období, žánrů a skladatelů
- prokáží schopnost kolektivní spolupráce
- umí taktně hodnotit výkony svoje i svých spolužáků, např. na interních koncertech, i výkony aktivních umělců různých žánrů
- žáci absolvují II. stupeň veřejným vystoupením sboru

5.1.23. Vyučovací předmět Hudební nauka

Učební plán

- viz učební plány všech studijních zaměření hudebního oboru

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební nauka:

1. ročník

Žák:

- orientuje se v hudební notaci od c1 – po h2
- umí vyjmenovat řadu od zadaného tónu
- rozlišuje notu a pomlku celou, půlovou, čtvrt'ovou a osminovou
- zná pojem dvoučtvrt'ový, tříčtvrt'ový a celý takt
- zatleská rytmicky správně cvičení v uvedených taktech
- zná posuvky, čte a zapisuje noty s posuvkami
- zná a sluchově rozlišuje půltón a celý tón, zpívá nápěvkové písně
- umí předznamenání durových stupnic C, G, D, F, B a najde v nich trojzvuk
- umí vyjmenovat pořadí do 2křížku a 2 bé
- zná základní dynamická označení – piano, mezzoforte, forte, pianissimo, fortissimo, crescendo, decrescendo
- orientuje se v notovém zápisu s repeticí, vysvětlí pojmy prima volta, sekunda volta
- pozná a rozliší vybrané hudební nástroje na základě poslechu.

2. ročník

Žák:

- orientuje se v hudební notaci g – c3
- zná předznamenání a stavbu durových stupnic do 4 křížků a 4bé
- v durových stupnicích označí půltóny a kvintakord
- umí určit vzdálenost intervalů prima – oktáva
- podle svých hudebních dispozic zazpívá a sluchově rozezná č. 1 - č. 5, zpívá nápěvkové písně
- určí délku noty a pomlky šestnáctinové, rozumí teče u noty
- zná praktický význam pojmů: legato, staccato, ligatura a koruna
- umí vytleskat rytmus v 3/8, 6/8 taktu
- vysvětlí význam tempových označení adagio, moderato, allegro, ritardando, accelerando
- pozná a rozliší vybrané hudební nástroje na základě poslechu.

3. ročník

Žák:

- ovládá tóny v rozsahu dle nástrojového zařazení
- zná pravidla pro platnost posuvek v rámci taktu a předznamenání
- zapisuje do notové osnovy basový klíč a rozliší polohu f – c1
- zná předznamenání stupnic dur do 7 křížků a 7 bé
- vysvětlí stavbu durového kvintakordu, vytvoří a pojmenuje jeho obraty
- chápe rozdíl mezi stupnicí aiolskou, harmonickou a melodickou mollovou
- sluchově rozliší T5 dur a moll
- utvoří základní intervaly, sluchově se v nich orientuje a podle svých hudebních dispozic je intonuje
- zatleská rytmický model trioly a synkopy, zná takt alla breve
- užívá a chápe hudební názvosloví pro označení přednesu
- hudební nástroje rozdělí do základních skupin

- vysvětlí pojmy komorní hudba, orchestr, sbor.

4. ročník

Žák:

- zná význam dvojitých posuvek
- graficky zaznamená a rozliší noty v houslovém a basovém klíči
- umí enharmonicky zaměnit tóny
- určí paralelní a stejnojmenné stupnice
- procvičuje stupnice dur i moll do 7 křížků a 7 bé
- ve stupnicích označí hlavní stupně T, S, D
- umí vyjmenovat tónické kvintakordy dur i moll a vytvořit obraty
- utvoří a sluchem rozpozná základní a malé intervaly, zpívá nápěvkové písně
- transponuje jednoduchou melodii do jiné tóniny
- procvičuje na základě rytmických slovíček i tečkovaný rytmus
- umí reprodukovat rytmická cvičení v taktech čtvrt'ových, osminových a půlových
- zná nejvýznamnější představitele české hudby.

5. ročník

Žák:

- analyzuje hudebně vyjadřovací prostředky ve skladbě (tempo, dynamika, přednesová označení)
- určí základní a odvozené intervaly (zmenšené, zvětšené)
- sestaví durový, mollový, zmenšený a zvětšený kvintakord
- popíše stavbu septakordu D7
- vytvoří jednoduchý harmonický doprovod k lidové písni na základě harmonické kadence
- rozumí nejjednodušším akordovým značkám
- orientuje se v dějinách světové hudby a zná její nejvýznamnější představitele
- aktivně poslouchá hudbu, vyjádří na ni svůj názor, který zdůvodní.

Poznámky: Pokud z vážných důvodů žák nemůže v 1. – 5. ročníku na hudební nauku docházet, je jeho povinností a povinností jeho učitele hry na nástroj doplnit veškerou probranou látku za daný školní rok dle instrukcí učitele HN. Na závěr obou pololetí musí žák vykonat zkoušku z hudební nauky.

5.1.24. Vyučovací předmět Seminář hudební nauky

Vyučovací předmět Seminář hudební nauky navazuje na předmět Hudební nauka. Je určen především těm žákům 6. a 7. ročníku I. stupně a 1. – 4. ročníku II. stupně studia, kteří se připravují k přijímacím zkouškám na střední a vysoké školy s hudební specializací.

Učební plán

- viz učební plány všech studijních zaměření hudebního oboru

Učební osnovy vyučovacího předmětu Seminář hudební nauky:

Základní studium I. stupně

6. – 7. ročník

Žák:

- ovládá notaci v klíči G i F
- napíše notu c1 v klíčích C
- rozumí dvojitým posuvkám
- umí enharmonicky zaměnit nejen tóny, ale i intervaly
- orientuje se v taktech s různými taktovými jednotkami
- používá znaménka tempa, síly i přednesu
- rozumí značkám i zkratkám hudebního písma
- má povědomí o starých církevních stupnicích, celotónových, chromatických i pentatonických

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- ovládá stupnice dur i moll
- utvoří, rozezná intervaly čisté, velké, malé, zmenšené, zvětšené i spodní
- intonuje i sluchem rozezná intervaly čisté, velké, malé i spodní
- sestaví, analyzuje a zazpívá kvintakord dur, moll, zmenšený, zvětšený, sextakord dur i moll, kvartsextakord dur i moll, dominantní septakord
- rozumí stavbě septakordů
- umí utvořit, rozlišit i zazpívat dominantní septakord včetně jeho obrátů
- zazpívá z daného intervalu či akordu libovolný tón
- dokáže utvořit harmonický doprovod k jednoduché melodii na základě harmonické kadence

3. - 4. ročník

Žák:

- intonuje z listu
- dokáže reprodukovat i zaznamenat delší rytmicko-melodický útvar
- umí vytvořit předvětí a závětí
- zná nástrojové rozdělení hlasů, nástrojové skupiny i schéma partitury symfonického orchestru
- orientuje se v dějinách české i světové hudby
- zná současné dirigenty i interprety

5.1.25. Vyučovací předmět Klavírní seminář

Klavírní seminář je syntetický předmět. Žák na vybraných skladbách a písních získá základy jednotlivých klavírních disciplín - **hry z listu, improvizace, čtyřruční hry, klavírního doprovodu a klavírní interpretace**. Vybrané příklady jsou z různých slohových období i rozdílných žánrů, čímž se žák seznamuje i s dobou vzniku, dalšími souvislostmi a stylistovými prvky. Na každé skladbě se pracuje v několika rovinách rozdělených mezi žáky podle jejich věku, schopností a možností.

Učební plány Klavírní seminář – viz studijní zaměření Hra na klavír

Učební osnovy vyučovacího předmětu Klavírní seminář

Základní studium I. stupně

4. – 5. ročník

Klavírní improvizace

Žák:

- umí samostatně zharmonizovat jednoduchou melodii pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D) a pomocí akordů X, Xmi
- hraje krátké hudební motivy podle sluchu a umí je jednoduše obměňovat

Klavírní doprovod

Žák:

- umí nejjednodušším způsobem doprovodit sólistu v jednoduché lidové písni

Čtyřruční hra

Žák:

- hraje jednoduché čtyřruční party s učitelem i se spolužákem
- orientuje se i v partu druhého hráče
- je schopen poslouchat při hře druhého hráče
- seznámí se s oběma party (primo i secondo)

Hra z listu

Žák:

- snaží se plynule a uvědoměle číst jednoduchý notový zápis
- orientuje se v notovém zápisu a je schopen uvědomit si jeho základní prvky (klíč, takt, předznamenání – tónina, základní dynamika)
- snaží se uvědomit si (bez hraní) základní a jednoduchou melodickou linku

Klavírní interpretace

Žák:

- umí rozpoznat charakter skladby a dešifruje základní hudební prostředky, které ho vytvářejí

6. – 7. ročník

Klavírní improvizace

Žák:

- umí samostatně zharmonizovat přiměřeně obtížnou melodii pomocí akordů X, Xmi, X7, Xmi7
- samostatně obměňuje jednoduché hudební motivy
- zvládá jednoduché transpozice hudebních motivů

Klavírní doprovod

Žák:

- umí samostatně vytvořit jednoduchý doprovod k lidové písni
- vnímá roli doprovodného i sólového hráče

Čtyřruční hra

Žák:

- cítí zodpovědnost za svou práci
- vnímá a respektuje hru svého spoluhráče
- rozumí svému partu

Hra z listu

Žák:

- umí plynule a uvědoměle číst přiměřeně obtížný notový zápis
- při hře z listu vybírá podstatné z notového zápisu
- je schopen rozpoznat hlavní rysy a typická místa v notovém zápisu

Klavírní interpretace

Žák:

- umí zhodnotit vhodnost a účelnost použitých hudebních prostředků, které slouží k interpretaci skladby

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Klavírní improvizace

Žák:

- umí tvořit nové melodie (případně obměňovat melodii stávající) a umí je samostatně zharmonizovat
- dokáže transponovat jednoduché melodie do blízkých tónin
- seznamuje se s rytmicko-melodickými motivy typickými pro určité styly a formy

Klavírní doprovod

Žák:

- hraje jednoduchý doprovod k jinému sólovému nástroji či zpěvu
- umí poslouchat a vnímat sólového hráče (zpěváka)

Čtyřruční hra

Žák:

- hraje svůj part s představou o skladbě jako celku
- dokáže poradit svému spoluhráči
- dle možnosti hraje i šesti či osmiručně

Hra z listu

Žák:

- hraje z listu skladby většího rozsahu
- respektuje tok hudby a předvídá další vývoj hudební linie

Klavírní interpretace

Žák:

- umí porovnat různé hudební interpretace
- umí určit období vzniku skladby, má povědomí o celkové době vzniku skladby a historických souvislostech

3. - 4. ročník

Klavírní improvizace

Žák:

- umí samostatně vysledovat a určit harmonické postupy písně či skladby (její části)
- zvládá transponovat melodie i do vzdálenějších tónin
- používá určité typické rytmicko-melodické motivy

Klavírní doprovod

Žák:

- hraje doprovody k jinému sólovému nástroji či zpěvu
- umí (přiměřeně svému věku a schopnostem) vytvořit vlastní doprovod k lidové či populární písni
- respektuje plynulý tok hudby

Čtyřruční hra

Žák:

- dokáže samostatně pracovat se skladbou (preferance hlasů, dynamika, práce s tempem)

Hra z listu

Žák:

- je schopen (při sledování hudebního textu) převzít hru v jakémkoliv místě

Klavírní interpretace

Žák:

- umí objektivně zhodnotit a porovnat jednotlivé hudební interpretace
- zná stylotvorné prvky jednotlivých historických období, hlavně hudební formy a představitele

5.1.26. Vyučovací předmět Obligátní klavír

Učební plány – viz jednotlivá studijní zaměření

Učební osnovy vyučovacího předmětu Obligátní klavír

Základní studium I. stupně

1. - 4. ročník

Žák:

- orientuje se na klaviatuře
- hledá a hraje jednoduché melodie podle sluchu
- chápe jednoduchý notový zápis
- hraje písně a doprovodí je pomocí základních harmonických funkcí (T, S, D)
- hraje jednoduché instruktivní skladbičky
- dokáže si zahrát jednoduchou melodickou linku (určenou pro sólový nástroj či zpěv)

5. - 7. ročník

Žák:

- chápe notový zápis
- seznamuje se s basovým klíčem
- umí zahrát jednoduché melodie podle sluchu
- hraje písně a doprovod je pomocí harmonických funkcí (T, S, D, II, III, VI)
- hraje přiměřeně obtížné instruktivní skladby
- orientuje se v tóninách do 4křížků a 4bé
- umí si zahrát melodický hlas svého sólového nástroje či zpěvu
- hraje podle akordických značek X, Xmi, X7, Xmi7

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- hraje podle notového zápisu v houslovém i basovém klíči
- hraje instruktivní klavírní skladby
- hraje jednoduché klavírní skladby i ze starších slohových období
- dle schopností transponuje jednoduché melodie (do tónin vzdálených o sekundu či tercii)
- samostatně vytvoří jednoduchý doprovod k písním do 4křížků a 4bé
- k doprovodu využívá základní harmonické funkce

3. - 4. ročník

Žák:

- transponuje melodie i do vzdálenějších tónin
- hraje přiměřeně obtížné klavírní skladby různých slohových i stylových období
- zvládne zahrát jednoduchý doprovod spolužákovi ze svého hlavního oboru

5.1.27. Vyučovací předmět Komorní a souborová hra

Předmět Komorní a souborová hra se vyučuje zpravidla od 3. nebo 4. ročníku prvního stupně základního studia dle učebních plánů jednotlivých studijních zaměření a může mít různé formy a podoby – od nejmenších seskupení (dua, tria, kvarteta) až po větší soubory:

- smyčcový soubor Kocianek
- kytarový soubor
- soubor bicích nástrojů Co-Bo Drums
- soubor dechových nástrojů

Žáci jsou zařazeni do komorní a souborové hry na základě možností vyplývajících z jejich studijního zaměření, individuálních schopností a doporučení pedagoga.

Učební plány Komorní a souborová hra I. a II. stupeň základního studia

- viz jednotlivá studijní zaměření hudebního oboru

Učební osnovy vyučovacího předmětu Komorní a souborová hra

Základní studium I. stupně

3. - 5. ročník

Žák:

- zvládá svůj part při současném znění dalších hlasů
- orientuje se v rytmické stavbě skladeb
- za pomoci učitele nacvičuje svůj part
- rozliší základní dirigentská gesta
- má vytvořený návyk pravidelných zkoušek

6. - 7. ročník

Žák:

- přistupuje samostatně ke studiu partu
- zná způsob ladění nástroje
- reaguje na dirigentská gesta
- uvědomuje si obohacení zvuku vícehlasé hry
- umí zapojit svou hru do hry souboru jako celku
- účastní se pravidelně a zodpovědně zkoušek

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- umí si naladit nástroj podle pokynů vyučujícího
- zvládá předepsané smyky a prstoklady, případně doporučené nádechy a frázování
- dokáže samostatněji nacvičit svůj part
- respektuje rytmickou stavbu skladby
- vnímá obohacení zvuku skladeb o další hlasy a nástroje
- dokáže aktivně spolupracovat se spoluhráči
- klade důraz na rytmickou preciznost, kultivovanost tónu a výraz

3. - 4. ročník

Žák:

- dokáže při interpretaci projevit své hudební cítění a fantazii
- uvědomuje si význam svého partu pro zvuk celého souboru
- zapojí se do společné práce se svými spoluhráči
- zajímá se o poznávání nových skladeb a o jejich správnou a stylovou interpretaci

5.1.28. Vyučovací předměty Hra v symfonickém orchestru a Hra ve swingovém orchestru

Vyučovací předměty Hra v symfonickém orchestru a Hra ve swingovém orchestru navazují na vyučovací předmět Hra v souboru. Na základě zájmu a odpovídající technické vyspělosti může učitel zařadit žáka do obou těchto těles.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra v symfonickém orchestru

Základní studium I. stupně

Žák:

- porozumí dirigentskému gestu - zdvihy, nástupy, změny tempa a taktu, koruny
- rozumí stavbě skladby ve svém partu - repetice, da capo, segno, coda
- sleduje zároveň svůj part i dirigenta
- vnímá ostatní nástrojové skupiny z rytmického i intonačního hlediska
- orientuje se v rytmické stavbě vícehlasu
- naladí si nástroj podle pokynů vedoucího, přiladí se, dodržuje rytmus
- zvládá držení smyčce při změně pizzicato - arco
- respektuje předepsané smyky, prstoklady, příp. doporučené nádechy a frázování
- uvědomuje si specifika svého nástroje a jeho úlohy v orchestru

Základní studium II. stupně

Žák:

- účastní se pravidelně a zodpovědně zkoušek orchestru
- uvědomuje si důležitost znalosti svého partu ve prospěch celého orchestru
- přistupuje samostatně ke studiu partů
- hraje podle gest dirigenta
- zná účel a význam orchestrální partitury
- seznamuje se se specifiky orchestrální hry - použití smyčce col legno, sul tasto, sul ponticello
- umí doladit nástroj i ve ztížených teplotních podmínkách (např. v kostele)

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra ve swingovém orchestru

Základní studium I. stupně

Žák:

- porozumí dirigentskému gestu - zdvihy, nástupy, změny tempa a taktu, koruny
- rozumí stavbě skladby ve svém partu - repetice, da capo, segno, coda
- sleduje zároveň svůj part i dirigenta
- vnímá ostatní nástrojové skupiny z rytmického i intonačního hlediska
- orientuje se v rytmické stavbě vícehlasu
- naladí si nástroj podle pokynů vedoucího, přiladí se, dodržuje rytmus
- respektuje předepsané prstoklady, příp. doporučené nádechy a frázování
- uvědomuje si specifika svého nástroje a jeho úlohy v orchestru

Základní studium II. stupně

Žák:

- účastní se pravidelně a zodpovědně zkoušek orchestru
- uvědomuje si důležitost znalosti svého partu ve prospěch celého orchestru
- přistupuje samostatně ke studiu partů

- hraje podle gest dirigenta
- umí doladit nástroj i ve ztížených teplotních podmínkách (např. v kostele)
- zná účel a význam orchestrální partitury

5.2.VÝTVARNÝ OBOR

Vzdělání ve výtvarném oboru na naší škole poskytujeme žákům v rámci:

- Přípravné výtvarné výchovy
- Základního studia I. stupně
- Základního studia II. stupně
- Výuku s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a výuku dospělých neposkytujeme.

Přípravné studium navštěvují děti od 6 let a ke studiu nastupují na základě výsledků talentových zkoušek. Délka přípravného studia je maximálně 2 roky. Děti navštěvují výtvarný obor **1x týdně na 2 vyučovací hodiny**. PVV je zaměřena na vytváření předpokladů pro výtvarné studium. Děti tvoří maximálně v 15 členných skupinách, učí se otevřenosti, umění naslouchat, rozhodovat se, zapojit fantazii, nebát se experimentovat, nestydět se za svůj výkon. Formou výtvarných her se seznamují s výtvarným jazykem a osvojují si kulturní normy chování v kolektivu. Zabývají se různorodými tématy ve výtvarných řadách, poznávají a reflektují svět lidí a svět fantazie, rozvíjí své vnímání, myšlení a citění.

V mimořádných případech je možno otevřít přípravné studium 2. stupně, ve kterém se naplňují očekávané výstupy I. stupně.

Žáci I. stupně jsou přijímáni ke studiu po předchozím úspěšném absolvování přípravného studia nebo na základě talentových zkoušek, či pohovoru. Studium I. stupně je 7leté a výuka probíhá ve **3 hodinových blocích 1x týdně**. Žáci pracují samostatně i ve skupinách a zvolená témata zpracovávají ve výtvarných řadách nebo formou projektového vyučování. Realitu i fantazii nahlížejí v co nejširší rovině a jsou vedeni k hlubší úvaze a získání nových zkušeností. Výslednou skutečností se stává samotný proces objevování a sebepoznávání a v závěru výtvarný artefakt. Ve výtvarné tvorbě žáky vedeme k pochopení souvislosti mezi námětem a prožitkem, k svobodnému způsobu vyjádření se výtvarnými prostředky. Nahlížením skutečností z více rovin a pozorováním světa si žáci osvojují otevřenější postoj k lidem, věcem, a přirozeně sami k sobě.

Cílem výtvarného oboru je vytvoření podmínek pro bezprostřední radost z tvoření, aktivování tvůrčích zdrojů intuice, celostní rozvoj osobnosti s aktivním, déle trvajícím vztahem k výtvarnému umění.

Prostřednictvím rozprav o výtvarném umění a návštěv výstav, galerií a muzeí žáky sblížíme s výtvarnou kulturou, která prostupuje všemi předměty. V průběhu studia využívají žáci poznatků z dalších oborů lidské činnosti (biologie, ekologie, historie ad).

Výtvarné dovednosti, myšlení a citění rozvíjejí žáci ve 4 základních předmětech:

V Plošné tvorbě se učí chápat výrazovou sdělnost a estetické hodnoty výtvarného jazyka. V kresbě, malbě a grafice v souvislostech s tématem zkoumají vlastnosti obrazotvorných prvků. Promýšlí a řeší vzájemné vztahy barev, linií, tvarů, ploch. Přepisují skutečnost a učí se jí stylizovat, experimentují s výtvarnými prostředky.

V Plastické a prostorové tvorbě se žáci zabývají vnímáním prostoru, objemů a povrchu, světla a stínů. Modelují a tvarují z plastických a zejména keramických materiálů. Výtvarně se vyjadřují a instalují v prostoru. Zabývají se kompozičními vztahy a konstrukčními zákonitostmi.

V Objektové a akční tvorbě se soustředí na smyslové podněty (vůně, barvy, struktury, materiály, zvuky, pohyby, kontakty s prostředím, předměty, lidmi). Svou empatii prohlubují a své prožitky výtvarně zaznamenávají. Experimentují s materiály a nástroji, vytvářejí sbírky, proměňují nálezy, tvoří nové skutečnosti, hledají nové významy. Tvoří v exteriéru, zkouší landartovou či happeningovou tvorbu. Seznamují se se základními filmovými a fotografickými výrazovými prostředky (kompozice, světlo stín, perspektiva, nadsázka, dynamika, rytmus ad.) Využívají prostředky multimediálních technologií a objevují syntetické vztahy mezi barvou, zvukem, obrazem a emocemi. Zkouší různé formy animací.

Studium II. stupně je čtyřleté s rozšířenou hodinovou dotací pro výuku výtvarné kultury. Získané zkušenosti a dovednosti žáci dále prohlubují a zaměřují se na oblasti, ve kterých jsou více disponováni. Ve zvolené specializaci se zaměřují se na pracovní postupy a technologii, hlubší porozumění neverbální komunikaci. Cílem studia je dovést žáky k uplatňování schopnosti komunikovat uměleckými prostředky v jejich dalším životě, k samostatné spontánní a poučené, výtvarné tvorbě.

Poznámky:

- Studium I. i II. stupně žáci zakončují absolventskou prací.
- Ukázky činnosti výtvarného oboru jsou příležitostně instalovány v prostorách školy.
- Komplexní prezentace celoroční tvorby se uskutečňuje na výstavách v závěru školního roku.

5.2.1. Studijní zaměření Výtvarná tvorba

Učební plán Výtvarná tvorba

Přípravné studium

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná výtvarná výchova	2	2
Celkem	2	2

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Plošná tvorba	1	1	1	1	1	1					
Plastická a prostorová tvorba	1	1	1	1	1	1					
Objektová a akční tvorba	1	1	1	1	1	1					
Výtvarná kultura								0,5	0,5	0,5	0,5
Studijní kresba, malba, modelování							1	1	1	1	1
Výtvarné postupy v užité tvorbě							1	1	1	1	1
Volná tvorba							1	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkem	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Poznámky:

- Výtvarná kultura prostupuje celou délkou studia a svou látkou doplňuje ostatní předměty a zastupuje oblast Výtvarné recepcie a nemá vymezenou hodinovou dotaci a v I. stupni není klasifikována.
- V 7. ročníku probíhá příprava na talentové zkoušky a žáci navštěvují smíšená oddělení s II. stupněm. Povahy studia a jeho individuální zaměření odpovídá předmětové náplni II. stupně, proto žáci 7. ročníku přecházejí na jeho předmětové zaměření.
- Výuka probíhá 3 vyučovací hodiny týdně při maximálním počtu 15 žáků.
- V mezidobí, v závěru nižšího ročníku, žák k očekávaným výstupům směřuje a částečně je uplatňuje.
- Je možná i výuka smíšených ročníků.
- Vzájemný poměr jednotlivých předmětů se v jednotlivých ročnících mírně liší - např. Plošná tvorba se učí 54 hodin ročně, Plastická a prostorová tvorba 24, Objektová a akční tvorba 12, Film a fotografie 9, Studijní kresba, malba a modelování 36, Výtvarné postupy v užité tvorbě 30, Volná tvorba 30 hodin.
- V jednom školním roce lze rozšířit hodinový rozsah některého předmětu a v dalším roce tuto disproporci vyrovnat.
- Ke studiu II. stupně jsou přijímáni žáci po absolvování I. stupně nebo přípravného ročníku.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Přípravná výtvarná výchova

Žák:

- Formou výtvarných her se seznamuje s výtvarným jazykem a prostředky.
- Se zájmem se dívá na svět.
- Zpracovává náměty s podílem fantazijního řešení.
- Spontánně používá jednoduché formy výtvarného projevu. Prožívá radost z tvorby.

- Hraje si a experimentuje s nástroji a materiály. Oceňuje náhodu.
- Zážitky, vjemy a vlastní pocity ztvárňuje ve výtvarných řadách.
- Spontánně reaguje na podněty z okolí, kreslí, maluje, modeluje.
- Svě výtvarné vyjádření okomentuje.
- Zná základní barvy a je schopen je mísit.
- Pracuje samostatně i ve skupině. Komunikuje s učitelem i ostatními spolužáky.
- Respektuje stanovená pravidla.

Základní studium I. stupně

1. - 2. ročník

Učební osnovy vyučovacího předmětu Plošná tvorba

Žák:

- Je schopen se zamyslet a pozorovat příčinnost a důsledky jevů v přírodě i lidském světě.
- Svůj pohled na věc dokáže vlastními slovy popsat. Sděluje, co se mu líbí a co ne.
- Zpracovává náměty s podílem fantazijního řešení, proměňuje běžné věci v nezvyklé.
- Zážitky, vjemy a vlastní pocity ztvárňuje ve výtvarných řadách a projektech.
- Rozliší obrazotvorné prvky: bod, tvar, linii, plochu, barvu.
- Intuitivně vycítuje jejich účinky a objevuje jejich vzájemné vztahy.
- Po instrukci využívá plochu formátu, naznačuje prostorové plány, intuitivně komponuje.
- Zvládá základní postupy při práci s temperovými a vodovými barvami.
- Užívá základní barevnou škálu a je schopen ji rozvíjet (mísí barvy).
- Kreslí tužkou, tuší, využívá otisků struktur, frotýruje, vyrobí jednoduchou tiskovou matici. Je schopen subjektivního zobrazení skutečnosti.
- S důvěrou ke svému učiteli následuje instrukce a zkouší neznámé pracovní postupy, experimenty s materiály i nástroji.
- Subjektivně vyjadřuje plasticitu a prostorovost.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Plastická a prostorová tvorba

Žák:

- Vlastní tvorbu vnímá jako součást osobního naplnění.
- Cítí zodpovědnost k práci své i ke kolektivním činnostem.
- Bezprostředně prožívá a reaguje na smyslové podněty a výtvarně se k nim vyjadřuje.
- Při individuální tvorbě uplatňuje subjektivní vnímání, při skupinové práci žák své záměry konzultuje s ostatními. Soustředí na zážitkové a haptické kontakty s materiálem.
- Vlastnosti hmot a materiálu pozoruje, oceňuje náhody, vnímá povrchové struktury a tvarovou rozmanitost.
- Uplatňuje základní znalosti při práci s plastickými materiály: zpracování hmoty, krájení, válení, lepení, modelaci z válečků, dlabání, dekorování glazurami nebo kysličníky. V návaznosti na instrukci dokáže vytvořit nové povrchy a struktury a využít výtvarného jazyka plastických materiálů.
- Prostorově komponuje, řazením, spojováním, rytmizací prvků je schopen vyjádřit i abstraktní pojmy.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Objektová a akční tvorba

Žák:

- Vytvoří menší sbírku přírodních materiálů, struktur nebo předmětů.
- Zamýšlí se nad vlastnostmi a charakterem věcí a materiálů.

- Je schopen nalézat nové významy propojováním a přetvářením nálezů, objevovat vznikající asociace. Tvoří jednoduché instalace, je schopen využít odpadového materiálu, kombinuje materiály nebo kaširuje.
- Vytváří nová autentická prostředí, nové skutečnosti.
- Seznamuje se s principy akční tvorby. Vyjadřuje se gestem, pohybem, prožívá a výtvarně reaguje na hudbu, rytmus, zvuky, vůně a další podněty.
- Po instrukci zapojí zrak, hmat, sluch, čich.
- Je schopen spoluprožívat a reagovat na akce spolužáků.
- Naslouchá a pozoruje, respektuje různé výtvarné názory a postoje. Své pocity si zapamatuje a zaznamená slovně, výtvarně, vyjádří je dramaticky.
- V přípravě na animovanou tvorbu vymyslí krátký příběh nebo rozvine námět. Zapojí fantazii.
- Vyjádří jej v komiksové kresbě doplněné krátkým textem.
- Popíše atmosféru vlastního příběhu nebo zhlédnutého filmu. Zamýšlí se nad filmovou ukázkou.
- S pomocí učitele příběh člení na dílčí části a promýšlí jejich návaznost.
- Po doporučení zobrazuje celek i polocelek.
- Pro krátkou animaci si sám vyrobí jednoduchou loutku z doporučeného materiálu.
- Při přípravě loutek a scény se zamýšlí nad výtvarnými prostředky.
- V jednoduchém skupinovém projektu nebo animační etudě pohybuje loutkou, předmětem nebo materiálem a zaznamenává fáze pohybu.
- Je schopen uvést do chodu fotoaparát. V automatickém režimu vytvoří snímek, užívá zoom. V mechanickém režimu pod vedením učitele zvládne zaostřit,
- Intuitivně komponuje záběr, rozestavuje objekty na scéně.
- Vyhledává a objevuje zvuky nejrůznějších materiálů, nástrojů a předmětů. Rozliší ruchy i charakteristické zvuky různých prostředí.
- S pomocí učitele nahraje zvuky v jednoduchém pc programu.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Výtvarná kultura

Žák:

- Rád se setkává s uměleckými díly, navštěvuje galerie i muzea.
- Dokáže jednoduše popsat zobrazovanou skutečnost, náladu nebo emoci.
- Intuitivně vnímá a objevuje estetické hodnoty výtvarného umění, přírody i obyčejných věcí. Zaznamenává rozdíly mezi muzejními expozicemi a galerijními výstavami.
- Ví, kde se v jeho městě galerie a muzea nachází.
- Má základní povědomí o existenci mnoha výtvarných oborů.
- Popíše rozdíly mezi výtvarnými disciplínami, se kterými se seznámil.
- Všimá si výtvarných prvků ve svém okolí, je schopen je pojmenovat.
- Rozpoznává umění archaické od novodobého.

Pozn. V mezidobí, (v závěru nižšího ročníku), žák k očekávaným výstupům směřuje, částečně je chápe a uplatňuje.

3. - 4. ročník

Učební osnovy vyučovacího předmětu Plošná tvorba

Žák:

- Je samostatný a týmově spolupracuje. Získané znalosti sdílí s ostatními, je tolerantní.
- S důvěrou následuje doporučení učitele.
- Vyjadřuje se k předložené problematice, o obsahu námětu přemýšlí, vlastními názory se snaží přispět k širšímu spektru tvůrčích poloh. Svůj pohled na věc dokáže slovně vyjádřit a zdůvodnit.

- Pozorně se dívá na svět a rozlišuje svět fantazie, svět pohádek a mýtů, svět fyzikálních zákonů. Přemýšlí o obsahu námětů.
- Je schopen sebereflexe a snaží se o komunikační ověření své tvorby.
- Prožívá radost z tvorby, naslouchá své intuici.
- Po instrukci dokáže využít vlastnosti plošného tvaru: opakování, výtvarný rytmus, překrývání, vymezení, členění, zrcadlení, variuje sestavy prvků, písmen, otisků, perforací atd.
- Sleduje, porovná a ověří si účinky vzájemných vztahů obrazotvorných prvků.
- Uvědomuje si vztah výtvarného motivu a formátu, vliv použitého nástroje na výraz kresby, malby. Zobrazí výřez, detail.
- Neusiluje o připodobňování se k výtvarným vyjádřením svých spolužáků.
- Zobrazování ikonografických schémat nahrazuje zájmem o věcný přepis skutečnosti.
- Uvědomuje si základní vztahy mezi objektem a světlem.
- Při kresbě užívá šrafování k vyjádření stínů, v malbě buduje plasticitu pomocí odstínů.
- Vyjmenuje teplé a studené barvy, míchá je do široké škály odstínů.
- Uvažuje o výrazových vlastnostech barev, barevných a tvarových kontrastech.
- Je schopen barevné, tvarové stylizace.
- Rozlišuje zobrazení podle skutečnosti, zobrazení stylizované a malbu od grafiky.
- Zvládne vícebarevný tisk.
- Nakreslí jednoduchou návrhovou kresbu pro realizaci v jiném materiálu.
- Užité způsoby vytváření stručně popíše, použije základní výtvarné názvosloví.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Plastická a prostorová tvorba

Žák:

- Vědomě využívá zásadních charakteristik plastických materiálů.
- V plastické tvorbě má žák základní povědomí o technologii výroby a stanovené postupy se snaží respektovat. Má zkušenost se základními technickými limity keramických hmot jako je schnutí, praskání, deformace, smršťování, tavení, barevné změny apod. Zná a používá základní pojmy vážící se k předmětu.
- Rozvíjí architektonické cítění. Řeší velikost plastiky v souvislosti s její stabilitou, výškou, těžištěm.
- Je si vědom vícehledovosti objektu.
- Všimá si také vztahu objektů v prostoru, zabývá se vzájemnými poměry částí a celku.
- Seznamuje se s konstrukčními a technickými limity materiálů.
- Samostatně vytváří nové struktury, spontánně využívá působení plastických kontrastů.
- Prostorově komponuje nejrůznější prvky. Řadí, spojuje, rytmitizuje, propojuje.
- Dokáže kompozičně vyjádřit řád, chaos i další abstraktní pojmy. Uplatňuje subjektivní vnímání.
- K práci s keramickými hmotami využívá náradí a pomůcky: podložku, nůž, točnu, špachtle, očka, strunu atd.
- Při své tvorbě promýšlí pracovní postupy tvarování, konstruování a modelování, experimentuje.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Objektová a akční tvorba

Žák:

- Má pozitivní vztah k materiálům a hmotám.
- Zamýšlí nad vlastnostmi a charakterem věcí a materiálu. Nabyté poznatky dokáže při tvorbě využít. Sbírá si materiál, připravuje pomůcky a náradí.

- Vlastní sbírkou vhodně doplňuje výtvarný projekt. Novou skutečnost, prostředí vytváří se záměrem. Při propojování a přetváření nálezů se zamýšlí nad možnými asociacemi a novými významy.
- V akční tvorbě se žák vyjadřuje gestem, pohybem, prožívá a spontánně výtvarně reaguje na hudbu, rytmus, zvuky a další podněty, improvizuje.
- Ve výtvarných akcích se soustředí na vlastní prožitek – souznění s druhým člověkem, prostředím. Reaguje na pojmy, věci, prostor, prostředí, materiál, který k akci použije.
- Pozoruje sebe sama a svůj vlastní prožitek dokáže zaznamenat slovně nebo výtvarně, přepisem sluchového nebo hmatového vjemu. Doprovodit jej textem či úvahou.
- Ve výtvarných akcích se snaží vyjádřit svůj postoj a pocit a respektuje postoje a názory druhých.
- K vyjádření využívá své tělo, gestický projev.
- Pod vedením učitele se žák inspirovuje uměleckým dílem, jeho náladou, formou nebo obsahem. Prostředky akční tvorby po instrukci dokáže využít k volné parafrázi uměleckého díla.
- Ve filmu a fotografii uplatňuje ve své tvorbě základní zkušenosti s loutkovou, ploškovou, materiálovou, případně kreslenou animací. Je schopen stručného rozboru filmové ukázky.
- Po konzultaci s učitelem samostatně člení děj do záběrů. Zkoumá účinky stříhové skladby.
- Formu animace si volí po konzultaci s učitelem. Po instrukci zvažuje výtvarné prostředky pro zpracování scény a loutek. Uvědomuje si účinky zvukových vjemů na vjemy vizuální.
- Při záznamu a tvorbě zvuku experimentuje, hledá asociace, uplatňuje fantazii, po instrukci i nadsázku.
- Pod vedením učitele postaví jednoduchou scénu a zvažuje její nasvícení. Je schopen základní manipulace se stativem a fotoaparátem.
- Pojmenuje výrazové hodnoty a vizuální účinky umělecké fotografie: světlo, stín, kontrastu, rytmus, barevná kompozice.
- Po instrukci uplatní celek, polocelk, detail a intuitivně chápe rozdíly mezi těmito sděleními.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Výtvarná kultura

Tento předmět prostupuje celou výukou a prolíná všemi předměty, výtvarnými řadami i projekty.

Žák:

- Je schopen vnímat a objevovat estetické hodnoty výtvarného umění, přírody i obyčejných věcí. Objevuje výtvarné umění jako součást lidské kultury a zdroj inspirace.
- Je si vědom nevšednosti při setkávání s uměleckými díly.
- Rozeznává základní umělecké způsoby vyjadřování: kresbu, malbu, grafiku, sochařství, architekturu, fotografii, akční tvorbu, design, malbu realistickou, abstraktní, portrétní, krajinomalbu. Je schopen rozlišit řadu výtvarných disciplín a oborů.
- Rozpoznává artefakty cizích kultur a národů. Prohlubuje obecné znalosti o hlavních epochách uměleckého vývoje.
- Zamýšlí se nad rolí umění v životě společnosti.
- Aktivně se podílí na instalacích školních výstav.

Pozn. V mezidobí, (v závěru nižšího ročníku), žák k očekávaným výstupům směřuje, chápe a částečně je uplatňuje.

5. - 6. ročník

Učební osnovy vyučovacího předmětu Plošná tvorba

Žák:

- Komunikuje a diskutuje s učitelem i ostatními spolužáky. Za vlastní názory se nestydí.
- Hledá a volí témata, představy a zážitky, ke kterým se chce vyjádřit.
- Uplatňuje individuální přístup k námětu a přemýšlí nad doporučeními učitele.

- Vědomě používá obrazotvorné prvky plošného i prostorového vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, barva, textura), jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, pohyb, účinky vlastností dokáže porovnat, zhodnotit, experimentovat s nimi).
- Uvědomuje si důležitost tvůrčího procesu, spoléhá na svou intuici, v získaných dovednostech se zdokonaluje.
- Pro umocnění výrazu vizuálně obrazného sdělení zohledňuje i výběr použitých nástrojů.
- Při přepisu reality směřuje k věcné interpretaci skutečnosti, porovnává prostorové vztahy.
- Uplatňuje základní znalosti perspektivního zobrazování. Oceňuje netradiční pohledy.
- S větší jistotou využívá přítlak, šrafování, stínování. Samostatně tvoří návrhové kresby pro realizaci námětu v jiném materiálu, ve skicách variuje a modifikuje.
- Využívá znalosti výrazových vlastností barev, barevných a tvarových kontrastů.
- Je schopen stylizace barevné a tvarové. Zdokonaluje svůj kreslířský i malířský rukopis.
- Svě pracovní místo si po sobě uklidí.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Plastická a prostorová tvorba

Žák:

- Rozvíjí a posiluje výtvarné myšlení v duchu zvoleného materiálu a s ohledem na formu vyjádření. Dle potřeby vytvoří sochařskou skicu, menší model nebo prostorový návrh.
- Zvažuje konstrukční a technické limity použitých materiálů, jejich pevnost, poměry dílčích částí a možnosti jejich spojování. Velikost a stabilitu plastiky nebo instalace, respektuje čitelnost tvaru.
- Uplatní základní znalosti technologie výroby, postupy vytváření větší plastiky konzultuje s učitelem.
- Tvaruje a konstruuje s ohledem na funkci užití keramiky, při vytváření využívá výrazových možností plastických materiálů. Se záměrem plasticky zpracovává povrch plastiky.
- V průběhu tvorby plastiku pozoruje ze všech stran.
- Zamýšlí se nad technikou dekorování keramického výrobku: glazuje štětcem, poléváním, namáčením, dekoruje engobou, zatírá kysličníky.
- Prostorově komponuje s větší jistotou.
- Tvoří v reakci na konkrétní prostor a prostředí a v mezích daných materiálových možnostmi, svých dovednostmi a zručností.
- Používá základní pojmy vážící se k předmětu.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Objektová a akční tvorba

Žák:

- Rozvíjí a prohlubuje znalosti výtvarného jazyka.
- Vytváří si pozitivní představu o svých schopnostech a rozvíjí tak sebedůvěru.
- Navazuje na osvojené pracovní postupy a zdokonaluje se v nich.
- V rámci projektu se dokáže samostatně rozhodnout pro námět a výtvarné zpracování a samostatně si volí mezi možnostmi konstruování z prefabrikovaných prvků, kašírování nebo možnostmi tvorby z odpadového materiálu
- Na přípravě pomůcek a materiálu se podílí.
- Nálezy a materiály dokáže propojovat, přetvářet, dávat jim nové souvislosti a významy a intuitivně tak uplatňuje výtvarnou nadsázku. Při vytváření nové skutečnosti neváhá experimentovat, snaží se o rozvinutí námětu, o osobitost vyjádření.
- V akcích se soustředí na vlastní prožitek – souznění s druhým člověkem, s prostředím.
- Citlivě reaguje na otázky, vyjadřuje svůj postoj a pocit.

- Zamýšlí se nad postoji a názory druhých, diskutuje, své prožitky spontánně sdílí.
- Sám si volí formu záznamu vlastního prožitku.
- K vyjádření dokáže využít land-artovou instalaci.
- Reaguje na obsah, náladu nebo formu uměleckého díla nebo se jím inspirovat.
- Je schopen převést svůj dojem z vizuálně obrazného vyjádření do projevu hudebního, pohybového, dramatického a obráceně.
- V rámci multimediální tvorby žák spolupracuje na skupinovém projektu nebo tvoří samostatně.
- Samostatně napíše krátký scénář, nakreslí storyboard, navrhne a vytvoří loutky a scénu. Při tvorbě skupinového projektu postupy diskutuje.
- Ve skupině přispívá vlastním viděním věcí a jevů v prostoru a čase a dokáže je obhájit.
- Ve výuce se seznamuje s bohatou a inspirativní tradicí české animované tvorby a prohlubuje obecné znalosti filmového jazyka.
- Všimá si použitých filmových a obrazotvorných prostředků a jejich účinků. Nad ukázkami fotografií i filmů přemýšlí a nechává se jimi inspirovat.
- Pod vedením učitele se zamýšlí nad čitelností a fázováním pohybu, čistotou kompozice, návazností záběrů.
- Směřuje k pochopení stříhové a dramaturgické skladby a intuitivně ji uplatňuje.
- V přípravné fázi promýšlí charakter pohybu loutky. Sám navrhne adekvátní výtvarné prostředky k jejich výrobě a postup konzultuje je s učitelem.
- Žák zvládne základní manipulaci a obsluhu fotoaparátu, stativu, světel, základní správu dat.
- Pozoruje a objevuje estetiku všedních věcí, struktur. Hledá netradiční úhly pohledu.
- Ve fotografii experimentuje s osvětlením, přemýšlí nad kompozičními a barevnými vztahy. Intuitivně využívá vizuální účinky světla, stínu, rytmu, světelného i barevného kontrastu, perspektivy, harmonie, symetrie.
- Usiluje o výrazovou syntézu vizuálních a nevizuálních estetických podnětů.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Výtvarná kultura

Žák:

- Má pozitivní vztah k výtvarnému umění, otevřeně přijímá kulturní hodnoty.
- Má představu o chronologii hlavních historických epoch.
- Výtvarné umění chápe jako součást lidské kultury a zdroj inspirace.
- Intuitivně jej vnímá v širších souvislostech historie, hudby, národních a politických událostí.
- K uměleckému dílu se vztahuje a hledá podobnosti, paralely ve vlastním životě.
- Pojmenuje důležité charakteristiky výtvarně uchopených podnětů, užívá výtvarného názvosloví, je schopen vyjádřit svůj dojem a pocit, který v něm dílo vyvolává. Zamýšlí se nad rolí umění v denním životě.
- Vyjmenuje řadu uměleckých oborů a výtvarných disciplín.
- Své práce archivuje a připravuje k prezentaci.

7. ročník

Učební osnovy vyučovacího předmětu Studijní kresba, malba a modelování

Žák:

- Přispívá k upevňování mezilidských vztahů, spoluvytváří aktivní klima ve skupině.
- Schopnosti své i schopnosti druhých posuzuje s nadhledem a empatií. Je schopen sebehodnocení a reflexe vlastní tvorby.
- Nad zvoleným tématem přemýšlí a vztahuje se k němu s úctou, rozvíjí jej a prožívá.

- K srozumitelnosti svého vyjádření žák volí adekvátní výtvarné prostředky a vědomě využívá znalosti výtvarného jazyka. Zdokonaluje svůj kreslířský i malířský rukopis.
- Zná hodnotu procesuálního tvoření a nebojí se experimentu a omylu, překonává strach z nedostatečného výsledku. Spontánně vytváří myšlenkové a výtvarně provázané celky.
- Ve svém tvůrčím úsilí se snaží o zdokonalení vnějších forem a obsahové stránky.
- Zobrazuje struktury a povrchy a výtvarnými prostředky zachycuje jejich charakter.
- Při věcném přepisu skutečnosti žák zachycuje celek odrážející realitu, soustředí se na kompoziční a prostorové vztahy. Užívá základní znalosti perspektivy, perspektivní zkratky.
- V kresbě se vyjadřuje výstižnou obrysovou linií.
- Při plastickém projevu uplatní vícehledovost. Pracuje s linií, světlem, stínem.
- V průběhu tvorby plastiku nebo instalaci pozoruje ze všech stran, s jistotou modeluje objemy.
- Ve figurativní tvorbě uplatní základní znalosti anatomie lidského těla.
- Žák je schopen analyzovat umělecké dílo nebo svou práci.
- Užívá výtvarného názvosloví.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Výtvarné postupy v užité tvorbě

Žák:

- Rozvíjí vlastní tvořivost a všestranné výtvarné myšlení ve vybraných výtvarných formách. Zpracovává náměty a témata v rámci projektů a řad nebo samostatného projektu. Pod vedením učitele žák uplatňuje znalosti technologických postupů, prohlubuje řemeslnou znalost jednotlivých disciplín.
- V užité grafice využívá základní znalosti práce s písmem. Při tvorbě plakátu, pozvánky pracuje s dostupným softwarem nebo v kombinaci s tradičními grafickými technikami. Dbá na čistotu provedení, zabývá se čitelností písma, kompozice a tvaru.
- V ilustraci se vyjadřuje jak k obsahu textu, tak k jeho hlubšímu významu. Techniku zpracování navrhne s ohledem na požadovaný výraz.
- Ve fotografii připraví materiál k další výtvarné tvorbě. Po instrukci snímky upraví s ohledem na výtvarný záměr a jejich užití. Ve vybraném programu pracuje se základními funkcemi.
- V tvarovém nebo oděvním designu tvoří návrhové kresby pro realizaci námětu v jiném materiálu. Tvaruje nebo navrhuje na dané téma, které dále rozvíjí s fantazií.
- Při tvorbě uplatní znalost vlastností materiálů.
- V užité keramice uplatňuje výrazové možnosti plastických materiálů. Zabývá se účelností a funkcí tvaru i detailu, zvažuje proporční možnosti.
- Ke své tvorbě dokáže využít vlastní nebo předložené inspirační zdroje.
- Zabývá se vnitřním a vnějším prostorem objektů a plastik.
- K veškeré užité tvorbě si připravuje skici, systematicky variuje a modifikuje, tvoří menší modely nebo prostorové návrhy.
- Při tvorbě vědomě využívá znalosti výrazových vlastností barev, barevných a tvarových kontrastů a cíleně s nimi zachází.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Volná tvorba

Žák:

- Rozvíjí své dovednosti v jednotlivých uměleckých disciplínách.
- Prostřednictvím své tvorby se snaží komunikovat s okolím, hovořit o záměrech, argumentovat.
- Podle svých individuálních schopností a založení si může zvolit v rámci předmětu jednu z oblastí, které se věnuje intenzivněji jako své absolventské práci.

- Spolu s učitelem si stanovuje dílčí cíle, které dokáže realizovat - a to v malbě, grafice, objektové a akční tvorbě, designu, multimédiích a fotografii, keramické plastice nebo v dekorativních činnostech ad.
- K srozumitelnosti svého vyjádření volí adekvátní výtvarné prostředky a vědomě využívá znalosti výtvarného jazyka. Výtvarnými prostředky vyjadřuje svůj názor a snaží se komunikovat s okolím. Pro svou tvorbu dokáže využít poznatky a znalosti z dalších oborů lidské činnosti.
- Vnímá a rozvíjí estetické hodnoty výtvarného umění, přírody i obyčejných věcí.
- V objektové tvorbě využívá instalace, konstruování, kaširování, kombinaci technik.
- Přístupuje empaticky ke zvolenému materiálu, s ohledem na formu vyjádření, je schopen plně se soustředit na zážitkové a haptické kontakty s materiálem. Nálezy a materiály dokáže propojovat, přetvářet, dávat jim nové souvislosti a významy, využívá nadsázku. Při vytváření nové skutečnosti neváhá experimentovat.
- V akcích se soustředí na vlastní prožitek – souznění s druhým člověkem, s prostředím.
- Žák je schopen citlivě reagovat na otázky, vyjádřit svůj postoj a pocit, převádět různé smyslové podněty do vizuální sféry a naopak. Zamýšlí se nad postoji a názory druhých, diskutuje, své prožitky spontánně sdílí. Sám si zvolí formu záznamu dokumentaci výtvarné akce. K vyjádření využívá své tělo, improvizaci, land-artovou instalaci, experimentuje.
- *V multimediální tvorbě prohlubuje obecné znalosti filmového jazyka.* Je schopen přemýšlet o účinku použitých výrazových prostředků ve filmových ukázkách a inspirovat se jimi. Osobitě interpretuje reálné jevy, vztahy nebo fantazie v prostoru a čase. Při animaci promýšlí časovou souslednost. Uplatňuje základní znalost stříhové a dramaturgické skladby. Animaci obohacuje o výraz, vyjadřuje emoce pomocí charakteru a dynamiky pohybu. Při nahrávání vlastní zvukové stopy, nebo při výběru hudby, hledá syntetické vztahy mezi obrazem, jeho obsahem a zvukem. Uplatňuje nadsázku, fantazii, asociaci. Je schopen doprovodit video, nebo film vlastním komentářem. Ve spolupráci s učitelem si doplňuje představu o rozmanitosti hudebních žánrů a stylů.
- Rozliší námětové zaměření fotografie (dokumentární, portrétní, akt, městská krajina, makro ad.) Ve fotografii připravuje myšlenkově provázanou sérii. Samostatně vyhledává témata a motivy, které jej zajímají. Fotografický materiál dokáže po instrukci využít k další výtvarné tvorbě.
- Pojmenuje základní vizuální účinky a použité vyjadřovací prostředky černobílé i barevné fotografie (světlo, stín, kontrast, akcent, rytmus, struktura, barevná kompozice ad.).
- Intuitivně rozlišuje hodnotu reálné skutečnosti a výtvarnou hodnotu uměleckého díla.
- Zvažuje kompozici záběrů, volí netradiční úhly pohledu, vnímá perspektivní jevy v krajině.
- Pod dohledem učitele používá světelný park, ateliérové vybavení.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Výtvarná kultura

Žák:

- Chápe výtvarné umění jako součást lidské kultury a zdroj inspirace.
- Umělecké vyjadřování vnímá jako jednu ze základních lidských potřeb napříč kulturami a obdobími.
- Výtvarné umění se snaží vnímat v širších souvislostech historie, hudby, politických událostí nebo vědy. Orientuje se v uměleckých slozích a směrech.
- K uměleckému dílu se vztahuje a hledá podobnosti, paralely ve vlastním životě.
- Pojmenovává důležité charakteristiky výtvarně uchopených podnětů a při interpretaci užívá výtvarné pojmy, na základě zkušenosti si utváří vlastní názor.
- Uvědomuje si obrazotvorné účinky uměleckých děl, typy kompozic, zamýšlí se nad technikou zpracování.

- Zná základní umělecké způsoby vyjadřování.
- Vyjmenuje řadu uměleckých oborů a výtvarných disciplín.
- Zaznamenává různorodost v postmoderním výtvarném umění.
- Vnímá hranice mezi designem, uměním užitkovým a čistě estetickým vyjádřením.
- Svě práce archivuje a ve spolupráci s učitelem adjustuje a připravuje k prezentaci. Podílí se na instalacích školních výstav.

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Učební osnovy vyučovacího předmětu Studijní kresba, malba a modelování

Žák:

- Při věcném přepisu skutečnosti žák zachycuje celek odrážející realitu.
- Ke zvolenému materiálu přistupuje empaticky, s ohledem na formu vyjádření - na malířské, grafické nebo plastické formy.
- V kresbě se vyjadřuje výstižnou obrysovou linií a při plastickém projevu důsledně uplatňuje vícehledovost. Zabývá se figurální i nefigurální tvorbou. Seznamuje se blíže s anatomii lidského těla.
- Využívá hlubší znalosti výrazových vlastností barev a cíleně s nimi zachází.
- Užívá znalost barevné perspektivy, perspektivního zobrazování perspektivní zkratky, modeluje objemy. Zvládá konstruovat složitější objekty a kompozice.
- Při zobrazování hledá nezvyklé přístupy, aby cíleně posílil výrazovost.
- Dokáže si vytvořit inspirativní atmosféru a při výtvarné činnosti je schopen komplexního soustředění na zvolenou skutečnost.
- Zabývá se dokumentací své tvorby, je schopen analyzovat svou práci nebo umělecké dílo.
- Svě práce i práce druhých je schopen adjustovat, připravit prezentaci, vlastní portfolio.
- Výtvarně se vyjadřuje na úrovni požadované středními školami s výtvarným zaměřením.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Výtvarné postupy v užití tvorbě

Žák:

- Rozvíjí všestranné výtvarné myšlení. Zpracovává náměty a témata v rámci společných řad a projektů a vybraných oborových specializací.
- Zabývá se detailněji výtvarnými postupy v užití tvorbě: grafice, grafickém designu, typografii, multimediální, prostorové či plastické tvorbě.
- Zdokonaluje své dovednosti ve fotografii, ilustraci, malbě, tvarovém nebo oděvním designu, designu interiéru, architektuře.
- Spojuje viděné s výtvarným problémem (detail, výřez, zvětšení, záznam, formát, nadsázka).
- Prohlubuje svůj zájem o řemeslo a profesionální výtvarné procesy.
- Systematicky variuje, tvarově rozvíjí, vytváří návrhové kresby.
- Zkoumá vnitřní a vnější prostory, struktury a materiály a chápe se jich výtvarně.
- Uplatňuje znalost technologie výroby.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Volná tvorba

Žák:

- Rozvíjí své specifické dispozice a dovednosti.
- Pracuje na společném projektu nebo si samostatně si volí výtvarné disciplíny a témata. Prostřednictvím své tvorby se vztahuje k sobě samému, k okolnímu světu, výtvarnými prostředky vyjadřuje svůj názor, snaží komunikovat s okolím.
- Při samostatné činnosti volí témata aktuální, která jej zajímají. Vytváří myšlenkové a výtvarně provázané celky.

- Schopnosti své i schopnosti druhých posuzuje s nadhledem, je schopen prohloubené slovní reflexe.
- Při vytváření nové skutečnosti neváhá experimentovat, námět rozvíjí, nalézá nové souvislosti, významy a asociace. Techniky kombinuje, využívá instalace, konstruování, kaširování. Uplatňuje své architektonické cítění. Nálezy a materiály propojuje a přetváří, pracuje s nadsázkou.
- Uplatní stylizaci, barevnou, proporční i tvarovou, je schopen parafráze uměleckého díla.
- Důsledněji se zaměřuje na perspektivu a prostorové vztahy.
- Všimá si perspektivních jevů v krajině.
- V akcích se soustředí na vlastní prožitek – souznění s druhým člověkem, s prostředím.
- Sám si volí formu záznamu vlastního prožitku a svou akci je schopen dokumentovat.
- K vyjádření využívá improvizaci, land-artovou instalaci, experimentuje.
- Zkouší akci ve veřejném prostoru. Reaguje na obsah, náladu nebo formu uměleckého díla, volně jej interpretuje. Je schopen převést svůj dojem z vizuálně obrazného vyjádření do projevu hudebního, pohybového, dramatického a obráceně.
- V multimediální tvorbě uplatňuje základní multimediální a audiovizuální prostředky podle svých záměrů. Promýšlí formu realizace, časovou souslednost v kinematografickém obraze, charakter a dynamiku pohybů. Zpracovává vlastní námět a osobitě interpretuje jevy, vztahy, realitu, fantazie v prostoru a čase. Vědomě uplatňuje stříhovou a dramaturgickou skladbu. Podílí se na produkci a realizaci. Zabývá se a uplatňuje základní znalost syntetických vztahů mezi barvou, obrazem a zvukem. Zvládne vytvořit jednoduchý klip k hudební nahrávce. Je schopen doprovodit video nebo film vlastním komentářem, intonuje, užívá interpunkci.
- Využívá vizuální účinky a vyjadřovací prostředky černobílé i barevné fotografie.
- Vědomě užívá způsoby zobrazení s cílem podpořit atmosféru, způsob vlastního vidění skutečnosti. Žák je schopen se vcítit se do výtvarných výrazových hodnot snímku. Svě fotografie dokáže využít pro následnou výtvarnou činnost.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Výtvarná kultura

Žák:

- Výtvarné umění chápe jako součást lidské kultury a zdroj inspirace.
- Umělecké vyjadřování chápe jako jednu ze základních lidských potřeb napříč kulturami a obdobími.
- Chronologicky seřadí hlavní historické epochy a umělecké slohy, pojmenuje základní charakteristiky. Výtvarné umění vnímá v širších souvislostech historie, hudby, politických událostí nebo technologického pokroku.
- Pojmenovává důležité charakteristiky výtvarně uchopených podnětů a při interpretaci užívá výtvarné pojmy. Je schopen úvahy a jednoduché analýzy uměleckého díla.
- Vyjmenuje řadu uměleckých oborů a výtvarných disciplín a má povědomí o významných osobnostech v preferované oblasti.
- Moderní a současné umění vnímá jako výpověď o stavu společnosti, plynule navazující na předešlá historická stanoviska.
- Objevuje a zaznamenává různorodost v postmoderním výtvarném umění.
- Jednoduše popíše hranice mezi designem, uměním užitkovým a čistě estetickým vyjádřením, případně kýčem.

3. - 4. ročník

Učební osnovy vyučovacího předmětu Studijní kresba, malba a modelování

Žák:

- Při figurální tvorbě využívá znalosti anatomie lidského těla. Při věcném přepisu skutečnosti žák zachycuje celek odrážející realitu.
- V kresbě se vyjadřuje výstižnou obrysovou linií, uplatňuje vlastní rukopis.
- Uplatňuje znalost charakteru zobrazované skutečnosti.
- Cíleně užívá znalosti barevné perspektivy, perspektivního zobrazování a perspektivní zkratky, konstruuje, s jistotou buduje hloubku prostoru a objemy.
- Využívá hlubší znalosti výrazových vlastností barev, linií, ploch a kompozic.
- K posílení výrazovosti využije nezvyklý přístup, stylizaci barevnou i proporční.
- Při plastickém projevu důsledně uplatňuje cit pro objemovost a vnímání prostoru. Zvládá konstruovat složitější objekty.
- Je schopen svoji práci (nebo jiné umělecké dílo) analyzovat a inspirovat se jím ve vlastní tvorbě. Výtvarně se vyjadřuje na úrovni požadované středními školami s výtvarným zaměřením.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Výtvarné postupy v užité tvorbě

Žák:

- Samostatně si volí zaměření užité tvorby, ve kterém dále rozvíjí vlastní tvořivost a výtvarné myšlení. Zpracovává vlastní náměty a témata a samostatně se rozhoduje pro výtvarnou formu, postupy a prostředky. Zvolenými výtvarnými postupy se detailně zabývá, využívá své dovednosti a i nadále je zdokonaluje. Prohlubuje svůj zájem o řemeslo a profesionální výtvarné procesy.
- Spontánně rozšiřuje okruh svých zájmů mimo základní oblasti výtvarného umění, například o grafický design, typografii, scénografii, módní návrhářství, film, umělecký šperk, objekt ve veřejném prostoru apod.
- Systematicky variuje, tvarově rozvíjí, vytváří návrhové kresby.
- Dociluje čistoty provedení, funkci užité tvorby a znalostí technologie výroby.
- Rozlišuje a propojuje obsah a formu, vědomě uplatňuje výrazové možnosti materiálů, kompoziční vztahy a osobitě je aplikuje.
- Zabývá se výtvarnou nadsázkou i symbolikou. V tvorbě uplatní posun tvaru, smyslu i významu.
- Vědomě užívá prostředků nonverbální komunikace.
- Dle svého založení využívá ve své tvorbě integraci prvků digitálních výrazových prostředků.
- Schopnosti své i schopnosti druhých posuzuje s nadhledem a je empatický.
- Je schopen prohloubené slovní reflexe. Je schopen převzít vedoucí úlohu v pracovní skupině.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Volná tvorba

Žák:

- Rozvíjí své specifické dispozice a dovednosti v jednotlivých uměleckých disciplínách.
- Uplatňuje svobodu ve výběru námětu a vyjadřovacích prostředků a touto samostatnou volbou se připravuje k svébytné umělecké činnosti.
- V rozhovoru s učitelem naznačí směr, vlastní vizi, vystihne podstatu svého výtvarného hledání.
- Sám si klade otázky a hledá odpovědi a řešení, diskutuje o nich s učitelem i spolužáky.
- Je aktivní ve vztahu ke světu i ke svým vnitřním hnutím.

- Ve své tvorbě je autentický. Hledá společný zážitek ve zdánlivě všední lidské situaci.
- Dokáže se dívat i očima druhých.
- Svě tvorbě dává hlubší myšlenkový význam, je schopen konceptuálního myšlení.
- Hledá abstraktnější polohy výtvarných řešení, experimentuje s výtvarnými prostředky, formou a výrazem.
- K vlastní tvorbě volí témata aktuální, která jej zajímají a vybízí k reakci.
- Pracuje s vizuálními znaky a symboly, využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu.
- Podle svých záměrů a uplatňuje multimediální a audiovizuální prostředky.
- Uplatňuje chápání syntetických vztahů mezi vizuálními a sluchovými vjemy.
- Vědomě užívá způsoby zobrazení s cílem podpořit atmosféru, způsob vlastního vidění skutečnosti.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Výtvarná kultura

Žák:

- Orientuje se v hlavních rysech historického vývoje uměleckých slohů a směrů.
- K uměleckému dílu se vztahuje a hledá podobnosti, paralely ve vlastním životě.
- Zamýšlí se nad rolí umění v denním životě.
- Je vnímavý k uměleckým hodnotám současného umění a také ke kulturnímu dědictví minulosti.
- Žák je schopen se vcítit se do výtvarných výrazových hodnot a rozlišuje hodnotu reálné skutečnosti a soustředěně vnímá výtvarné hodnoty uměleckého díla.
- Inspiruje se a nachází podněty pro svou tvorbu v současném umění a jazyce 20. století a vnímá jej v širších souvislostech.
- Spontánně rozšiřuje okruh svých zájmů mimo základní oblasti výtvarného umění, (například: o koncept, instalaci, sochařství, multimédia, scénografii, divadlo, dokumentární fotografii improvizaci, land-art, experiment, architekturu apod).
- Při prezentaci si zvolí výstavní koncepci..
- Respektuje různá hlediska a výtvarné polohy.
- Přijímá zodpovědnost ze spoluúčasti na vytváření estetických hodnot ve společnosti a hledá cestu k hodnotám trvalým.

Poznámka:

Cílové kompetence žáků se vyvíjejí a vzájemně ovlivňují během celé délky studia. Lze je jako takové uspořádat podle významu, který nesou. Velmi ztížené je pak třídění do ročníků a předmětů. Reálná podoba kompetencí žáků se pohybuje od náznaků pochopení až po aktivní uplatňování výtvarně výchovných priorit.

5.3.TANEČNÍ OBOR

V tanečním oboru nabízíme prostřednictvím pohybových a tanečních aktivit komplexní rozvoj dětí po stránce tělesné i duševní.

Žákům poskytneme takové základy odborného vzdělání, které jim umožní zapojit se do různých amatérských pohybových aktivit a dále se vzdělávat v oboru.

Seznamujeme žáky se stavbou lidského těla a zákonitostmi jeho pohybu.

Nabízíme získání orientace v různých oblastech tance.

Dbáme na rozvoj tanečních technik - koordinačních, silových a vytrvalostních schopností včetně relaxace.

Učíme žáky rozumět obsahu tanečního díla, hodnotit ho, hodnotit svoje postoje k tvorbě i svůj projev. Dáváme jim prostor k tvořivému přístupu k pohybu.

Seznamujeme žáky s různými hudebními žánry.

5.3.1. Studijní zaměření Současný tanec

Učební plány Současný tanec

Přípravné studium

Předmět	1. ročník	2. ročník
Přípravná taneční výchova	1	1
Celkem	1	1

Poznámky:

V mimořádných případech je možno otevřít přípravné studium 2. stupně, ve kterém se naplňují očekávané výstupy prvního stupně.

1. ročník

Žák:

- zvládá jednoduché pohybové a taneční hry se zpěvem, říkadly a doprovodem klavíru nebo dětských rytmických nástrojů
- pohybově ztvárňuje drobné hudební skladby pro děti,
- při tanečně pohybových hrách používá náčiní (balón, stuha, šátek, obruč, švihadlo...)
- učí se orientaci v prostoru
- reaguje na rytmické, dynamické i melodické impulzy a změny hudebního podkladu a podle nich se pohybuje
- opakuje a upevňuje cviky, které ho protahují a posilují
- rozumí pojmu prostor: dopředu, dozadu, nahoru, dolů, stranou

2. ročník

Žák:

- v zajímavých a hravých pohybových činnostech a cvičeních vytváří návyk správného držení těla, vypracuje elementární tělesnou citlivost, pružnost a obratnost
- rozvíjí základy rytmického a intonačního citění a elementární schopnost rozlišovat dynamiku
- vhodnými náměty a přiměřenými hudebními skladbami probouzí vnitřní citlivost, pohybovou fantazii a taneční citění
- navozuje si tělesné pocity a formuje elementární pohybové dovednosti a návyky potřebné pro získání správného držení těla: protažení a uvolnění celého těla- upevnění pánve (pro správné ovládnutí těžiště) – protažení a uvolnění páteře – protažení a uvolnění svalů trupu – protažení a uvolnění dolních a horních končetin

- zvládá základní polohy na místě: leh na zádech, leh na břiše, sed zkřížmo, sed roznožný, sed na patách, sed snožný, klek, klek se vzporem, stoj v I. a II. pozici paralelní i mírně vytočené
- umí se pohybovat z místa – chůze přirozená, na pološpičkách, na patách, na vnějších hranách chodidel – vpřed – průpravné cviky pro taneční chůzi
- procvičuje běh přirozený, s přednožováním skrčmo - vpřed, poskočný krok vpřed v pravidelném i tečkovaném rytmu, „koníčkový“ přeskok, výskoky ve stoji - na místě a vpřed, přísunný krok bočně, cval bočně
- rozumí pojmu prostor: dopředu, dozadu, nahoru, dolů, jednoduché půdorysné dráhy, volné rozestoupení čelem k učiteli, rozestoupení čelem k hlavní stěně cvičebního sálu
- odhadne tempo (pomalu - rychle, zrychlovat - zpomalovat), hudební zvuk (vysoko - nízko), dynamiku (silně - slabě), melodii (stoupající - klesající), takt (čtyřdobý, třídobý, dvoudobý), tóninu dur-moll (vesele - zádumčivě), cítění pauzy, závěru a předtaktí
- zvládá jednoduché pohybové a taneční hry se zpěvem, říkadly a doprovodem dětských rytmických nástrojů, pohybovou dramaturgií veršů a drobných hudebních skladeb pro děti, pohybové a taneční hry s náčiním

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Taneční průprava	1	1									
Taneční praxe	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Základy klasického tance			1	0,5	0,5	1	1				
Lidový tanec				0,5	0,5						
Současný tanec			1	1-2	1-2	1-2	1-2	2	2	2	2
Klasický tanec								1	1	1	1
Nepovinné předměty:											
Taneční soubor*										1	1
Celkem	2	2	3	3-4	3-4	3-4	3-4	4	4	4-5	4-5

Poznámky:

* nepovinný předmět

Studium I. a II. stupně žáci ukončí veřejným absolventským vystoupením.

Hudební doprovod k jednotlivým předmětům je z audio nosičů, přípravné studium a 1. a 2. ročníky I. stupně mají klavírní korepetici v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně.

Vyučování se organizuje takto:

- ve skupině pěti až patnácti žáků v přípravném studiu (při dostatečných prostorových podmínkách a ve výjimečných případech až dvaceti žáků)

- ve skupině pěti až patnácti žáků v základním studiu I. stupně,

- ve skupině pěti až deseti žáků v základním studiu II. stupně (při dostatečných prostorových podmínkách a ve výjimečných případech i více žáků),

- ve skupině od pěti žáků v tanečním souboru – v tanečním souboru mohou být společně žáci I. stupně i II. stupně (záleží na schopnostech a celkové úrovni žáků).

V případě nedostatku žáků v některých ročnících může dojít dočasně či trvale ke spojení ročníků.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který navazuje na učební plány základního studia II. stupně v předmětech Současný tanec, Klasický tanec a Taneční praxe.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravné studium

Vyučovací předmět Přípravná taneční výchova

Žák:

- v zajímavých a hravých pohybových činnostech a cvičeních vytváří návyk správného držení těla, vypracuje elementární tělesnou citlivost, pružnost a obratnost
- učí se orientaci v prostoru
- rozvíjí základy rytmického a intonačního cítění a elementární schopnost rozlišovat dynamiku
- vhodnými náměty a přiměřenými hudebními skladbami probouzí vnitřní citlivost, pohybovou fantazii a taneční cítění
- navozuje si tělesné pocity a formuje elementární pohybové dovednosti a návyky potřebné pro získání správného držení těla: protažení a uvolnění celého těla- upevnění pánve (pro správné ovládnutí těžiště) – protažení a uvolnění páteře – protažení a uvolnění svalů trupu – protažení a uvolnění dolních a horních končetin - vznošené držení hrudníku, šíje a hlavy
- zvládá základní polohy na místě: leh na zádech, leh na zádech pokrčmo, leh na břicho, sed zkřížmo, sed roznožný, sed na patách, sed snožný, klek, klek se vzporem, stoj v I. a II. pozici paralelní i mírně vytočené
- umí se pohybovat z místa – chůze přirozená, sunná, na pološpičkách, na patách, na vnějších hranách chodidel – vpřed – průpravné cviky pro taneční chůzi
- procvičuje běh přirozený, sunný, s přednožováním skrčmo - vpřed, průpravné cviky pro taneční běh, poskočný krok vpřed v pravidelném i tečkovaném rytmu, „koníčkový“ přeskok, výskoky ve stoji i ve dřepu - na místě a vpřed, přísunný krok bočně, cval bočně
- rozumí pojmu prostor: dopředu, dozadu, nahoru, dolů, jednoduché půdorysné dráhy, volné rozestoupení čelem k učiteli, rozestoupení čelem k hlavní stěně cvičebního sálu
- zvládá rychlé změny základních poloh, „kolíbka“ na zádech, kotoul vpřed, „svíčka“ bez výdrže
- odhadne tempo (pomalu - rychle, zrychlovat - zpomalovat), hudební zvuk (vysoko - nízko), dynamiku (silně - slabě), melodii (stoupající - klesající), takt (čtyřdobý, třídobý, dvoudobý), tóninu dur-moll (vesele - zádumčivě), cítění pauzy, závěru a předtaktí
- zvládá jednoduché pohybové a taneční hry se zpěvem, říkadly a doprovodem dětských rytmických nástrojů, pohybovou dramaturgií veršů a drobných hudebních skladeb pro děti, pohybové a taneční hry s náčiním

Základní studium I. stupně

1. ročník

Vyučovací předmět Taneční průprava

Žák:

- osvojí si držení těla v základních pozicích (sed, stoj, leh na zádech a na břichu)
- zdokonalí svoji pohyblivost: podsazení, klopení a rotace pánve; rovný předklon trupu v sedu na patách; zaoblení a prohnutí páteře v kleku se vzporem, úklon trupu v sedu skřížmo; předklon, záklon a rotace hlavy a šíje; ohýbání dolní končetiny v kolenu a kotníku ve stoji, v sedu a v lehu; odvíjení chodidla; přednožení a zanožení; péruje v kolenou a nártách v 1.p. vyskakuje a střídá 1. a 2.p
- umí rozvíjet pohyb z místa na místo (chůze vpřed, vzad; běh vpřed a vzad);
- poskočný krok vpřed; cval bočně
- rozvíjí hudební cítění a vnitřní citlivost
- umí využít získané dovednosti v taneční praxi

Vyučovací předmět Taneční praxe

Žák:

- zvládá jednoduché dětské taneční hry a jednoduché dětské lidové tance
- zvládá jednoduché taneční hry s náčiním
- rozumí pojům tempo (pomalé, rychlé, střední), doba a její dvou a čtyřdílné členění, dvoudobý a čtyřdobý takt
- dokáže improvizovat a vychází převážně z volné hry
- vytvoří taneční skladbu na základě dětské improvizace
- účastní se veřejných vystoupení

2. ročník

Vyučovací předmět Taneční průprava

Žák:

- ovládá správné držení těla v základních polohách na místě i v pohybu z místa
- zvyšuje svoji pružnost, koordinaci pohybu, aktivní pohyblivost jednotlivých částí těla
- umí podsadit a klopat pánev v lehu na zádech s uvolněnými koleny a ve stoji
- trupem dokáže oblý předklon, záklon a úklon, rotaci a kyvadlový švih do předklonu
- zvládá správné držení ramen (pletenec ramenní – zvedání, spouštění, kroužení)
- umí ohýbat a protahovat dolní končetinu v lehu na zádech, v sedu
- rozvíjí pohyb dolní končetiny do přednožení, unožení a zanožení (přes pokrčení v koleni)
- krouží dolní končetinou v kyčelním kloubu a švihá do přednožení, zanožení a unožení
- pohybuje plasticky nožní klenbou a chodidlem
- provádí podřepy, dřepy a výpony
- ovládá kruhový švih boční i čelní horní končetinou
- zdokonalí chůzi, běh, poskoky, cval, skoky, obraty
- umí provést pohyb v různém tempu, rytmu a dynamice

Vyučovací předmět Taneční praxe

Žák:

- zhodnotí postavení těla při provádění pohybových úkolů
- zvládá pohybové hry s náčiním
- zvládne jednoduché lidové taneční hry a lidové tance
- pohybem ztvární drobné hudební skladby s určitým obsahem
- zúčastňuje se veřejných vystoupení
- umí provést rytmická cvičení ve dvoudobém, třídobém a čtyřdobém taktu (rytmický motiv dvou až čtyřtaktový)
- rozumí pojmu hudební fráze- předtaktí- triola- zesilování - zeslabování - charakteristická tempa a rytmy chůze, běhu, cvalu, poskočného kroku, přísunného kroku, přeměnného kroku (citlivá vyjádření tleskáním, hrou na jednoduché rytmické nástroje)
- vytváří pohybová vyjádření vlastních námětů (příroda, zvířátka, pracovní činnosti, pohádkové postavy), při kterých uplatňuje pohybové návyky a taneční dovednosti
- improvizuje - projevuje pohybovou fantazii

3. ročník

Vyučovací předmět Současný tanec

Žák:

- zvládá správné držení těla v základních polohách na místě i v pohybu z místa
- uvědoměle ovládá jednotlivé svalové skupiny

- umí koordinovat pohyby těla tak, aby pohybový projev byl harmonický
- zvládá základní taneční kroky (chůze dostředivě, odstředivě, chůze vpřed- vzad, běh vpřed- vzad, běh bočně, poskočný skok vpřed a vzad)
- umí se otáčet o 180° a 360° hladkými kroky s postupem vzad, pérovanými kroky se snižováním těžiště, poskoky v podřepu
- prohlubuje rytmické, dynamické a prostorové citění
- zhodnotí postavení těla při provádění pohybových úkolů
- krouží trupem, zvládne vlnu trupu v různých sedech (sedu na patách...),
- aktivně vytáčí a uvolňuje kyčelní kloub
- švihá do přednožení, unožení a zanožení
- umí horní končetinou vertikální a horizontální osmu, kyvadlový a kruhový švih

Vyučovací předmět Taneční praxe

Žák:

- uplatňuje získané dovednosti v praxi
- rozvíjí pohybovou fantazii a tvořivé schopnosti
- učí se kolektivní pohybové a prostorové souhře
- zúčastňuje se veřejných vystoupení
- reaguje pohybem na různá tempa a jejich náhlé i postupné změny- rytmická cvičení ve dvoudobých, třídobých a čtyřdobých taktech s uplatněním synkopy, tečkovaného rytmu a trioly - reakce pohybem na dynamické změny v hudbě (pp, p, mf, f, ff)
- improvizace vyjadřuje nálady drobných hudebních skladeb, případně vlastních námětů
- v drobných tanečních skladbách umí uplatnit získané dovednosti
- má vypěstovaný smysl pro hudební a taneční formu a pro kolektivní pohybovou i vnitřní souhru

Vyučovací předmět Základy klasického tance

Žák:

- fixuje správné držení těla a postavení ve stoji u tyče
- správně napodobuje průpravná cvičení na zemi
- umí základní pozice dolních (I.-III.) a horních končetin (přípravná 0. a 1.-3.) a přípravné port de bras
- u tyče zvládá demi-plié (I. – III. p.) , battement tendu (z I. pozice – de coté, en avant, en arriere, en croix); přípravný cvik pro rond de jambe par terre (o 1/4 z I. p.); passé par terre; demi-plié soutenu; battement tendu jeté na 30°; relevé- abaissé (v I. a II.p.); demi-plié – relevé (I. a II.p.); záklon (hrudní část); úklon, předklon (bokem k tyči);
- na volnosti umí správně držet tělo ve stoji v paralelní pozici; zvládá pozice horních končetin a správné držení ruky (o.-3.p.); vede horní končetiny z 0. p. do 1.p. a zpět; zvládá přípravné port de bras; demi-plié (I.-III.p.); přenáší váhu těla ve II.p.; relevé- abaissé (v I. a II.p.); demi-plié – relevé (I. a II.p.); první port de bras
- provádí na volnosti všechny cviky v postavení en face
- při hodině klasického tance používá správné názvosloví

4. ročník

Vyučovací předmět Současný tanec

Žák:

- učí se vazby lehů, sedů
- pracuje s pohyby pánví
- učí se vazby obrátů, otáček
- tančí s náčiním

- v krátkých pohybových vazbách v různých polohách na místě i v pohybu z místa rozvíjí smysl pro plynulý harmonický pohyb celého těla s ohledem na zvládnutí změn polohy těžiště a zdokonalování pohybové koordinace
- vnímá náladu skladby a orientuje se v prostoru

Vyučovací předmět Základy klasického tance

Žák:

- zvládá základní prvky klasické taneční techniky u tyče a na volnosti se zaměřením na správné přenášení váhy těla na stojnou dolní končetinu a správné držení těla.
- umí battement tendu, 1. – 3. port de bras
- rozvíjí prvky v V. pozici u tyče a na volnosti.
- orientuje se v prostoru) podle bodů 1-8)
- předvede postavení en face a epaulement
- užívá naučené prvky u tyče i na volnosti
- umí trampolinové skoky v I., II. a V. pozici

Vyučovací předmět Lidový tanec

Žák:

- zvládá základní prvky vybraných dětských lidových her a tanců se zřetelem k charakteristickému stylu jejich provedení
- umí jednoduché pérování vahou v I. pozici paralelní ve dvoudobém a třídobém taktu
- provádí podřepy, dřepy, výpony- potlesky, podupy dvojité, trojité
- s pažemi umí: přípravu - z volného připažení ruce přímo v bok - obloučkem v bok, držení - v bok a v mírném upažení
- učí se taneční kroky: chůze - hladká, pérovaná (v různém tempu, ve dvoudobém i třídobém taktu)
- umí běh hladký
- předvede krok dvojposkočný a poskočný
- rozezná krok přísunný, krok přeměnný, krok cvalový

Vyučovací předmět Taneční praxe

Žák:

- rozvíjí hudební a prostorové cítění
- zúčastňuje se veřejných vystoupení
- uplatní principy prováděného pohybu ve svém pohybovém vyjádření
- zdokonalí obratnost a rovnováhu
- používá náčiní a rekvizity v průpravě v přízemních polohách, na volnosti a v pohybu z místa a v improvizaci
- spoluvytváří taneční ztvárnění vybrané hudební skladby

5. ročník

Vyučovací předmět Současný tanec

Žák:

- zvládá plynulý, harmonický a koordinovaný pohyb celého těla
- zvládá těžiště těla
- prohlubuje hudební a prostorové cítění
- rozvíjí osobité tvořivé schopnosti v improvizaci a výrazových etudách

Vyučovací předmět Základy klasického tance

Žák:

- zvládá prvky Grand-plié, rond de jambe, úklony, battement frappé, echappé, 2. a 3. port de

bras

- dle svých schopností správně provádí polohy en l'air
- zvládá postavení ve IV. pozici u tyče a na volnosti.
- užívá naučené prvky u tyče i na volnosti

Vyučovací předmět Lidový tanec

Žák:

- zvládá prvky obtížnějších českých lidových tanců se zřetelem k charakteristickému stylu provedení.
- opakuje a zdokonaluje všechny naučené prvky a kroky z nižšího ročníku
- dokáže obohatit tanec o víření
- umí dvojité pérování vahou v I. pozici paralelní ve dvoudobém a třídobém taktu- „kolíbku“ v I. pozici paralelní vpřed, vzad ve IV. pozici paralelní - kročně

Vyučovací předmět Taneční praxe

Žák:

- propojuje hudební a prostorové cítění
- zúčastňuje se veřejných vystoupení
- vědomě uplatní ve svém pohybovém vyjádření znalost principů prováděného pohybu
- umí začlenit pohyb s náčiním do improvizace
- tanečně ztvární vhodnou hudební skladbu
- provádí prvky probrané v předchozích ročnících v nejrůznějších vazbách
- v krátkých etudách rozvíjí výrazové možnosti pohybu

6. ročník

Vyučovací předmět Současný tanec

Žák:

- umí pracovat s uvědoměným centrálním pohybem
- umí vytvořit vazby švihů, vln
- dokáže využívat impulsy v pohybu, skoky, otáčky
- improvizuje na různé druhy hudebních skladeb
- učí se novým tanečním technikám
- v improvizaci umí dojít k samostatnému řešení drobných prostorových, rytmických a vztahových úkolů.

Vyučovací předmět Základy klasického tance

Žák:

- pracuje s různými druhy battementů, rondů a skoků
- zdokonalí koordinaci pohybu dolních a horních končetin u všech základních prvků klasické taneční techniky u tyče i na volnosti.
- zapojuje práci s hlavou během cvičení u tyče
- na volnosti zařazuje jednoduché obraty détourné.

Vyučovací předmět Taneční praxe

Žák:

- zvládá emociální a pravdivý projev s využitím svého dostupného potenciálu techniky pohybu
- zúčastňuje se veřejných vystoupení
- hodnotí vlastní projev realizovaný v rámci tanečního vystoupení a jeho přípravy
- samostatně řeší drobné úkoly prostorové, rytmické a výrazové
- zvládá všechny probrané pohybové prvky a jejich nejrůznější vazby v polohách přízemních,

u tyče, na volnosti i v pohybu z místa, s důrazem na uvědomělý centrální pohyb.

- citlivě reaguje na hudbu nejrůznějších období
- samostatně řeší přiměřené prostorové, rytmické a výrazové úkoly.

7. ročník

Vyučovací předmět Současný tanec

Žák:

- zvládá všechny probrané pohybové prvky a jejich nejrůznější vazby v polohách přízemních, u tyče, na volnosti i v pohybu z místa, s důrazem na uvědomělý centrální pohyb
- citlivě reaguje na hudbu nejrůznějších období
- samostatně zvládá přiměřené prostorové, rytmické a výrazové úkoly

Vyučovací předmět Základy klasického tance

Žák:

- zvládá základní pózy klasické taneční techniky se zaměřením na koordinaci pohybu dolních končetin, horních končetin a hlavy
- zvládá základní skoky klasické taneční techniky
- je schopen ve cvičení u tyče a na volnosti zařazovat jednoduché vazby probraných prvků s vazebnými prvky
- provádí skoky v épaulement (z croisée na croisée)
- předvede sissonne fermé de coté, balancé, pas de bourée
- předvede jeté z místa
- provádí skoky v épaulement (z croisée na croisée)

Vyučovací předmět Taneční praxe

Žák:

- samostatně řeší krátké choreografické etudy
- hodnotí taneční výkony jiných
- vnímá a hodnotí komunikační obsah choreografického díla
- užívá základní odborné názvosloví
- dokáže nacvičit taneční skladbu pro závěrečné vystoupení

Základní studium II. stupně

1. ročník

Vyučovací předmět Současný tanec

Žák:

- uvědomuje si své tělo, správně technicky propracované, a učí se pochopení základní analýzy a syntézy pohybu na základě vnitřních i vnějších podnětů
- seznamuje se se základy taneční formy a kompozice
- dodržuje správné držení těla (statické i kinetické)
- správně napodobí a předvede koordinaci pohybu trupu a horních i dolních končetin, hlavy při pohybu
- propracovává a užívá všech možností pohybů trupu, šíje a hlavy
- aktivně využívá všech nabytých edukačních poznatků v zadaných tanečních kombinacích
- vytvoří krátkou pohybovou etudu na zadané téma
- zpracuje zadané taneční téma a ztvární je svým osobitým tanečně pohybovým slovníkem
- dle zadání prostorově upraví a provede pohybovou kombinaci
- pohybuje se správně v prostoru v závislosti na posunu těžiště
- dodržuje délku provedení pohybu (vzhledem k pulzaci, počtu dob, plynulosti, rytmizaci, tempu, zrychlování a zpomalování...)
- chápe a používá změny dynamiky pohybu vzhledem k hudbě, prostoru, partnerovi

- chápe souvislost mezi hudbou a tancem, jejich vzájemnou inspirací a dovede ji použít ve své tvorbě (interpretační i choreografické)
- správně reaguje na změny neobvyklých rytmizací (5/4, 6/4, 7/8 takt; trioly a střídání sudých a lichých taktů)
- chápe a používá změny dynamiky pohybu vzhledem k hudbě, prostoru, partnerovi
- seznamuje se s dynamickou škálou pohybu, napodobí ji dle učitele (aktivní a pasivní pohyb – s dopomocí, vliv změny dynamiky na kvalitu pohybu a na obsah pohybu, vliv změny dynamiky na prostor a trvání pohybu)
- při spolupráci s partnerem se učí vnímat druhého, rozdílnost v kvalitě vztahů (dominance, subdominance, partnerství,...)
- pohybově analyzuje rozdílnost v kvalitě vztahů (dua, tria, skupiny a jednotlivci, skupina,...) podle zadání učitele
- vyhodnocuje prakticky rozdílnost v obsahové kvalitě vztahů podle tematického zadání pedagoga například v pohybové etudě nebo v improvizaci s partnerem

Vyučovací předmět Klasický tanec

Cvičení u tyče (Exercice á la barre)

Žák:

- předvede battement tendu en croix v různých tempových a rytmických vazbách
- provádí battement tendu jeté en croix v různých tempových a rytmických vazbách podle zadání pedagoga
- předvede battement soutenu
- správně napodobí battement fondu
- fixuje relevé v V. pozici
- napodobuje battemenu frappé – rozklad
- provádí relevé – abaissé v I.- V. pozici
- napodobuje porté o 1/2 kruhu en dehors, en sedane
- zopakuje přípravy na pirouette z II., V., IV. pozice en face, na celém chodidle
- prvky u tyče provádí na relevé, v épaulement, předvádí je spojené do vazeb s vložením port de bras a pohyby rukou, se závěrečnými výdržemi ve vazbách

Cvičení na volnosti (Exercice au milieu)

Žák:

- aktivně provádí 1. – 4. port de bras
- provádí battement tendu en tournant o 1/8 kruhu jako součást vazby s battement tendu
- napodobuje a fixuje tems-lié par terre
- provede klony trupu
- napodobuje pózy – croisée devant, derrière, effacée devant, derrière, I.- IV. arabesque
- napodobuje provedení pas de basque
- napodobuje pas de bourrée simple z croisée na croisée
- napodobuje sissonne simple a assemblé

Vyučovací předmět Taneční praxe

Žák:

- dokončí taneční kombinaci učitele
- aktivně se podílí na podobě realizované choreografie
- zpracuje jednodušší zadané taneční téma a použije jej například v etudě, improvizaci, ve své tvorbě – interpretační i choreografické
- vnímá svůj vnitřní prostor i vnější podněty kolem sebe a adekvátně reaguje na pohybové změny z toho vyplývající (prostor, dynamika pohybu, změny délky trvání či podoby pohybu)

- vypracuje a předvede krátkou taneční etudu na zadaný motiv
- účinkuje při veřejných vystoupeních
- účastní se návštěv na konzervatořích
- navštěvuje baletní a jiná taneční vystoupení
- seznamuje se a postupně si propojuje vědomosti z různých historických období (i mezioborově)
- vytvoří a předvede krátkou improvizaci podle zadání
- zodpovědně přistupuje k výuce a realizaci tanečních aktivit
- snaží se o čistotu provedení zadané pohybové kombinace učitelem
- učí se odbornému názvosloví
- nabývá vědomostí z dějin tanečního umění
- zapojuje se do rozboru choreografické stavby tanečního díla za pomoci pedagoga

2. ročník

Vyučovací předmět Současný tanec

Žák:

- aktivně používá správně technicky provedené pohyby na základě analýzy a syntézy pohybu, vnitřních i vnějších pohybů a předvádí je ve svém pohybovém projevu, odhalí a opraví případnou chybu u sebe i u spolužáka
- fixuje a prohlubuje znalosti taneční formy a kompozice
- dodržuje správné držení těla (statické i kinetické)
- spontánně správně předvádí koordinaci pohybu trupu, horních i dolních končetin, hlavy, při pohybu
- uplatňuje všechny možnosti pohybu trupu, šíje a hlavy
- zpracuje zadané taneční téma a ztvární je svým osobitým tanečně pohybovým slovníkem
- aktivně a samostatně přizpůsobuje pohybovou kombinaci prostoru, respektuje jeho specifika
- orientuje se a samostatně fixuje držení délky provedení pohybu
- aktivně využívá změny dynamiky pohybu vzhledem k hudbě, prostoru, partnerovi
- samostatněji propojuje souvislost mezi hudbou a tancem, jejich vzájemnou inspiraci a dovede ji použít ve své tvorbě (interpretační i choreografické)
- přesně vystihne změny neobvyklých rytmizací
- respektuje a používá širší dynamickou škálu pohybu
- při spolupráci s partnerem vnímá nejenom sebe, ale i druhého

Vyučovací předmět Klasický tanec

Cvičení u tyče (Exercicie á la barre)

Žák:

- fixuje battement frappé – rozklad, napodobuje battement frappé na relevé
- fixuje a vystihne správné provedení relevé – abaissé v I.-V. pozici
- fixuje a předvede porté o 1/2 kruhu en dehors, en dedans
- předvede přípravy na pirouette z II., V., IV. pozice na relevé
- správně předvede tems-lié par terre
- během cvičení je schopen měnit plné chodidlo na nelevé se správným držením osy
- správně předvede vložené prvky – demi-plié, nelevé, passé, port de bras, aj.
- předvede plié – relevé s kročnou končetinou nejvíce na 45°
- fixuje správné provedení battement fondu, napodobí battement fondu s kročnou končetinou na 45°
- předvede předklon a záklon s kročnou končetinou na piqué

Cvičení na volnosti (Exercicie au milieu)

Žák:

- předvádí a fixuje pózy – croisée devant, derrière, effacée devant, derrière, I. – IV. arabesque na 45 - 90°
- předvede pas de basque
- provede pas de bourrée simple z croisée na croisée
- technicky fixuje a předvede sissonne simple a assemblé dle zadání pedagoga
- provádí battement tendu en tournant en dehors, en dedans, v různých tempových a rytmických obměnách
- předvede battement tendu jeté en tournant o 1/8 kruhu en dehors, en dedans
- fixuje porté na 45° o ½ kruhu
- provádí přípravu na točení ze II., IV., V., II. pozice en face, na celém chodidle, na nelevé
- provádí pirouette ze IV., V. pozice
- provádí skoky z croisée na croisée a sauté
- provádí pas de chassé

Vyučovací předmět Taneční praxe

Žák:

- při improvizacích či zadaných pohybových etudách pracuje tvořivě a zdokonaluje správné provedení daného prvku
- aktivně se podílí na tvorbě realizované choreografie
- hledá vlastní náměty ke své taneční tvorbě, konzultuje je s pedagogem
- užívá odborné názvosloví a orientuje se v něm
- získává další vědomosti z dějin tanečního umění, orientuje se v nich a propojuje je s vědomostmi z dalších oborů
- smysluplně hodnotí a reflektuje choreografické dílo

3. ročník

Vyučovací předmět Současný tanec

Žák:

- aktivně používá správně technicky provedené pohyby v zadaných tanečních kombinacích a variacích ve vyšší technické obtížnosti než v předchozím ročníku
- rozumí znalostem o taneční formě a kompozici a používá je v praxi za pomoci pedagoga
- automaticky dodržuje správné držení těla (statické i kinetické)
- spontánně správně předvádí koordinaci pohybu trupu, horních i dolních končetin i hlavy při pohybu
- zpracuje a předvede zadané taneční téma ve větším rozsahu a náročnosti provedení (prostorové, volba pohybových prvků, dynamické provedení, práce s rekvizitou,...)
- samostatně propojuje a tvořivě obohacuje souvislost mezi hudbou a tancem, využívá a předvádí v tanečních etudách a improvizacích
- fixuje a užívá změny neobvyklých rytmizací ve své tvorbě
- používá, rozvíjí a obohacuje dynamickou škálou pohybu
- rozvíjí spolupráci s partnerem, předvedení je součástí tanečních etud a improvizací
- vyhodnocuje prakticky rozdílnost v obsahové kvalitě vztahů podle tematického zadání pedagoga například v pohybové etudě nebo v improvizaci s partnerem
- smysluplně zhodnotí a rozebere choreografické dílo
- citlivě a uvědoměle používá dynamickou škálu pohybu

Vyučovací předmět Klasický tanec

Cvičení u tyče (Exercicie á la barre)

Žák:

- předvede battement frappé na relevé
- fixuje a vystihne správné provedení relevé – abaisé v I.-V. pozici s kročnou končetinou nejvýše na 45°
- zdokonaluje a předvede porté o 1/2 kruhu na 45° en dehors, en dedans
- předvádí předklon a záklon se skluzem kročné končetiny
- předvede battement frappé double na relevé
- provádí battement developpé tombé
- provádí obraty fouetté o 1/4, 1/2 kruhu, en dehors, en dedans
- provádí grand rond de jambe en l'air en dehors, dedans
- napodobuje flic – flac (přes polohy sur le cou-de-pied)

Cvičení na volnosti (Exercice au milieu)

Žák:

- předvede battement tendu jeté en tournant o 1/4 kruhu
- provádí pirouette z II. pozice en dehors, en dedans
- provádí grand jetés

Vyučovací předmět Taneční praxe

Žák:

- při improvizacích či zadaných pohybových etudách pracuje tvořivě a správně předvede zadaný pohybový prvek
- spoluvytváří choreografie s partnerem (pedagogem, spolužákem) ve skupině
- hledá netradiční taneční zpracování tématu nebo netradiční témata ke zpracování
- veškeré nabyté vědomosti propojuje a dává do mezioborových souvislostí
- smysluplně hodnotí a reflektuje choreografické dílo, reaguje v diskuzi s pedagogem, spolužáky

Vyučovací předmět Současný tanec

1. - 3. ročník

Žák:

- využívá znalostí technik z ostatních předmětů
- důsledněji spolupracuje s učitelem při vytváření složitějších choreografií s cílem čtenějších veřejných vystoupení

4. ročník

Vyučovací předmět Současný tanec

Žák:

- provádí a předvede technicky náročnější pohybové kombinace než v předchozím ročníku
- rozumí znalostem o taneční formě a kompozici a používá je samostatně v praxi
- zadané taneční téma zpracovává, obohacuje a rozvíjí jej v předváděných variacích
- citlivě a uvědoměle používá dynamickou škálu pohybu
- provádí a předvede technicky náročnější pohybové kombinace než v předchozím ročníku
- rozumí znalostem o taneční formě a kompozici a používá je samostatně v praxi
- zadané taneční téma zpracovává, obohacuje a rozvíjí jej v předváděných variacích
- citlivě a uvědoměle používá dynamickou škálu pohybu

Vyučovací předmět Klasický tanec

Cvičení u tyče (Exercicie á la barre)

Žák:

- provádí frappé double na relevé
- předvede battement fondu na relevé s otevřením kročné končetiny o 1/4, 1/2 kruhu
- provádí battement relevé lent na relevé
- předvede battement développé na relevé
- provádí obraty fouetté o 1/2 kruhu , en dehors, en dedans

Cvičení na volnosti (Exercice au milieu)

Žák:

- předvede rond de jambe par terre en tournant
- provádí grand battement jeté en tournant
- provádí temps-lié sauté

Vyučovací předmět Taneční praxe

Žák:

- při improvizacích či zadaných pohybových etudách pracuje tvořivě, hledá, nachází a předvede netradiční a nová řešení tématu další možná řešení zadaného, obohacuje své jedinečné pohybové vyjádření
- plně se zapojuje do tvorby samostatné i skupinové choreografie, aktivně a tvůrčím způsobem ji obohacuje
- vědomosti z dějin tanečního umění chápe v širší souvislosti, je schopen definovat základy jednotlivých období a je schopen smysluplné objektivní kritiky tanečního díla dané doby
- ztvární, vytvoří a předvede zpracování jednoho tématu několika možnými způsoby
- smysluplně a objektivně kriticky se vyjadřuje k rozboru choreografického díla

Vyučovací předmět Taneční soubor

Žák:

- je schopen samostatné tvorby ve větším rozsahu
- uvědomuje si zodpovědnost za společné cíle
- plně se podílí na návrzích a realizaci kostýmů a scény

5.4. LITERÁRNĚ- DRAMATICKÝ OBOR

Literárně-dramatický obor je především oborem syntetizujícím (propojuje umělecké prvky divadelní, literárně-slovesné, výtvarné, hudební, ale i pohybové). Obor se snaží rozvíjet nejenom umělecké vlohy žáka, které směřují k divadelnímu a slovesnému projevu, ale **především** vede žáka v jeho osobnostním, sociálním a morálním rozvoji. Základem výuky a prostředkem výchovy jsou tvořivé činnosti dramatické (pohybové, mluvní), přednesové, slovesné, které v oboru existují ve třech rovinách. V rovině *divadelní*: tvůrčí dramatická a divadelní činnost vede žáka k poznání divadla jako svébytného múzického umění, v rovině *osobnostně-sociální*: tvůrčí dramatická a divadelní činnost vede žáka k *sebepoznávání, sebepojetí, ke kreativitě* a také k *poznávání lidí, mezilidských vztahů*, vede žáka ke *komunikaci*. V neposlední třetí rovině *morální* se žák učí řešit problémy, rozhodovat se, vytvářet si postoje a hodnoty k sobě a ke svému okolí. Z perspektivy žáka lze tedy obor charakterizovat jako učení především přímým prožitkem, vlastní zkušeností při (v) divadelním jednání, kdy může celý výukový proces dojít k závěrečnému divadelnímu výstupu, který může být druhově i žánrově různorodý a cílevědomě zpracovaný pro interpretaci.

V průběhu vzdělávání v literárně-dramatickém oboru získávají žáci předpoklady pro uplatnění v široké oblasti divadelních, ale také sociálně zaměřených povolání, ve kterých úspěch závisí na vysoké míře empatie a specifických komunikačních dovednostech. Práce v literárně-dramatickém oboru je připravována jak z hledisek potřeb společnosti, tak i z hledisek psychologických a odborných.

Žáci ukončují I. a II. stupeň studia literárně-dramatického oboru absolventským veřejným vystoupením.

5.4.1. Studijní zaměření Dramatické

Přípravné studium

Předmět	1. ročník
Přípravná dramatická výchova	2
Celkem	2

Základní studium

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Dramatická průprava	1	2									
Dramatika a slovesnost			2	2	2	2	2				
Dramatická tvorba								2	2	3	3
Povinně volitelné předměty:											
Multimediální tvorba**						1**	1**				
Umělecký přednes**			1	1	1	1**	1**	1	1		
Celkem	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Poznámky:

** povinně volitelný předmět - žák si v 6. a 7. ročníku volí jeden z předmětů Umělecký přednes a Multimediální tvorba.

- Předmět Multimediální tvorba je zaměřen především na využití multimédií v oblasti dramatické tvorby.

- Literárně-dramatický obor je vyučován kolektivní formou ve smíšených ročnících ve skupinách max. 10 žáků.

- V mimořádných případech je možno otevřít přípravné studium 2. stupně s hodinovou dotací 2 vyučovacích hodin, kde se naplňují očekávané výstupy I. stupně.

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky, který navazuje na učební plány základního studia II. stupně v předmětu Dramatická tvorba.

Charakteristika vyučovacích předmětů literárně-dramatického oboru

Přípravná dramatická výchova:

Hlavním obsahem práce je jednoduchá dramatická hra, založená především na cílevědomě volené pohybové činnosti celé skupiny. Motivace podněcuje spontánní dětský projev a vede k nenásilnému osvojování technických prvků ve spojení s výrazem. Organizujícím principem činnosti v přípravné dramatické výchově je rytmus.

Dramatická průprava:

Hlavním obsahem předmětu je komplexní tvořivá dramatická činnost, vycházející z dětské dramatické hry, založené především na tvořivé improvizaci. Zahrnuje všechny složky dramatického a slovesného projevu a integruje základní prvky průpravných činností pohybových, mluvních, hudebně rytmických i specifických činností výtvarných.

Dramatika a slovesnost:

Je to komplexní tvořivá dramatická činnost, vycházející z tvořivé improvizace. Směřuje od spontánního dětského dramatického projevu k vytvoření schopnosti samostatně, osobitě, přirozeně a přitom kultivovaně se vyjadřovat v sociální i umělecké komunikaci dramatickým (pohybovým, mluvním) nebo slovesným projevem (mluveným, psaným).

Volbou odpovídajících témat je v průběhu práce také příznivě ovlivňována schopnost žáků aktivně se podílet na vytváření vztahu vzájemné spolupráce ve skupině. Práce na tématu se tak stává základem organizujícím společnou činnost.

Multimediální tvorba:

Multimediální tvorba je v základním uměleckém vzdělávání chápána jako prostředek (nástroj) umělecké tvorby, který je možné využít v různých uměleckých oborech. V rámci literárně-dramatického oboru se žáci seznamují s používáním multimédií, respektive digitálních technologií v různých oblastech.

- A) Oblast tvorby
- B) Oblast interpretace
- C) Oblast reflexe

Umělecký přednes:

Hlavním obsahem je práce na textu (dramatu prózy, poezie), kdy jsou žáci připravováni na interpretaci slovesného díla jako zaujatého aktuálního sdělení. Dramatická hra jim pomáhá navodit konkrétní zážitek i osobní vztah k textu, ozřejmit téma, obsah i stavbu a čelit mechanickému odříkávání.

Dramatická tvorba:

Dramatická tvorba se zabývá podobně jako Dramatika a slovesnost komplexní tvořivou dramatickou činností, která vychází z tvořivé improvizace. Zde se spontánní dramatický projev utváří v osobité, samostatné a přirozené vyjadřování. Dramatická tvorba směřuje k určitému výslednému tvaru sdělení v rámci jevištního provedení. Žáci se cílevědomě seznamují i s dalšími složkami dramatické tvorby a to se scénografií, dramaturgií, režii...atd.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Přípravná dramatická výchova

Žák

- aktivně se účastní společné hry
- zvládá jednoduchý rytmus a zadaný pohyb směřující k performativnosti
- rozpozná prostory jeviště a hlediště

Základní studium I. stupně

Učební osnovy vyučovacího předmětu Dramatická průprava:

1. ročník

Žák:

- zvládá základní pravidla dramatické hry
- je přirozený a pravdivý v jednání v daných situacích
- při jednoduchých společenských hrách dodržuje daná pravidla
- respektuje ostatní členy kolektivu při pohybu v prostoru
- ovládá jednoduchá artikulační cvičení

2. ročník

Žák:

- uplatňuje a rozvíjí vlastní představivost a fantazii ve hře s předmětem
- udržuje jednoduchý rytmus
- zvládá jednoduché pohybové dovednosti
- vnímá ostatní členy skupiny a v rámci hry na ně reaguje
- zná jednoduchá říkadla, jazykolamy, pranostiky

Učební osnovy vyučovacího předmětu Dramatika a slovesnost

3. ročník

Žák:

- uplatňuje vlastní nápady a myšlenky
- udrží jednoduchý rytmus a dynamiku-zvukem, pohybem i hlasem
- vědomě zapojuje psychofyzické těžiště
- osvojuje si pohybové, hlasové a mluvní dovednosti
- vnímá prostor, partnera, skupinu
- aktivně spolupracuje ve skupině
- zvládá v jednoduchých hrách základní směry pohybu v prostoru (vpřed, vzad, stranou, nahoru, dolů)
- uplatňuje zvládnuté pohybové dovednosti v jednoduché akci

4. ročník

Žák:

- objasňuje své vlastní stanovisko k textu
- identifikuje chyby druhého
- ztvární jednoduchou etudu
- aplikuje zástupnou rekvizitu
- přizpůsobuje své jednání změnám v zadaných okolnostech či situacích
- uvědomuje si přínos partnera pro společnou práci
- v jednoduchých cvičeních zvládá základy správného držení těla (pánve, páteře – v lehu, v kleku s oporou, v sedu, ve stoji).
- uplatní ve cvičeních koordinaci jednoduchého rytmického pohybu se zvukem

5. ročník

Žák:

- koordinuje pohyby se zvukem
- orientuje se v základní divadelní terminologii
- podílí se na vytvoření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování mezilidských vztahů
- zvládá jednoduchou charakteristiku postavy
- v jednoduchých pohybových hrách zvládá základní prostorové útvary (zástup, řad, dvojřad, diagonálu...atd.)
- uplatňuje zvládnuté pohybové dovednosti v jednoduché dramatické akci

6. ročník

Žák:

- vytvoří krátké pointované slovní sdělení (mluvené, psané)
- rozvíjí diskusi ve skupině
- předvede jednoduchou slovní improvizaci
- pojmenuje různé typy textů
- respektuje prostor druhých
- empaticky reaguje na podněty druhých
- provede jednoduchou pohybovou rozcvičku
- přijímá kritiku druhých
- zhodnotí práci druhých
- rozhoduje se při práci zodpovědně

7. ročník

Žák:

- přináší vlastní nápady do uceleného dramatického tvaru
- žák zvládá složitější improvizace bez partnera i s partnerem
- písemně zpracuje samostatně zvolenou formou vlastní uměleckou tvorbu
- podílí se tvořivě na přípravě a realizaci absolventského pořadu
- podílí se na tvorbě uceleného dramatického tvaru
- fixuje tvar etudy – kontakt s partnerem, vztah k prostředí, vztah k roli
- vědomě se uplatňuje v pohybových dramatických improvizacích na daný hudební námět
- zvládá základy prostorového cítění – prostorové vztahy (před, za, nahoře, dole) a rychlou formaci v prostoru (dvojice, trojice, skupiny) se změnou rytmu
- v hudebních pohybových cvičeních zvládá změny tempa (ve dvoudobém, třídobém rytmu) a dynamiky

Učební osnovy vyučovacího předmětu Multimediální dramatická tvorba

6. ročník

Žák:

- samostatně ovládá kameru
- samostatně ovládá fotoaparát
- pracuje s kamerou a fotoaparátem tvůrčím způsobem
- využívá multimédia v tvořivé dramatické činnosti
- podílí se na tvorbě krátkého klipu

Učební osnovy vyučovacího předmětu Umělecký přednes

3. ročník

Žák:

- v jednoduchých artikulačních cvičeních a říkadlech zvládá rytmičnost a melodičnost řeči, vyslovování všech hlásek
- zvládá samostatné jednoduché slovní vyjádření

4. ročník

Žák:

- v uvolňovacích cvičeních zvládá měkký hlasový začátek
- uplatňuje mluvní dovednosti v individuálním nebo kolektivním přednesu
- je schopen zaujmout a přednesem vyjádřit osobní vztah k tématu literární předlohy

5. ročník

Žák:

- ve cvičeních vyjadřuje jednoduchý podtext
- ovládá různé výrazové varianty při řečovém cvičení
- rozliší základní literární druhy (lyrika, epika drama)

6. ročník

Žák:

- obhájí svůj interpretační postoj
- uvědoměle pracuje se základními výrazovými prvky přednesu

7. ročník

Žák:

- ve výrazových variantách upevňuje správné technické návyky v mluvním projevu: dechovou oporu, rezonanci v masce, neustálou aktivizaci mluvidel (jazyka, spodní čelisti, rtů)
- využívá svých individuálních dovedností
- zvládne reflexi a sebereflexi pro svůj další růst

Základní studium II. stupně

Učební osnovy vyučovacího předmětu Umělecký přednes

1. ročník

Žák:

- zvládá samostatný výběr vhodného textu i jeho tvořivou interpretaci
- zvládá práci na dramatickém výstupu (monologu)
- umí si vybrat předlohu pro individuální tvorbu (poezie, próza, dramatický text)
- vědomě pracuje s nabytými odbornými mluvními dovednostmi
- zhodnotí dramatické i literární dílo

2. ročník

Žák:

- zvládá samostatný výběr vhodného textu i jeho osobně zaujatou tvořivou kultivovanou interpretaci
- zvládá práci na dramatickém výstupu (dialogu)
- umělecky ztvárňuje jakékoli literární žánry
- písemně zpracuje krátký příběh a divadelně ho prezentuje

Učební osnovy vyučovacího předmětu Dramatická tvorba

1. ročník

Žák:

- osobitě vytváří divadelní postavu (roli)
- analyzuje svoji roli ve vztahu k divadelní hře
- analyzuje východiska při práci na roli (jak přistupovat k této postavě)
- pohotově reaguje na vnější podněty (zvraty) dané či náhlé, které mohou přinést různé situace v odlišných tématech

2. ročník

Žák:

- využívá odlišné prostory a jejich charaktery pro dramatickou činnost
- tvořivě přistupuje k zadaným úkolům
- uvědoměle odhaluje nedostatky dramatického díla a pracuje na jejich potlačení

3. ročník

Žák:

- dovede vytvářet vnější a vnitřní charakteristiku postavy
- je schopen osobitého, samostatného, přirozeného vyjadřování v jakémkoli uměleckém projevu
- tvořivě přistupuje ke konfliktním dramatickým situacím

4. ročník

Žák:

- popíše divadelní prostor a jeho funkčnost
- orientuje se v základech světových a českých dějin divadla (antické divadlo, alžbětinské divadlo, commedia dell'arte, divadlo současnosti)
- dovede se podílet na vytváření inscenace, uplatňuje své znalosti a dovednosti
- se aktivně podílí na tvorbě závěrečného výstupu, ve kterém prokáže své veškeré nabyté zkušenosti a dovednosti

6. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Při zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami bude Základní umělecká škola Jaroslava Kociana postupovat v souladu se zněním zákona č. 561/2004 Sb., §16, odst. 6 a 7. Bude pro tyto žáky vytvářet vstřícné a podnětné školní prostředí s vhodným materiálním a technickým vybavením. Využívání didaktických a kompenzačních pomůcek umožní žákům rozvíjení jejich vnitřního potenciálu, jejich směřování ke klíčovým kompetencím, k celoživotnímu učení, k možnému pracovnímu uplatnění a podpoří jejich sociální integraci.

Obsah jednotlivých předmětů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami bude vždy individuálně upraven v souladu se vzdělávacími požadavky formulovanými očekávanými výstupy jednotlivých studijních zaměření či uměleckých oborů školy a skutečnými možnostmi těchto žáků. Škola bude podporovat, aby pro zajištění výuky prošli příslušní učitelé speciální odbornou přípravou, škola bude spolupracovat s odbornými pracovišti (PPP, SCP), s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka.

7. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pro žáky mimořádně nadané zajistí ZUŠ Jaroslava Kociana v souladu s §17 a §18 zákona č. 561/2004 Sb. individuální podmínky pro rozvoj jejich talentu.

Výuka bude probíhat formou rozšířeného vyučování, jehož rozsah se bude řídit učebními plány pro rozšířenou výuku. Obsah studia bude stanoven na základě návrhu třídního učitele příslušného studijního zaměření nebo oboru vždy k 1. 9. daného školního roku.

Mimořádný talent je většinou odhalen učitelem. Ten po dohodě s rodiči navrhne žáka na talentovou zkoušku před zkušební komisí, která rozhodne, zda žák bude dále studovat hru na hudební nástroj nebo umělecký obor dle osnov pro rozšířené vyučování a bude mu navýšena lekce o 1 vyučovací hodinu.

Žák obhájí své schopnosti plnit plán látky speciálně navržený pro talentované žáky s rozšířenou výukou ověřovací talentovou zkouškou na konci školního roku před komisí, která je složena z pedagogů ZUŠ a ředitele školy. Na základě zkoušky mu je či není dále doporučena rozšířená výuka, a to vždy k 1. 9. daného školního roku. Cílem studia žáka s mimořádným talentem by pod vedením jeho učitele měla být přijímací zkouška na konzervatoř nebo jinou střední, případně vysokou školu s uměleckým zaměřením.

Učební plány rozšířené výuky

- viz učební plány jednotlivých studijních zaměření a uměleckých oborů

8. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Základní pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v ZUŠ Jaroslava Kociana jsou stanovena ve Školním řádu (část 5.) zpracovaném dle zákona č. 561/2004 Sb., dle vyhlášky č. 71/2005 Sb.

Žáci školy jsou hodnoceni systematicky, průběžně a v předem stanovených termínech. Pro celkové hodnocení žáků jsou stanovena tato základní **kritéria**:

1. žák dochází pravidelně na výuku v ZUŠ
2. žák se doma na výuku v ZUŠ pravidelně a kvalitně připravuje, má snahu o sebezdokonalování se v domácí přípravě
3. žák se v hodinách aktivně zapojuje, uplatňuje vlastní tvůrčí přístup, při hodinách má snahu se sebezdokonalovat
4. žák dokáže výsledky přípravy prezentovat při výuce a spojit teoretickou přípravu s praxí
5. žák se účastní mimoškolních veřejných vystoupení, festivalů, výstav
6. žák se účastní školních veřejných vystoupení (třídní přehrávky), výstav
7. žák se zapojuje do komorní či souborové hry, komunikuje v kolektivu, aktivně přistupuje k řešení problémů ve vztazích během výuky i při společném prezentování nastudovaných skladeb, vytvořených výtvarných prací, tanečních choreografií či dramatických vystoupení, žák přináší vlastní nápady
8. žák se účastní soutěží, postupových přehlídek
9. žák se podrobí postupovým zkouškám, ročníkovým vystoupením, výstavám, srovnávacím testům apod.

Žáci hudebního oboru vykonají před koncem školního roku komisionální postupovou zkoušku (v 1. stupni ve všech ročnících, ve 2. stupni ve 2. a 4. ročníku studia). Její obsah určí příslušná předmětová komise pro dané ročníky v souladu s očekávanými výstupy.

V 7. ročníku 1. stupně a ve 4. ročníku 2. stupně je možno tuto komisionální zkoušku nahradit veřejným vystoupením.

Ve **Vlastním hodnocení školy** se smyslu §12 zákona č. 561/2004Sb., odst. 2 škola průběžně a systematicky sleduje **výsledky následujících oblastí**:

- charakteristika školy (budova školy, počty žáků v oborech a odděleních ZUŠ)
- personální zabezpečení
- účast pedagogických pracovníků na dalším vzdělávání
- organizace oborů
- údaje o přijímacím řízení
- výsledky vzdělávání žáků
- organizace soutěží a přehlídek
- akce organizované školou, mimoškolní aktivity, veřejná činnost
- mezinárodní aktivity
- spolupráce s jinými organizacemi a zařízeními
- materiálně technické zabezpečení
- výsledky inventarizace majetku
- ekonomické zajištění činnosti školy
- údaje o výsledcích kontrol a inspekci